

Bruxelles, 11.9.2013
COM(2013) 627 final

2013/0309 (COD)

Propunere de

REGULAMENT AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI

de stabilire a unor măsuri privind piața unică europeană a comunicațiilor electronice și de realizare a unui continent conectat și de modificare a Directivelor 2002/20/CE, 2002/21/CE și 2002/22/CE și a Regulamentelor (CE) nr. 1211/2009 și (UE) nr. 531/2012

(Text cu relevanță pentru SEE)

{SWD(2013) 331 final}

{SWD(2013) 332 final}

EXPUNERE DE MOTIVE

1. CONTEXTUL PROPUNERII

1.1. Obiectivele propunerii

Europa trebuie să aibă acces la noi surse de creștere pentru a redeveni competitivă, a stimula inovarea și a crea noi locuri de muncă. Economia mondială evoluează în direcția unei economii pe internet, iar TIC ar trebui recunoscute pe deplin ca o sursă de creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii. Europa nu își poate permite să renunțe la beneficiile tehnologiilor conectate, care reprezintă 50 % din creșterea productivității înregistrată în ultimii ani în toate sectoarele, care creează cinci locuri de muncă pentru fiecare două locuri de muncă pierdute și care stimulează crearea de servicii noi inovatoare ce pot atinge rapid o scară mondială dacă li se dă posibilitatea să se dezvolte. Aceasta este soluția pentru ca Europa să iasă din criză mai puternică, dacă se elimină obstacolele din calea creșterii, generate de fragmentarea actuală. Această situație a fost recunoscută întru totul de Consiliul European de primăvară din 2013, în concluziile cărui s-a solicitat Comisiei să prezinte până în octombrie 2013 un raport privind obstacolele rămase în calea finalizării unei piețe unice digitale complet funcționale, însoțit de măsuri concrete pentru a institui o piață unică în domeniul tehnologiilor informației și comunicațiilor cât mai curând posibil.

Obiectivul general al propunerii este realizarea unei piețe unice pentru comunicațiile electronice în care:

- cetățenii și întreprinderile să poată avea acces la serviciile de comunicații electronice oriunde sunt furnizate în Uniune, fără restricții transfrontaliere sau costuri suplimentare nejustificate;
- întreprinderile care furnizează rețele și servicii de comunicații electronice să poată funcționa și să le poată furniza indiferent de locul în care sunt stabilite în UE și de locul în care clienții lor se află în UE.

Acest obiectiv ambițios are o importanță intrinsecă, după mai mult de zece ani de intervenții legislative ale Uniunii în vederea liberalizării și integrării acestor piețe. Adoptarea unor măsuri urgente și ferme pentru realizarea sa, precum cele cuprinse în prezenta propunere, este cu atât mai vitală cu cât, după adoptare, va fi nevoie de timp pentru ca unele dintre ele să își producă toate efectele. O piață unică a comunicațiilor electronice ar promova concurența, investițiile și inovarea în rețele și servicii prin favorizarea integrării pieței și a investițiilor transfrontaliere în rețele și în furnizarea de servicii. Măsurile specifice propuse ar trebui să ducă la un nivel sporit de concurență în ceea ce privește calitatea infrastructurii și prețurile, la o inovare și o diferențiere consolidate, inclusiv în modelele comerciale, precum și la o planificare mai ușoară a elementelor comerciale și tehnice ale deciziilor în materie de investiții privind intrarea sau extinderea pe piețe fără fir sau fixe. Propunerea va sprijini astfel alte măsuri adoptate pentru a promova obiectivele ambițioase în materie de bandă largă stabilite în Agenda digitală pentru Europa, precum și instituirea unei piețe unice digitale în care conținuturile, aplicațiile și alte servicii digitale să poată circula liber. Nivelurile mai ridicate de concurență și de integrare în materie de infrastructură din ansamblul Uniunii ar trebui să ducă și la reducerea blocajelor și, astfel, a nevoii de reglementare *ex ante* a piețelor de comunicații electronice, rezultatul fiind că acest sector va fi supus, în timp, ca orice alt sector economic, reglementării orizontale și regulilor concurenței.

Disponibilitatea tot mai mare a infrastructurilor și serviciilor digitale ar spori, la rândul său, posibilitățile de alegere ale consumatorilor și calitatea serviciilor și va contribui la coeziunea

teritorială și socială, facilitând totodată mobilitatea pe teritoriul întregii Uniuni, în timp ce pentru economia digitală în ansamblu, un sector al comunicațiilor electronice care funcționează mai bine pe tot teritoriul Uniunii ar trebui să ducă la creșterea posibilităților de alegere și a calității inputurilor comerciale, permițând creșteri ale productivității asociate cu utilizarea TIC, precum și ca urmare a modernizării serviciilor publice. Scopul final este să se sprijine competitivitatea Europei într-o lume care depinde din ce în ce mai mult de economia digitală pentru a funcționa și a se dezvolta.

Printre provocările rămase în domeniul integrării pieței unice se numără, în primul rând, eliminarea obstacolelor inutile din cadrul sistemului de autorizare și al normelor care se aplică furnizării serviciilor, pentru ca o autorizație obținută într-un stat membru să fie valabilă în toate statele membre și ca operatorii să poată furniza servicii pe baza aplicării coerente și stabile a obligațiilor de reglementare; în al doilea rând, asigurarea unei armonizări sporite pentru accesul la inputurile esențiale: garantând operatorilor de servicii de comunicații mobile condiții de alocare previzibile și calendare coordonate de acces la spectrul de frecvențe radio pentru banda largă fără fir pe tot teritoriul UE, armonizând modalitățile de acces la rețelele fixe europene pentru ca furnizorii să își poată oferi mai ușor serviciile în ansamblul pieței unice; în al treilea rând, garantarea unor niveluri comune ridicate de protecție a consumatorilor și a unor condiții comerciale comune în această privință în toată Uniunea, inclusiv a unor măsuri destinate să elimine treptat suprataxele pentru serviciile mobile de roaming și să garanteze accesul la internetul deschis. Acestea sunt provocări distincte, la care prezenta propunere aduce soluții distincte, dar care sunt vitale pentru adoptarea deciziilor comerciale și de investiții din acest sector și, în interesul consumatorilor, toate trebuie abordate acum împreună pentru a profita de piața unică. Provocările menționate însoțesc provocările mai ample de construire a unei piețe unice digitale, cum ar fi normele care se aplică conținuturilor online.

Pentru ca cetățenii europeni să poată beneficia de noi servicii inovatoare de înaltă calitate, este necesar să se accelereze investițiile în infrastructura de nouă generație. Un cadru de reglementare corespunzător este esențial pentru o piață dinamică și competitivă. Un astfel de cadru trebuie să asigure un echilibru al riscurilor și beneficiilor pentru cei pregătiți să investească și poate pune capăt furnizării fragmentate a serviciilor, astfel încât toate sectoarele economice și toți utilizatorii să beneficieze de avantajele lor integrale. Pentru a sprijini realizarea acestor obiective, Comisia adoptă, împreună cu prezenta propunere, o Recomandare privind obligații consecvente de nediscriminare și metode coerente de calcul al costurilor pentru promovarea concurenței și optimizarea mediului de investiții în bandă largă¹. Recomandarea va promova concurența și va crește investițiile în rețelele de mare viteză prin asigurarea stabilității pe termen lung a prețurilor de acces la infrastructura de cupru, prin asigurarea unui acces egal pentru solicitanții de acces la rețelele operatorilor istorici, garantând astfel condiții de concurență echitabile și stabilind condițiile în care reglementarea prețului în cadrul rețelelor de acces de nouă generație nu mai este justificată, pentru ca investitorii în astfel de rețele să beneficieze de o mai mare libertate pentru a descoperi strategii adecvate de stabilire a prețurilor astfel încât să se asigure obținerea unui profit în condițiile unor infrastructuri concurente precum infrastructura reglementată de cupru sau cea de cablu în anumite zone și, din ce în ce mai mult, rețelele mobile de a patra generație.

Prezenta propunere trebuie privită, de asemenea, în contextul altor inițiative recente sau care urmează să fie prezentate în acest domeniu. Propunerea se bazează pe principalele directive din 2002 care reglementează furnizarea de comunicații electronice, astfel cum au fost

¹ COM [a se introduce referința definitivă]

modificate în 2009, și le îmbunătățesc prin introducerea unor dispoziții legislative direct aplicabile care se vor aplica în coroborare cu dispozițiile directivelor referitoare la aspecte precum autorizarea, alocarea spectrului de frecvențe radio și accesul la rețele. Propunerea este adoptată în contextul propunerii Comisiei de regulament al Parlamentului European și al Consiliului privind măsuri de reducere a costului instalării rețelelor de comunicații electronice de mare viteză², care a adoptat deja metoda de abordare, într-un singur instrument, a unei serii de elemente distincte de reglementare a costurilor în diferitele stadii ale procesului de investire în rețele care, împreună, permit reduceri ale costurilor aferente introducerii benzii largi de până la 30 %. La adoptarea prezentei propuneri s-a ținut cont și de faptul că Recomandarea Comisiei privind piețele relevante³ urmează să fie revizuită în 2014, iar lucrările pregătitoare sunt într-un stadiu avansat; adoptarea și punerea în aplicare rapidă a acestei propuneri ar putea permite reducerea numărului sau sferei piețelor supuse reglementării *ex ante* ca parte a analizei apropiate a dezvoltării concurenței într-o piață unică.

1.2. Contextul general

În lumea de astăzi, în cadrul pieței unice a UE apar online multe servicii și aplicații digitale noi. Posibilitățile de inovare și de creștere de astăzi sunt adesea digitale practic în fiecare sector economic, de la cel al autovehiculelor (automobile conectate) la sectorul energiei (rețele inteligente), de la administrațiile publice (e-guvernare) la serviciile generale (e-sănătate). Conducerea oricărui tip de afacere, de la micile companii nou-înființate până la marile întreprinderi, necesită accesul la servicii și infrastructuri de ultimă oră. Acest întreg ecosistem depinde de conectivitatea asigurată de rețelele de comunicații electronice.

În prezent, Europa este fragmentată în 28 de piețe de comunicații naționale separate, fiecare cu un număr limitat de actori. În consecință, în timp ce niciun operator nu este prezent în mai mult de jumătate din statele membre, majoritatea fiind prezenți în mult mai puține, peste 200 de operatori servesc o piață de 510 milioane de clienți. Normele UE referitoare, printre altele, la autorizații, la condițiile de reglementare, la alocarea spectrului de frecvențe radio și la protecția consumatorilor sunt puse în aplicare în moduri diferite. Această situație inegală creează obstacole în calea intrării pe piață și crește costurile pe care trebuie să le suporte operatorii care doresc să furnizeze servicii transfrontaliere, împiedicând astfel extinderea lor. Această situație diferă radical de cea din SUA sau din China, care au o piață unică de 330 și, respectiv, 1 400 de milioane de clienți, deservită de patru-cinci mari operatori cu o singură legislație, un singur sistem de acordare a licențelor și o singură politică în domeniul spectrului de frecvențe radio.

Economiile de scară și noile posibilități de creștere pot îmbunătăți randamentul investițiilor în rețelele de mare viteză și, totodată, pot stimula concurența și competitivitatea la nivel mondial. Cu toate acestea, în UE operatorii nu pot beneficia suficient de aceste posibilități. În alte părți ale lumii, eforturile și investițiile în sectorul digital sunt semnificative, investiții care aduc avantaje atât investitorilor, cât și consumatorilor, dar în Europa evoluția nu este suficient de rapidă.

În același timp, din cauza piețelor naționale fragmentate, consumatorii dispun de opțiuni mai puține, de servicii mai puțin inovatoare și de o calitate mai scăzută, plătind în continuare un preț ridicat pentru a efectua apeluri în străinătate sau în roaming în UE. Acest lucru înseamnă că ei nu pot profita integral de serviciile digitale care pot fi disponibile în prezent.

² COM(2013) 147.

³ JO L 344, 28.12.2007, p. 65.

Ca urmare, Europa pierde o sursă potențială majoră de creștere. Într-o lume în care tehnologiile informației și comunicațiilor (TIC) sunt omniprezente, o piață fragmentată a comunicațiilor electronice subminează eficiența și productivitatea tuturor sectoarelor economice. Se estimează că potențialul nevalorificat al unei piețe unice a UE în domeniul comunicațiilor electronice este de până la 0,9 % din PIB, reprezentând 110 miliarde EUR pe an⁴. Numai beneficiile care ar rezulta din existența unei piețe unice a serviciilor de comunicații pentru întreprinderi se ridică la aproape 90 de miliarde EUR pe an⁵.

O piață solidă a telecomunicațiilor stă la baza unei economii digitale mai extinse, al cărei dinamism se reflectă în creșterea susținută a numărului locurilor de muncă din acest sector. Pentru a avea o idee despre amploarea și soliditatea acestei economii mai extinse, trebuie menționat că în UE lucrează peste 4 milioane de specialiști în domeniul TIC, număr care continuă să crească în pofida recesiunii. În cadrul mai larg al economiei în ansamblu, creșterea investițiilor în TIC, perfecționarea competențelor digitale în rândul forței de muncă și reformarea condițiilor de desfășurare a activităților economice pe internet ar putea genera o creștere suplimentară a PIB-ului de 5 % până în 2020⁶ și ar putea crea 3,8 milioane de locuri de muncă⁷.

Obstacolele de piață pentru comunicațiile electronice blochează avantajele generate de serviciile transeuropene: o calitate mai bună, economii de scară, investiții mai mari, o eficiență sporită și poziții de negociere mai puternice. Această situație afectează negativ ecosistemul digital mai extins, inclusiv producătorii de echipamente și furnizorii de conținuturi și de aplicații din UE, de la întreprinderile nou-înființate până la guverne. Sunt afectate și sectoare economice precum cel bancar, industria autovehiculelor, domeniul logistic, comerțul cu amănuntul, sănătatea, energia sau transporturile, care se bazează pe conectivitate pentru a crește productivitatea, de exemplu, prin *cloud computing*, obiecte conectate și furnizarea de servicii integrate.

1.3. Contextul politic

Agenda digitală pentru Europa (ADE), una dintre inițiativele emblematice ale Strategiei Europa 2020 a UE, a semnalat deja acest rol vital al TIC și al conectivității rețelelor. Agenda cuprinde multe inițiative destinate să promoveze investițiile, să intensifice concurența și să scadă costul creării de rețele de mare viteză, pentru a garanta faptul că toți cetățenii europeni au acces la bandă largă rapidă. Comisia a lansat, de asemenea, Marea coaliție pentru locuri de muncă în sectorul digital, pentru a exploata potențialul de ocupare a forței de muncă al acestui sector.

Comisia implementează și o serie de inițiative menite să realizeze o „Piață unică digitală” și să promoveze conținuturile online, inclusiv comerțul electronic și e-guvernarea. Comisia a propus, de asemenea, un Regulament al UE reformat privind protecția datelor, pentru a proteja viața privată a cetățenilor și a facilita totodată inovarea și activitățile economice în cadrul unei piețe unice, precum și o strategie de promovare a securității cibernetice și de apărare a infrastructurilor și rețelelor critice de la nivelul UE, inclusiv o propunere de

⁴ *Steps towards a truly internal market for e-communications in the run-up to 2020*, Ecorys, TU Delft and TNO, 2012.

⁵ *Business communications, economic growth and the competitive challenge*, WIK, 2012.

⁶ *Capturing the ICT dividend*, Oxford Economics Research, 2011.

⁷ *Quantitative estimates of the demand for cloud computing in Europe and the likely barriers to takeup*, IDC, 2012.

directivă privind securitatea rețelelor și a informației⁸, care este un sprijin vital pentru încrederea cetățenilor și a consumatorilor în mediul online.

Evoluția către o piață unică a comunicațiilor electronice ar sprijini ecosistemul pieței unice digitale. O astfel de piață ar presupune nu doar infrastructuri moderne, ci și servicii digitale inovatoare și sigure.

Recunoscând acest lucru, Consiliul European de primăvară a subliniat importanța pieței unice digitale pentru creștere și a invitat Comisia să prezinte (la timp pentru Consiliul European din octombrie) măsuri concrete pentru a institui o piață unică în domeniul TIC cât mai curând posibil. Această propunere împreună cu Recomandarea Comisiei privind obligații consecvente de nediscriminare și metode coerente de calcul al costurilor pentru promovarea concurenței și optimizarea mediului de investiții în bandă largă constituie un set de măsuri echilibrate destinate să asigure evoluția către o piață unică a telecomunicațiilor și să încurajeze investițiile.

2. REZULTATELE CONSULTĂRILOR CU PĂRȚILE INTERESATE ȘI ALE EVALUĂRII IMPACTULUI

2.1. Punctele de vedere ale părților interesate

Întrucât Consiliul European de primăvară a menționat în concluziile sale necesitatea prezentării unor propuneri concrete înainte de Consiliul European din octombrie, consultările publice au trebuit organizate în această perioadă scurtă de timp. Pe lângă consultările și evenimentele de consultare formale specifice, Comisia a comunicat intens cu diverse organizații ale părților interesate pentru a evalua situația generală a pieței comunicațiilor electronice și modalitățile de instituire a unei piețe unice. Comisia a avut întâlniri cu părți interesate reprezentând toate sectoarele industriei, organizațiile consumatorilor, societatea civilă, autoritățile naționale de reglementare și guvernele, fiecare prezentându-și observațiile.

În plus, Comisia a organizat mai multe sesiuni de consultare la care au participat părți interesate reprezentând toate sectoarele industriei, consumatorii și societatea civilă⁹. Consultările au indicat că marea majoritate a părților interesate împărtășesc analiza Comisiei privind această problemă și recunosc că sunt necesare măsuri urgente.

De asemenea, au avut loc discuții în Parlamentul European și în Consiliul Transporturi, Telecomunicații și Energie (TTE). În cadrul Consiliului, majoritatea delegațiilor au fost de acord cu analiza problemei și au recunoscut necesitatea adoptării de măsuri pentru a asigura evoluția către o piață unică, cu scopul de a garanta și a îmbunătăți concurența și posibilitățile de alegere ale consumatorilor, de a aborda neutralitatea rețelei și serviciile de roaming și de a evita arbitrajul de reglementare, asigurând totodată o coerență mai mare a reglementărilor, inclusiv în ceea ce privește gestionarea spectrului de frecvențe radio, și evitând centralizarea excesivă a competențelor. Discuțiile din Parlamentul European au indicat un sprijin ferm față de ideea centrală a propunerilor Comisiei și au evidențiat mai ales urgența eliminării roaming-ului în cadrul unei piețe unice a comunicațiilor electronice și a introducerii unui nivel ridicat de protecție a consumatorilor și a unor norme clare privind neutralitatea rețelei.

2.2. Expertiză

⁸ COM(2013) 48.

⁹ La Bruxelles s-a desfășurat o sesiune de informare publică în 17 iunie 2013. Un alt eveniment a avut loc în cadrul Adunării anuale privind agenda digitală din 19 iunie de la Dublin.

În 2012 a fost finalizat un studiu important, intitulat *Steps towards a truly internal market for e-communications* („Măsuri pentru realizarea unei piețe interne veritabile a comunicațiilor electronice”), cunoscut și sub denumirea: „Costul non-Europei în domeniul telecomunicațiilor”¹⁰. Studiul a analizat situația pieței unice a UE în sectorul comunicațiilor electronice și a estimat potențialul economic al unei piețe unice.

Comisia a utilizat numeroase alte surse de informații, cum ar fi Tabloul de bord anual al Agendei digitale și studii economice realizate de DG ECFIN, de exemplu cu privire la fragmentarea pieței telecomunicațiilor din Europa¹¹. Mecanismul de consultare de la nivelul UE prevăzut în cadrul de reglementare a evidențiat, de asemenea, practicile inconsecvente ale autorităților naționale de reglementare (ANR) în materie de reglementare a piețelor relevante. În plus, în contextul Programului pentru politica în domeniul spectrului de frecvențe radio, Comisia a depistat o lipsă considerabilă de coerență între statele membre în ceea ce privește autorizarea și deschiderea de benzi de frecvențe pentru utilizări neutre din punct de vedere tehnologic, mai ales în ceea ce privește condițiile impuse și calendarele.

2.3. Evaluarea impactului regulamentului propus

În conformitate cu politica sa pentru „o mai bună legiferare”, Comisia a realizat o evaluare a impactului alternativelor strategice.

Principalele cauze ale fragmentării reglementărilor sunt legate de principalele cerințe sectoriale privind furnizarea de comunicații electronice care sunt supuse legislației UE (autorizarea, accesul la inputuri fixe și fără fir, respectarea normelor de protecție a utilizatorilor finali). Deși fiecare dintre aceste elemente are caracteristici foarte distincte, iar soluțiile de eliminare a fragmentării vor fi, inevitabil, foarte diferite, toate sunt vitale dacă se dorește depășirea principalelor obstacole din calea furnizării integrate de rețele și servicii de comunicații electronice în Uniune. În particular, evaluarea soluțiilor a fost împărțită în funcție de a) obstacolele datorate regimurilor naționale de autorizare legate de lipsa de coerență a abordărilor în materie de reglementare aplicate de autoritățile naționale de reglementare; b) lipsa de coordonare a alocărilor spectrului de frecvențe radio și a condițiilor de utilizare, precum și incertitudinea reglementărilor privind disponibilitatea frecvențelor; c) lipsa unor produse cu ridicata care să permită furnizarea de servicii utilizând rețeaua unui alt operator cu niveluri consecvente de interoperabilitate a serviciului, în cadrul măsurilor corective de piață sau al negocierilor reciproce; d) fragmentarea normelor de protecție a consumatorilor care duce la niveluri inegale de protecție a consumatorilor și la condiții comerciale variabile, inclusiv la costuri ridicate pentru serviciile de roaming și apelurile internaționale, precum și la blocarea sau încetinirea serviciilor.

Pentru a elimina aceste cauze ale fragmentării, au fost alese trei opțiuni strategice care să fie supuse unei analize mai aprofundate. Prima opțiune s-a bazat pe cadrul de reglementare al comunicațiilor electronice în forma sa actuală. A doua opțiune s-a axat pe un singur instrument legislativ (un regulament) care să ajusteze cadrul de reglementare doar în privința aspectelor necesare pentru o piață unică a UE în domeniul comunicațiilor electronice, pe baza unei coordonări consolidate la nivelul UE. A treia opțiune a inclus conținutul de fond al celei de a doua opțiuni, dar a prevăzut înlocuirea actualei structuri de guvernare cu o singură autoritate de reglementare la nivelul UE pentru a realiza o coordonare deplină în materie de reglementare.

¹⁰ *Steps towards a truly internal market for e-communications in the run-up to 2020*, Ecorys, TU Delft and TNO, 2012.

¹¹ *European Commission, European Economy Occasional Papers 129: Market Functioning in Network Industries - Electronic Communications, Energy and Transport*, 2013.

Fiecare opțiune strategică a fost evaluată din punctul de vedere al eficacității cu care s-ar realiza obiectivele de politică, punându-se accentul pe costurile și beneficiile pentru componenta de cerere și cea de ofertă, inclusiv impactul asupra structurii sectorului comunicațiilor electronice, a economiei, a locurilor de muncă, a avantajelor pentru consumatori și a mediului din UE.

Potrivit raportului de evaluare a impactului, opțiunea cea mai bună disponibilă este cea de a doua. În primul rând, instituirea unei autorizații UE unice urmărește să reducă sarcina administrativă a operatorilor europeni și ar asigura coerența reglementărilor care îi vizează.

Coordonarea utilizării spectrului de frecvențe radio în cadrul pieței unice va asigura disponibilitatea sincronizată a inputurilor aferente spectrului și aplicarea unor condiții coerente pentru utilizarea sa în toată Europa, asigurând astfel utilizarea eficientă a spectrului de frecvențe radio. În același timp, această măsură ar sprijini existența unui mediu previzibil pentru investițiile în rețelele de mare viteză, inclusiv în acoperirea lor teritorială extinsă, care este și în interesul pe termen lung al utilizatorilor.

Disponibilitatea produselor de acces cu ridicata standardizate la nivelul UE ca potențială măsură corectivă pentru puterea semnificativă pe piață va permite operatorilor de rețele fixe să își furnizeze serviciile de conectivitate clienților pe tot teritoriul Uniunii în condițiile unei calități ridicate a serviciului. Se așteaptă ca această disponibilitate să aibă un efect pozitiv asupra investițiilor, mai ales la nivel transfrontalier, facilitând intrarea întreprinderilor pe noi piețe pentru a răspunde cererii clienților și permițându-le să facă acest lucru cu produse de acces cu un standard înalt de calitate, intensificând astfel concurența și obligând operatorii să își îmbunătățească oferta prin investiții în infrastructură și servicii.

Normele comune privind calitatea serviciilor vor asigura libertatea de acces a utilizatorilor la serviciile și aplicațiile dorite și pe baza unor condiții contractuale clare în ansamblul Uniunii, fără ca accesul lor la internet să fie încetinit sau blocat. Aceste norme vor garanta totodată posibilitatea de a achiziționa servicii specializate pentru furnizarea de conținuturi, aplicații și servicii specifice cu o calitate mai bună a serviciului. Transparența și drepturile contractuale consolidate vor asigura interesul consumatorilor pentru servicii fiabile și de înaltă calitate și vor întări dinamica concurențială a pieței.

În fine, măsurile privind diferențele nejustificabile de preț dintre apelurile naționale și cele intra-UE și măsurile de facilitare a ofertelor de servicii de roaming la tarife naționale prin acorduri de roaming urmăresc să elimine costurile suplimentare nejustificate pentru serviciile de comunicații electronice furnizate la nivel transfrontalier.

În concluzie, această opțiune ar spori previzibilitatea juridică și transparența cu cea mai mare eficiență și rapiditate. În particular, concurența sporită a piețelor, existența mai multor condiții de operare comune (acces la inputuri, norme specifice consumatorilor), precum și transferarea avantajelor de scară datorate flexibilității tarifelor pentru clienți sau presiunii concurențiale ar trebui să ducă la o mai mare convergență. Presiunea concurențială sporită, care stimulează diferențierea, împreună cu avantajele de scară mai mari, cu previzibilitatea mai mare în materie de reglementare și cu un cadru mai bun pentru difuzarea în masă a serviciilor inovatoare ar trebui, în timp util, să îmbunătățească mediul de investiții. Deși se preconizează că aceste propuneri vor avea un impact pozitiv asupra creării de locuri de muncă, efectele precise în domeniul social și al ocupării forței de muncă sunt dificil de evaluat în acest stadiu. Comisia va acorda o atenție specială acestui aspect în cursul monitorizării și evaluării legislației.

Comparativ cu opțiunea preferată, în cazul opțiunilor 1 (aplicarea cadrului actual) și 3 (modificarea completă a guvernantei de reglementare a serviciilor paneuropene) ar fi nevoie

de 3 până la 5 ani în plus pentru a obține rezultatul dorit, cu pierderea unei creșteri potențiale a PIB-ului de până la 3,7 % în perioada 2015 – 2020.

De asemenea, opțiunea preferată ar produce efecte și ar realiza toate obiectivele specifice în timpul cel mai scurt, generând astfel beneficiile economice și sociale cele mai mari posibil dintre toate opțiunile analizate.

Comitetul de evaluare a impactului a emis, la 6 septembrie 2013, un aviz cu privire la proiectul de evaluare a impactului.

Raportul și rezumatul său sunt publicate împreună cu propunerea.

3. ELEMENTELE JURIDICE ALE PROPUNERII

3.1. Temeiul juridic

Temeiul juridic al propunerii este articolul 114 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, întrucât vizează piața internă a comunicațiilor electronice și funcționarea sa.

3.2. Subsidiaritate

Cadrul de reglementare actual nu a fost în măsură să realizeze integral obiectivul de instituire a unei piețe unice a comunicațiilor electronice. Diferențele dintre normele naționale, deși compatibile cu actualul cadru de reglementare al UE, creează totuși obstacole pentru furnizarea și achiziționarea de servicii la nivel transfrontalier, limitând astfel libertatea de a furniza comunicații electronice garantată în legislația UE. Această situație are un efect direct asupra funcționării pieței interne. Statele membre nu au nici competența și nici nu sunt motivate să modifice structura de reglementare actuală.

Pentru a aborda cauzele fundamentale ale problemei, este nevoie să se adopte măsuri la nivelul UE. În primul rând, fragmentarea actuală care rezultă din dimensiunea națională a sistemelor de autorizare generală este contracarată prin introducerea unei autorizații unice la nivelul UE. Un mecanism unic de autorizare la nivelul UE combinat cu controlul de către țara de origine asupra retragerii și/sau suspendării autorizației ar facilita înregistrarea operatorilor din UE și coordonarea celor mai importante măsuri de executare aplicabile acestora. Propunerea garantează acestor întreprinderi un nivel mai ridicat de coerență și previzibilitate, conferind Comisiei competența de a impune autorităților naționale de reglementare să retragă măsurile propuse care ar fi incompatibile cu legislația UE. Propunerea ar asigura o convergență mult mai mare a condițiilor reglementate de acces la inputurile fixe și fără fir care facilitează furnizarea de servicii paneuropene. Armonizarea completă a drepturilor utilizatorilor finali asigură existența unor drepturi și obligații similare pentru cetățenii și furnizorii din întreaga UE, mai ales posibilitatea de a comercializa și a achiziționa servicii la nivel transfrontalier în condiții identice.

Principiul subsidiarității este respectat, deoarece UE va interveni doar în măsura în care va fi necesar pentru eliminarea obstacolelor specificate din calea pieței interne.

În primul rând, autorizația UE unică este disponibilă pentru operatorii care intenționează să își desfășoare activitățile la nivelul UE, iar obligațiile de reglementare legate inerent de locul în care se află o rețea sau de locul în care este furnizat un serviciu rămân să fie hotărâte de autoritatea națională de reglementare din statul membru în cauză. Veniturile obținute din alocarea spectrului de frecvențe radio îi vor aparține statului membru în cauză, în timp ce principiile de reglementare mai detaliate referitoare la utilizarea spectrului de frecvențe radio, care completează obiectivele de nivel înalt stabilite în cadrul de reglementare al UE, lasă totuși statelor membre o marjă mare de manevră cu privire la detalii. În mod similar,

procedura de notificare a Comisiei cu privire la spectrul de frecvențe radio se bazează pe o verificare a compatibilității legale, și nu pe înlocuirea puterii de decizie a statelor membre cu cea a Comisiei și face obiectul unor garanții suplimentare, cum ar fi procedura de examinare din cadrul comitologiei. Extinderea beneficiului autorizației generale la utilizarea de puncte de acces fără fir cu rază mică de acțiune este limitată la instalații discrete de mică putere, strict definite prin măsuri de punere în aplicare. În fine, impunerea produselor europene de acces virtual rămâne la latitudinea autorității naționale de reglementare din statul membru în care se află rețeaua, în urma unei analize a pieței bazate pe cadrul actual; în același timp, armonizarea produselor de acces virtual utilizează același mecanism ca pentru produsele de acces fizic cu ridicata prevăzut deja în cadrul actual.

3.3. Proportionalitate

Acțiunea UE se limitează la măsurile necesare pentru realizarea obiectivelor identificate. Măsurile se vor axa pe eliminarea blocajelor clare de pe piața unică, cadrului de reglementare existent aducându-i-se modificările minime necesare pentru a crea condițiile de dezvoltare a unor noi piețe transfrontaliere de comunicații electronice la nivelul UE. Astfel, măsurile vor permite realizarea dublului obiectiv al pieței unice, și anume libertatea de furnizare și libertatea de consum al serviciilor de comunicații electronice. În același timp, deoarece cadrul de reglementare existent este lăsat în mare măsură neatins, inclusiv în ceea ce privește modul de supraveghere a piețelor de către autoritățile naționale de reglementare, se evită perturbarea operațiunilor furnizorilor care ar alege să își limiteze activitatea la nivel național (sau subnațional).

Mai mult, dezvoltarea noilor piețe transfrontaliere ar trebui să se desfășoare conform principiului unei „mai bune legiferări”, și anume prin reducerea treptată a presiunii de reglementare dacă se dovedește că piețele sunt competitive într-un cadru european mai integrat, dar în conformitate cu competențele de supraveghere ale autorităților naționale de reglementare și supuse unui control *ex post* al concurenței. Acest lucru este benefic, deoarece autoritățile naționale de reglementare ar fi cel mai bine situate pentru a ține cont de caracteristicile naționale atunci când (i) reglementează accesul la infrastructurile fizice care, prin natura lor, rămân limitate geografic la nivelul național sau regional și (ii) când răspund la întrebările consumatorilor într-un context național (mai ales în limba lor).

În consecință, măsurile propuse nu vor implica modificări semnificative ale guvernantei sau transferarea de competențe către nivelul european, cum ar fi, de exemplu, prin instituirea unei autorități europene de reglementare sau a unui sistem paneuropean de acordare de licențe pentru spectrul de frecvențe radio.

Soluțiile vor permite părților interesate relevante să profite de sinergiile aferente unei piețe unice extinse și să reducă elementele ineficiente legate de activitățile și investițiile lor cu cea mai mare eficiență și rapiditate. În același timp, în cazul operatorilor care aleg să furnizeze servicii într-un singur stat membru, propunerea asigură continuitatea normelor actuale și posibilitatea de a beneficia de norme mai bune și mai clare privind drepturile utilizatorilor finali, precum și un mediu mai previzibil pentru accesul la inputurile aferente spectrului de frecvențe radio și la produse de acces la rețele fixe de înaltă calitate.

3.4. Drepturi fundamentale

A fost analizat impactul propunerii asupra drepturilor fundamentale precum libertatea de exprimare și de informare, libertatea de a desfășura o activitate comercială, nediscriminarea, protecția consumatorilor și protecția datelor cu caracter personal. În special, regulamentul va garanta accesul la internetul deschis, stabilește un standard ridicat pentru drepturile

armonizate integral ale utilizatorilor finali, sporește gradul de libertate comercială la scară europeană și, în timp, ar trebui să ducă la reducerea reglementării sectoriale.

3.5. Alegerea instrumentului

Comisia propune un regulament, deoarece asigură eliminarea obstacolelor din calea pieței unice prin completarea cadrului de reglementare existent în domeniul comunicațiilor electronice. Regulamentul prevede drepturi și obligații specifice și direct aplicabile furnizorilor și utilizatorilor finali; el prevede, de asemenea, mecanisme de coordonare referitoare la anumite inputuri la nivel european pentru a facilita furnizarea transfrontalieră de servicii de comunicații electronice. Un regulament este important, de exemplu, într-un domeniu precum internetul deschis și gestionarea traficului, în care este necesară o abordare cu adevărat comună pentru a se evita de la bun început tendința actuală spre soluții naționale divergente și pentru a permite atât gestionarea integrată a rețelelor, cât și dezvoltarea de conținuturi, aplicații și servicii online care să poată fi puse la dispoziție în același mod pe tot teritoriul Uniunii.

3.6. Structura propunerii. Principalele drepturi și obligații

Dispoziții generale (capitolul 1 articolele 1 și 2)

Capitolul 1 conține dispozițiile generale, inclusiv definițiile relevante. În el sunt stabilite principiile de reglementare pe care trebuie să le respecte organismele de reglementare implicate atunci când aplică prezentul regulament coroborat cu dispozițiile cadrului actual.

Autorizația UE unică (capitolul II articolele 3-7)

În prezent, operatorii care doresc să furnizeze servicii în mai multe state membre trebuie să fie autorizați în fiecare stat. Regulamentul introduce o autorizație UE unică, bazată pe un sistem unic de notificare în statul membru în care se află sediul principal al furnizorului european de comunicații electronice (țara de origine) și prevede condițiile care i se aplică. Retragerea și/sau suspendarea autorizației UE unice sunt supuse controlului de către țara de origine. Titularii unei autorizații UE unice au dreptul la un tratament egal în materie de reglementare în situații similare în cadrul aceluiași stat membru și al altor state membre, iar operatorii nou-intrați pe piață și micii operatori transfrontalieri sunt scutiți de taxe administrative și de contribuțiile la finanțarea serviciului universal în alte state membre decât țara de origine (țările gazdă). Titularii unei autorizații UE unice vor furniza în continuare servicii în toată Europa pe baza aplicării coerente într-o mai mare măsură a obligațiilor de reglementare.

Autorizația UE unică va reduce astfel obstacolele administrative inutile și va garanta furnizorilor europeni drepturi și obligații mai coerente pentru a-și putea desfășura activitatea în toată Uniunea Europeană și a realiza economii de scară.

Inputuri europene (capitolul III)

Secțiunea 1 (articolele 8-16)

În prezent, furnizorii de servicii de telefonie mobilă din Europa nu beneficiază de previzibilitatea necesară privind disponibilitatea spectrului de frecvențe radio în ansamblul UE și se confruntă cu condiții de alocare divergente. Este astfel mai dificil să se facă planuri pe termen lung, să se facă investiții în străinătate și, în cele din urmă, să se realizeze economii de scară. Această situație fragmentată înseamnă că fabricanții de dispozitive își concep produsele pentru alte piețe cu perspective mai bune în ceea ce privește economiile de scară și creșterea. Pentru a pune capăt acestei situații nesustenabile, trebuie asigurată armonizarea inputurilor aferente spectrului de frecvențe radio prin:

- definirea unor principii comune de reglementare aplicabile statului membru atunci când se definesc condițiile de utilizare a spectrului de frecvențe radio armonizat pentru comunicațiile în bandă largă fără fir;
- împuternicirea Comisiei să adopte acte de punere în aplicare pentru a armoniza disponibilitatea spectrului de frecvențe radio, calendarul alocărilor și durata drepturilor de utilizare a spectrului de frecvențe radio;
- un mecanism de consultare care să permită Comisiei să examineze proiectele de măsuri naționale referitoare la alocarea și utilizarea spectrului de frecvențe radio;
- simplificarea condițiilor pentru instalarea și furnizarea de puncte de acces în bandă largă fără fir de mică putere („Wi-Fi”, microcelule) pentru a spori concurența și a reduce congestiunea rețelelor.

Secțiunea 2 (articolele 17-20):

Accesul virtual de înaltă calitate și armonizat la rețelele fixe ar facilita intrarea pe piață și furnizarea de servicii transfrontaliere atât utilizatorilor finali, cât și întreprinderilor și ar contribui la stimularea concurenței și a investițiilor. În prezent, produsele de acces virtual la rețelele fixe sunt definite în moduri variate în cadrul UE. Accesul virtual la rețelele fixe pentru a furniza servicii transfrontaliere este armonizat prin:

- definirea unor caracteristici comune ale produselor de acces virtual în bandă largă armonizate la nivelul UE [degruparea virtuală, fluxul de date IP (*IP bitstream*) și segmentele terminale ale liniilor închiriate] atunci când sunt impuse operatorilor cu o putere pe piață semnificativă;
- În consecință, autorităților naționale de reglementare li se solicită să ia în considerare introducerea unor astfel de produse de acces armonizate atunci când impun măsuri corective de reglementare, ținând cont de concurența și de investițiile existente la nivelul infrastructurii și de cerințele primordiale în materie de proporționalitate. Propunerea reflectă practica decizională și într-o dispoziție care leagă examinarea obligațiilor de control al prețurilor cu ridicata impuse rețelelor de acces de nouă generație de constrângerile concurențiale prezentate de infrastructurile alternative, de garanțiile efective ale unui acces nediscriminatoriu și de nivelul de concurență pe piața cu amănuntul din punctul de vedere al prețului, al posibilităților de alegere și al calității;
- dreptul acordat furnizorilor de comunicații electronice de a oferi, în condiții rezonabile, produse de conectivitate armonizate și de a avea acces la acestea în aceleași condiții, cu o calitate asigurată a serviciului pentru a permite noi tipuri de servicii online.

Drepturile utilizatorilor finali (capitolul IV articolele 21-29)

În Europa, atât furnizorii de comunicații electronice, cât și utilizatorii finali ai acestora se confruntă cu norme necoerente referitoare la utilizatorii finali, fapt ce duce la niveluri inegale de protecție și la o varietate de norme divergente care trebuie respectate în diferite state membre. Această fragmentare este costisitoare pentru operatori, nesatisfăcătoare pentru utilizatorii finali și, în cele din urmă, împiedică furnizarea de servicii la nivel transfrontalier și afectează negativ dorința utilizatorilor finali de a le consuma. Pentru a garanta un nivel corespunzător de protecție a consumatorilor în toată UE, normele care definesc drepturile utilizatorilor finali sunt armonizate, inclusiv:

- nediscriminarea între anumite comunicații naționale și intra-UE (internaționale) (cu excepția cazului în care diferențele au o justificare obiectivă);
- informații precontractuale și contractuale obligatorii;
- o transparență sporită și dispoziții pentru evitarea „facturilor-șoc”;
- dreptul de a rezilia contractul după șase luni fără costuri (cu excepția valorii reziduale a eventualelor echipamente subvenționate sau a altor promoții);
- obligația impusă furnizorilor de a asigura conexiunea neîngrădită la toate conținuturile, aplicațiile sau serviciile accesate de utilizatorii finali – denumită și „neutralitatea rețelei” – reglementând totodată utilizarea măsurilor de gestionare a traficului de către operatori cu privire la accesul general la internet. În același timp, este clarificat cadrul juridic pentru servicii specializate de o calitate mai bună.

Facilitarea schimbării furnizorului (capitolul V articolul 30)

Normele mai bune în materie de transfer favorizează intrarea pe piață și concurența între furnizorii de comunicații electronice, permițând utilizatorilor finali să aleagă mai ușor furnizorul care corespunde cel mai bine nevoilor lor specifice. Sunt prevăzute principii armonizate aplicabile procedurilor de transfer, cum ar fi orientarea asupra costurilor, dirijarea procesului de către furnizorul către care se realizează transferul, rezilierea automată a contractului cu furnizorul dinspre care se realizează transferul.

Dispoziții organizatorice și finale (capitolul VI articolele 31-40)

Acest capitol conține în primul rând dispoziții generale privind competențele de sancționare ale autorităților naționale competente, precum și norme privind competența Comisiei de a adopta acte delegate sau de punere în aplicare.

Sunt prevăzute și modificări ale directivelor-cadru, ale Regulamentului privind roamingul și ale Regulamentului privind OAREC. În particular, în ceea ce privește reglementarea *ex ante* a pieței și întrucât fiecare autoritate națională de reglementare (ANR) este în continuare responsabilă de piața sa (națională) respectivă, modificările urmăresc să favorizeze o mai mare coerență și stabilitate în ansamblul UE cu privire la evaluarea piețelor și impunerea de obligații de reglementare titularilor unei autorizații UE unice de către ANR, pentru a evita ca aceștia să se confrunte cu obligații divergente pentru aceeași disfuncționalitate a pieței în fiecare stat membru în care își desfășoară activitatea. În acest scop, dispozițiile prevăd competența Comisiei de a solicita retragerea măsurilor impuse întreprinderilor care dețin o autorizație UE unică, precum și securitatea juridică privind criteriile de identificare a piețelor care fac obiectul unor astfel de măsuri *ex ante*, ținând cont și de constrângerile concurențiale din partea serviciilor echivalente furnizate de actori „over-the-top” (OTT).

Deși Regulamentul III privind roamingul, cu măsurile sale structurale, va asigura o mai mare concurență pe piață, nu se așteaptă să creeze de unul singur situația în care consumatorii să poată avea încrederea necesară pentru a avea comportamentul de consum din statul membru de origine și atunci când călătoresc în străinătate și, astfel, să elimine suprataxele de roaming în toată Europa. Articolul 37 se bazează, așadar, pe Regulamentul privind roamingul, prevăzând stimulente pentru ca operatorii să furnizeze servicii de roaming la nivelul tarifelor naționale. Propunerea introduce un mecanism facultativ prin care operatorii de telefonie mobilă pot încheia acorduri de roaming bilaterale sau multilaterale care să le permită să internalizeze costurile cu ridicata aferente roamingului și să introducă treptat servicii de roaming la nivelul tarifelor naționale până în iulie 2016, limitând totodată riscul arbitrajului prețurilor. Astfel de acorduri de roaming nu sunt o noutate pe piață. Ele există deja, permițându-le participanților (sub rezerva respectării legislației din domeniul concurenței) să

realizeze economii de scară atunci când furnizează servicii de roaming între părțile contractante. Propunerea impune însă notificarea acestora, pentru creșterea transparenței. Regimul voluntar propus este destinat să determine transferarea acestor economii de scară legitime consumatorilor prin furnizarea de servicii de roaming la nivelul tarifelor naționale, în condiții care garantează că roamingul este acoperit în toată Uniunea, iar consumatorii din toată Uniunea beneficiază în timp util de astfel de oferte. În același timp, propunerea asigură echilibrul necesar pentru a le permite operatorilor să își ajusteze ofertele cu amănuntul și să se asigure treptat că toți clienții lor beneficiază de ele. În lipsa acordurilor de roaming bilaterale sau multilaterale, este nerealist să ne imaginăm că un operator ar putea furniza de unul singur servicii de roaming la nivelul tarifelor naționale în toată Uniunea în intervalul de timp preconizat.

În fine, modificările Regulamentului privind OAREC sunt necesare pentru a conferi mai multă stabilitate acestui organism și a-i permite să joace un rol mai strategic, mai ales prin desemnarea unui președinte specializat cu un mandat de trei ani.

4. IMPLICAȚIILE BUGETARE

Regulamentul propus nu are implicații asupra bugetului Uniunii Europene.

În special, propunerea de modificare a Regulamentului (CE) nr. 1211/2009 nu are niciun impact nici asupra numărului de posturi din schema de personal, nici asupra contribuției financiare a UE la Oficiul OAREC și este conformă cu sumele prevăzute în Comunicarea către Parlamentul European și Consiliu [COM(2013)519 final].

Propunere de

REGULAMENT AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI

de stabilire a unor măsuri privind piața unică europeană a comunicațiilor electronice și de realizare a unui continent conectat și de modificare a Directivelor 2002/20/CE, 2002/21/CE și 2002/22/CE și a Regulamentelor (CE) nr. 1211/2009 și (UE) nr. 531/2012

(Text cu relevanță pentru SEE)

PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 114,

având în vedere propunerea Comisiei Europene,

după transmiterea proiectului de act legislativ parlamentelor naționale,

având în vedere avizul Comitetului Economic și Social European¹²,

având în vedere avizul Comitetului Regiunilor¹³,

hotărând în conformitate cu procedura legislativă ordinară,

întrucât:

- (1) Europa trebuie să valorifice toate sursele de creștere pentru a ieși din criză, a crea locuri de muncă și a redeveni competitivă. Relansarea creșterii și a creării de locuri de muncă în Uniune este obiectivul Strategiei Europa 2020. Consiliul European de primăvară din 2013 a subliniat importanța pieței unice digitale pentru creștere și a solicitat adoptarea unor măsuri concrete pentru a institui o piață unică în domeniul tehnologiilor informației și comunicațiilor (TIC) cât mai curând posibil. În concordanță cu obiectivele Strategiei Europa 2020 și cu această solicitare, prezentul regulament urmărește să instituie o piață unică a comunicațiilor electronice, prin completarea și adaptarea cadrului de reglementare existent în Uniune pentru comunicațiile electronice.
- (2) Agenda digitală pentru Europa (ADE), una dintre inițiativele emblematice ale Strategiei Europa 2020, a recunoscut deja rolul TIC și al conectivității la rețea drept o bază indispensabilă pentru dezvoltarea economiei și societății noastre. Pentru ca Europa să profite de avantajele transformării digitale, Uniunea are nevoie de o piață unică dinamică a comunicațiilor electronice pentru toate sectoarele și pe tot teritoriul Europei. O astfel de piață cu adevărat unică a comunicațiilor va constitui baza unei economii digitale inovatoare și „inteligente” și fundamentul pieței unice digitale în care serviciile online vor putea circula liber peste granițe.

¹² JO C , , p. .

¹³ JO C , , p. .

- (3) Într-o piață unică neîngrădită a comunicațiilor electronice, libertatea de a furniza rețele și servicii de comunicații electronice tuturor clienților din Uniune și dreptul fiecărui utilizator final de a alege cea mai bună ofertă disponibilă pe piață ar trebui asigurate și nu ar trebui restricționate de fragmentarea piețelor în funcție de frontierele naționale. Cadrul de reglementare actual în materie de comunicații electronice nu remediază integral această fragmentare, având în vedere că în prezent există sisteme naționale de autorizare generală, în loc de sisteme la nivelul Uniunii, sisteme naționale de alocare a spectrului de frecvențe radio, diferite produse de acces disponibile pentru furnizorii de comunicații electronice din diferite state membre și diferite serii de norme sectoriale aplicabile în domeniul protecției consumatorilor. În multe cazuri, normele Uniunii doar definesc principiile de bază, iar statele membre le pun adesea în aplicare în moduri divergente.
- (4) O piață cu adevărat unică a comunicațiilor electronice ar trebui să promoveze concurența, investițiile și inovarea în rețele și servicii noi și îmbunătățite prin favorizarea integrării pieței și a ofertelor de servicii transfrontaliere. Ar trebui, așadar, să contribuie la realizarea obiectivelor ambițioase în materie de bandă largă de mare viteză prevăzute în Agenda digitală pentru Europa. Disponibilitatea tot mai mare a infrastructurilor și serviciilor digitale ar trebui, la rândul său, să sporească posibilitățile de alegere ale consumatorilor, calitatea serviciilor și diversitatea conținuturilor, precum și să contribuie la coeziunea teritorială și socială, facilitând mobilitatea pe teritoriul întregii Uniuni.
- (5) Beneficiile care rezultă dintr-o piață unică a comunicațiilor electronice ar trebui să se extindă la ecosistemul digital mai larg care include fabricanții de echipamente din Uniune, furnizorii de conținuturi și aplicații și celelalte sectoare economice, precum cel bancar, industria autovehiculelor, domeniul logistic, comerțul cu amănuntul, energia și transporturile, care se bazează pe conectivitate pentru a-și crește productivitatea, de exemplu, prin aplicații de tip *cloud computing* omniprezente, obiecte conectate și posibilități de furnizare a unor servicii integrate pentru diferitele părți ale întreprinderii. Administrațiile publice și sectorul sănătății ar trebui și ele să beneficieze de disponibilitatea mai extinsă a serviciilor de e-guvernare și e-sănătate. Oferta de conținuturi și servicii culturale și diversitatea culturală în general ar putea crește și ele într-o piață unică a comunicațiilor electronice. Asigurarea conectivității prin rețele și servicii de comunicații electronice este atât de importantă pentru ansamblul economiei și al societății încât obstacolele sectoriale nejustificate, în materie de reglementare sau de altă natură, ar trebui evitate.
- (6) Prezentul regulament urmărește finalizarea pieței unice a comunicațiilor electronice prin adoptarea de măsuri ce vizează trei mari direcții legate între ele. În primul rând, ar trebui să asigure libertatea de a furniza servicii de comunicații electronice la nivel transfrontalier și în rețele din diferite state membre, pe baza conceptului de autorizație UE unică, ce stabilește condițiile necesare pentru a garanta un nivel mai ridicat de coerență și previzibilitate cu privire la conținutul și punerea în aplicare a reglementărilor specifice acestui sector pe tot teritoriul Uniunii. În al doilea rând, este necesar să se permită accesul în condiții mult mai convergente la inputurile esențiale pentru furnizarea transfrontalieră de rețele și servicii de comunicații electronice, nu doar pentru comunicațiile în bandă largă fără fir, pentru care sunt esențiale atât benzile de frecvențe radio cu licență, cât și cele fără licență, ci și pentru conectivitatea prin linii fixe. În al treilea rând, în scopul alinierii condițiilor comerciale și al consolidării încrederii cetățenilor în mediul digital, prezentul regulament ar trebui să armonizeze normele privind protecția utilizatorilor finali, mai ales a consumatorilor. Acestea

inclus norme în materie de nediscriminare, informații contractuale, încetarea contractelor și schimbarea operatorului, pe lângă norme privind accesul la conținuturile, aplicațiile și serviciile online și la gestionarea traficului, care nu doar protejează utilizatorii finali, ci și garantează funcționarea continuă a ecosistemului de internet ca motor al inovării. În plus, datorită reformelor suplimentare din domeniul serviciilor de roaming, utilizatorii finali ar trebui să aibă încredere să rămână conectați atunci când călătoresc pe teritoriul Uniunii, aceste reforme trebuind, în timp, să ducă la convergența tarifelor și a altor condiții în cadrul Uniunii.

- (7) Prezentul regulament ar trebui, așadar, să completeze cadrul de reglementare existent al Uniunii [Directiva 2002/19/CE a Parlamentului European și a Consiliului¹⁴, Directiva 2002/20/CE a Parlamentului European și a Consiliului¹⁵, Directiva 2002/21/CE a Parlamentului European și a Consiliului¹⁶, Directiva 2002/22/CE a Parlamentului European și a Consiliului¹⁷, Directiva 2002/58/CE a Parlamentului European și a Consiliului¹⁸, Directiva 2002/77/CE a Comisiei¹⁹, precum și Regulamentul (CE) nr. 1211/2009 al Parlamentului European și al Consiliului²⁰, Regulamentul (UE) nr. 531/2012 al Parlamentului European și al Consiliului²¹ și Decizia nr. 243/2012/UE a Parlamentului European²²] și actele legislative naționale aplicabile adoptate în conformitate cu legislația Uniunii, stabilind drepturi și obligații specifice atât pentru furnizorii, cât și pentru utilizatorii finali de comunicații electronice, modificând în mod corespunzător directivele existente și Regulamentul (UE) nr. 531/2012 pentru a asigura un nivel mai ridicat de convergență și a introduce o serie de modificări de fond conforme cu o piață unică mai competitivă.
- (8) Măsurile prevăzute în prezentul regulament respectă principiul neutralității tehnologice, ceea ce înseamnă că nici nu impun, nici nu exclud utilizarea unui anumit tip de tehnologie.

¹⁴ Directiva 2002/19/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 7 martie 2002 privind accesul la rețelele de comunicații electronice și la infrastructura asociată, precum și interconectarea acestora (Directiva privind accesul) (JO L 108, 24.4.2002, p. 7).

¹⁵ Directiva 2002/20/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 7 martie 2002 privind autorizarea rețelelor și serviciilor de comunicații electronice (Directiva privind autorizarea) (JO L 108, 24.4.2002, p. 21).

¹⁶ Directiva 2002/21/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 7 martie 2002 privind un cadru comun de reglementare pentru rețelele și serviciile de comunicații electronice (Directivă-cadru) (JO L 108, 24.4.2002, p. 33).

¹⁷ Directiva 2002/22/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 7 martie 2002 privind serviciul universal și drepturile utilizatorilor cu privire la rețelele și serviciile electronice de comunicații (Directiva privind serviciul universal) (JO L 108, 24.4.2002, p. 51).

¹⁸ Directiva 2002/58/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 12 iulie 2002 privind prelucrarea datelor personale și protejarea confidențialității în sectorul comunicațiilor publice (Directiva asupra confidențialității și comunicațiilor electronice) (JO L 201, 31.7.2002, p. 37).

¹⁹ Directiva 2002/77/CE a Comisiei din 16 septembrie 2002 privind concurența pe piețele de rețele și servicii de comunicații electronice (JO L 249, 17.9.2002, p. 21).

²⁰ Regulamentul (CE) nr. 1211/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 25 noiembrie 2009 de instituire a Organismului autorităților europene de reglementare în domeniul comunicațiilor electronice (OAREC) și a Oficiului (JO L 337, 18.12.2009, p. 1).

²¹ Regulamentul (UE) nr. 531/2012 al Parlamentului European și al Consiliului din 13 iunie 2012 privind roamingul în rețelele publice de comunicații mobile în interiorul Uniunii (JO L 172, 30.6.2012, p. 10).

²² Decizia nr. 243/2012/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 14 martie 2012 de instituire a unui program multianual pentru politica în domeniul spectrului de frecvențe radio (JO L 81, 21.3.2012, p. 7).

- (9) Furnizarea de comunicații electronice transfrontaliere întâmpină în continuare obstacole mai mari decât cele limitate la frontierele naționale. În particular, furnizorii transfrontalieri au în continuare obligația de notificare și de plată a unor taxe în fiecare stat membru gazdă. Titularii unei autorizații UE unice ar trebui să facă obiectul unui sistem unic de notificare în statul membru în care se află sediul lor principal (statul membru de origine), ceea ce va reduce sarcina administrativă cu care se confruntă operatorii transfrontalieri. Autorizația UE unică ar trebui să se aplice oricărei întreprinderi care furnizează sau intenționează să furnizeze servicii și rețele de comunicații electronice în mai multe state membre, permițându-i astfel să beneficieze de drepturile aferente libertății de a furniza servicii și rețele de comunicații electronice în conformitate cu prezentul regulament în orice stat membru. O autorizație UE unică ce definește cadrul juridic aplicabil operatorilor de comunicații electronice care furnizează servicii în mai multe state membre pe baza unei autorizații generale obținute în statul membru de origine ar trebui să asigure libertatea efectivă de a furniza rețele și servicii de comunicații electronice în întreaga Uniune.
- (10) Furnizarea de servicii sau rețele de comunicații electronice la nivel transfrontalier poate lua diferite forme, în funcție de mai mulți factori, precum tipul de rețea sau serviciu furnizat, amploarea infrastructurii fizice necesare sau numărul de abonați din diferitele state membre. Intenția de a furniza servicii de comunicații electronice la nivel transfrontalier sau de a opera o rețea de comunicații electronice în mai multe state membre poate fi demonstrată prin activități precum negocierea de acorduri de acces la rețele dintr-un anumit stat membru sau marketingul pe un site internet în limba statului membru vizat.
- (11) Indiferent de modul în care un furnizor alege să opereze rețele de comunicații electronice sau să furnizeze servicii de comunicații electronice la nivel transfrontalier, regimul de reglementare aplicabil unui furnizor european de comunicații electronice ar trebui să fie neutru din punctul de vedere al alegerilor comerciale pe care se bazează organizarea funcțiilor și activităților în statele membre. Prin urmare, indiferent de structura corporativă a întreprinderii, statul membru de origine al unui furnizor de comunicații electronice ar trebui să fie considerat statul membru în care se adoptă deciziile strategice referitoare la furnizarea de rețele sau servicii de comunicații electronice.
- (12) Autorizația UE unică ar trebui să se bazeze pe autorizația generală obținută în statul membru de origine și nu ar trebui să facă obiectul condițiilor aplicabile deja în temeiul legislației naționale existente care nu este specifică sectorului comunicațiilor electronice. În plus, dispozițiile prezentului regulament și ale Regulamentului (UE) nr. 531/2012 ar trebui să se aplice și furnizorilor europeni de comunicații electronice.
- (13) Majoritatea condițiilor specifice acestui sector, de exemplu cele referitoare la accesul la rețele sau la securitatea și integritatea lor ori la accesul la serviciile de urgență, sunt strâns legate de locul în care este amplasată rețeaua sau în care este furnizat serviciul în cauză. În consecință, un furnizor european de comunicații electronice poate fi supus condițiilor aplicabile în statele membre în care își desfășoară activitatea, în măsura în care prezentul regulament nu conține dispoziții contrare.
- (14) În cazul în care statele membre impun sectorului să contribuie la finanțarea obligațiilor de serviciu universal și a costurilor administrative ale autorităților naționale de reglementare, criteriile și procedurile de stabilire a contribuțiilor ar trebui să fie proporționale și nediscriminatorii în ceea ce îi privește pe furnizorii europeni de comunicații electronice, pentru a nu împiedica intrarea pe piața transfrontalieră, mai

ales a întreprinderilor nou-intrate și a operatorilor mai mici; la stabilirea contribuției fiecărei întreprinderi ar trebui să se țină cont, așadar, de cota de piață a operatorului din perspectiva cifrei de afaceri realizate în statul membru relevant, iar contribuția ar trebui să fie supusă aplicării unui prag minim.

- (15) Este necesar să se asigure că, în condiții similare, diferite state membre nu aplică un tratament discriminatoriu niciunui furnizor european de comunicații electronice și că în cadrul pieței unice se aplică practici de reglementare coerente, mai ales în ceea ce privește măsurile care intră sub incidența articolului 15 sau 16 din Directiva 2002/21/CE sau a articolului 5 sau 8 din Directiva 2002/19/CE. Furnizorii europeni de comunicații electronice ar trebui, așadar, să aibă dreptul la un tratament egal de către diferite state membre în situații echivalente din punct de vedere obiectiv pentru a permite realizarea de operațiuni multiteritoriale mai integrate. De asemenea, în astfel de cazuri ar trebui să existe proceduri specifice la nivelul Uniunii pentru examinarea proiectelor de decizii privind măsuri corective în sensul articolului 7a din Directiva 2002/21/CE, pentru a se evita divergențele nejustificate cu privire la obligațiile aplicabile furnizorilor europeni de comunicații electronice în diferite state membre.
- (16) Ar trebui stabilită repartizarea competențelor de reglementare și de supraveghere între statul membru de origine și statul membru gazdă al furnizorilor europeni de comunicații electronice pentru a reduce obstacolele din calea intrării pe piață, asigurând totodată respectarea corespunzătoare a condițiilor aplicabile furnizării de rețele și servicii de comunicații electronice de către acești furnizori. Prin urmare, în timp ce fiecare autoritate națională de reglementare ar trebui să supravegheze respectarea condițiilor aplicabile pe teritoriul său în conformitate cu legislația Uniunii, inclusiv prin sancțiuni și măsuri temporare, numai autoritatea națională de reglementare din statul membru de origine ar trebui să aibă competența de a suspenda sau a retrage drepturile unui furnizor european de comunicații electronice de a furniza rețele și servicii de comunicații electronice în întreaga Uniune sau în anumite părți ale acesteia.
- (17) Spectrul de frecvențe radio este un bun public și o resursă esențială pentru piața internă a comunicațiilor mobile, în bandă largă fără fir și satelitare din Uniune. Dezvoltarea comunicațiilor în bandă largă fără fir contribuie la punerea în aplicare a Agendei digitale pentru Europa, mai ales la realizarea obiectivului de a garanta accesul la banda largă cu o viteză de cel puțin 30 Mbps până în 2020 pentru toți cetățenii Uniunii și de a asigura Uniunii cea mai mare viteză și capacitate posibilă pentru serviciile în bandă largă. Cu toate acestea, Uniunea este în urma altor regiuni importante din lume - America de Nord, Africa și părți din Asia - din punctul de vedere al introducerii și extinderii ultimei generații de tehnologii în bandă largă fără fir necesare pentru realizarea obiectivelor de politică menționate. Procesul dezorganizat de autorizare și punere la dispoziție a benzii de 800 MHz pentru comunicațiile în bandă largă fără fir, peste jumătate dintre statele membre solicitând o derogare sau nereușind în alt mod să atingă acest obiectiv în termenul prevăzut în Decizia nr. 243/2012/UE a Parlamentului European și a Consiliului privind programul multianual pentru politica în domeniul spectrului de frecvențe radio (PPSFR)²³, indică necesitatea adoptării de urgență a unor măsuri chiar și în perioada actualului PPSFR. Măsurile luate de Uniune pentru a armoniza condițiile de disponibilitate și de utilizare eficientă a spectrului de frecvențe radio pentru comunicațiile în bandă largă fără fir în

²³

Decizia nr. 243/2012/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 14 martie 2012 de instituire a unui program multianual pentru politica în domeniul spectrului de frecvențe radio, JO L 81, 21.3.2012.

temeiul Deciziei nr. 676/2002/CE a Parlamentului European și a Consiliului²⁴ nu au fost suficiente pentru a remedia această problemă.

- (18) Aplicarea unor politici naționale variate generează inconsecvențe și fragmentarea pieței interne, ceea ce împiedică introducerea de servicii la nivelul întregii Uniuni și finalizarea pieței interne a comunicațiilor în bandă largă fără fir. Această situație ar putea crea, în particular, condiții inegale de acces la astfel de servicii, ar putea denatura concurența dintre întreprinderile stabilite în state membre diferite și ar putea împiedica investițiile în rețele și tehnologii mai avansate și apariția unor servicii inovatoare, lipsind astfel cetățenii și întreprinderile de servicii integrate de înaltă calitate omniprezente, iar pe operatorii în bandă largă fără fir de posibilități de creștere a eficienței rezultate din activități la scară largă mai integrate. Prin urmare, ar trebui luate măsuri la nivelul Uniunii cu privire la anumite aspecte ale alocării spectrului de frecvențe radio care să însoțească realizarea unei acoperiri integrate extinse a serviciilor de comunicații avansate în bandă largă fără fir pe tot teritoriul Uniunii. În același timp, statele membre ar trebui să-și păstreze dreptul de a adopta măsuri de organizare a propriului spectru de frecvențe radio în scopuri de ordine și securitate publică și de apărare.
- (19) Furnizorii de servicii de comunicații electronice, inclusiv operatorii de telefonie mobilă sau consorțiile de astfel de operatori ar trebui să aibă posibilitatea de a organiza în mod colectiv acoperirea eficientă și la tarife accesibile a unei mari părți a teritoriului Uniunii în beneficiul pe termen lung al utilizatorilor finali și, în consecință, ar trebui să poată utiliza spectrul de frecvențe radio din mai multe state membre în condiții similare în materie de proceduri, costuri, calendare și perioadă de valabilitate a drepturilor pentru benzile armonizate, precum și cu pachete complementare de frecvențe radio, cum ar fi o combinație de frecvențe joase și înalte pentru acoperirea zonelor cu o densitate mare, respectiv, mai mică a populației. Inițiativele în favoarea unui nivel mai ridicat de coordonare și de coerență ar spori și previzibilitatea mediului de investiții în rețele. Această previzibilitate ar fi promovată în mod deosebit și de o politică clară în favoarea unei perioade lungi de valabilitate a drepturilor de utilizare a spectrului de frecvențe radio, fără a aduce atingere faptului că, în anumite state membre, aceste drepturi sunt acordate pe o perioadă nedeterminată, și ar fi legată, la rândul său, de existența unor condiții clare pentru transferul, închirierea sau utilizarea în comun a tuturor benzilor de frecvențe radio supuse unui astfel de drept individual de utilizare sau a unei părți a acestora.
- (20) Ar trebui îmbunătățite coordonarea și coerența drepturilor de utilizare a spectrului de frecvențe radio, cel puțin în cazul benzilor care au fost armonizate pentru comunicațiile în bandă largă fără fir fixe, nomade și mobile. Acestea includ benzile identificate la nivelul Uniunii Internaționale a Telecomunicațiilor (ITU) pentru sistemele avansate de TMI (Telecomunicații Mobile Internaționale), precum și benzile utilizate pentru rețelele radio locale (RLAN), cum ar fi cele de 2,4 GHz și 5 GHz. Măsurile ar trebui să vizeze și benzile care pot fi armonizate în viitor pentru comunicațiile în bandă largă fără fir, așa cum se preconizează la articolul 3 litera (b) din PPSFR și în avizul Grupului pentru politica în domeniul spectrului de frecvențe radio (GPSFR) intitulat *Strategic challenges facing Europe in addressing the growing radio spectrum demand for wireless broadband* („Provocările strategice cu care se

²⁴

Decizia nr. 676/2002/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 7 martie 2002 privind cadrul de reglementare pentru politica de gestionare a spectrului de frecvențe radio în Comunitatea Europeană (Decizia privind spectrul de frecvențe radio) (JO L 108, 24.4.2002, p. 1).

confruntă Europa pentru a răspunde cererii în creștere de frecvențe radio pentru banda largă fără fir”), adoptat la 13 iunie 2013, cum ar fi, în viitorul apropiat, benzile de 700 MHz, 1,5 GHz și 3,8-4,2 GHz.

- (21) Coerența dintre diferitele proceduri naționale de alocare a spectrului de frecvențe radio ar fi favorizată de existența unor dispoziții mai explicite referitoare la criteriile relevante pentru calendarul procedurilor de autorizare, perioada pentru care sunt acordate drepturile de utilizare, taxele și modalitățile de plată a acestora, obligațiile în materie de capacitate și de acoperire, definirea gamei de frecvențe radio și a blocurilor de frecvențe supuse unei proceduri de acordare, cerințele obiective privind pragul pentru promovarea unei concurențe efective, condițiile pentru comercializarea drepturilor de utilizare, inclusiv condițiile privind utilizarea în comun.
- (22) Limitarea obligațiilor în materie de taxe la cele impuse de gestionarea optimă a spectrului de frecvențe radio, asigurându-se echilibrul între plățile imediate și taxele periodice, ar încuraja investițiile în infrastructură și dezvoltarea tehnologiei și ar transfera utilizatorilor finali avantajele obținute în materie de costuri.
- (23) Alocările mai sincronizate ale spectrului de frecvențe radio și extinderea ulterioară a benzii largi fără fir pe tot teritoriul Uniunii ar trebui să sprijine realizarea economiilor de scară în sectoarele înrudite, precum cel al echipamentelor pentru rețele și al dispozitivelor terminale. Aceste sectoare ar putea, la rândul lor, să țină cont de inițiativele și politicile Uniunii privind utilizarea spectrului de frecvențe radio într-o măsură mai mare decât până acum. Prin urmare, ar trebui stabilită o procedură de armonizare a calendarelor de alocare și a perioadei minime sau comune de valabilitate a drepturilor de utilizare a acestor benzi.
- (24) În ceea ce privește celelalte condiții de fond principale care pot fi asociate drepturilor de utilizare a spectrului de frecvențe radio pentru banda largă fără fir, aplicarea convergentă de către toate statele membre a principiilor și criteriilor de reglementare stabilite în prezentul regulament ar fi favorizată de un mecanism de coordonare prin care Comisia și autoritățile competente din celelalte state membre ar putea emite observații înainte ca un anumit stat membru să acorde drepturi de utilizare, iar Comisia ar avea posibilitatea, ținând cont de opiniile statelor membre, să împiedice aplicarea oricărei propuneri care pare să contravină legislației Uniunii.
- (25) Având în vedere creșterea masivă a cererii de frecvențe radio pentru banda largă fără fir, ar trebui promovate soluții de acces alternativ eficient din punctul de vedere al spectrului de frecvențe radio la banda largă fără fir. Printre acestea se numără utilizarea sistemelor de acces fără fir de mică putere cu rază mică de acțiune, ca de exemplu așa-numitele *hotspot* ale rețelelor radio locale (RLAN, cunoscute și sub numele de „Wi-Fi”), precum și rețelele de puncte de acces celulare de mică putere și de mici dimensiuni (denumite și femtocelule, picocelule sau metrocelule).
- (26) Sistemele de acces fără fir complementare, cum ar fi RLAN, mai ales punctele de acces RLAN accesibile public permit într-o măsură din ce în ce mai mare accesul la internet pentru utilizatorii finali și permit degajarea traficului mobil de către operatorii de telefonie mobilă, utilizând resurse armonizate în materie de spectru de frecvențe radio fără să fie nevoie de o autorizație individuală sau de un drept individual de utilizare a spectrului de frecvențe radio.
- (27) Majoritatea punctelor de acces RLAN sunt folosite în prezent de utilizatori privați ca o prelungire locală fără fir a conexiunii lor fixe în bandă largă. Dacă utilizatorii finali, în limitele propriului abonament de internet, aleg să împartă accesul la rețeaua lor radio

locală cu alți utilizatori, disponibilitatea unui număr mare de astfel de puncte de acces, mai ales în zone cu o densitate mare a populației, ar trebui să maximizeze capacitatea de transmisie de date fără fir prin reutilizarea spectrului de frecvențe radio și să creeze o infrastructură de bandă largă fără fir complementară rentabilă accesibilă altor utilizatori finali. Prin urmare, restricțiile inutile care îi împiedică pe utilizatorii finali să împartă accesul la punctele lor de acces RLAN cu alți utilizatori finali sau să se conecteze la astfel de puncte de acces ar trebui eliminate sau prevenite.

- (28) De asemenea, ar trebui eliminate și restricțiile inutile care împiedică crearea de puncte de acces RLAN și interconectarea lor. Autoritățile publice sau furnizorii de servicii publice utilizează din ce în ce mai mult punctele de acces RLAN în clădirile lor în scopuri proprii, de exemplu pentru a fi utilizate de angajații lor, pentru a facilita accesul la fața locului eficient din punctul de vedere al costurilor al cetățenilor la serviciile de e-guvernare sau pentru a sprijini furnizarea de servicii publice inteligente oferind informații în timp real, cum este cazul transportului public sau al gestionării traficului. Aceste organisme ar putea, de asemenea, să ofere acces la astfel de puncte de acces tuturor cetățenilor ca serviciu auxiliar serviciilor oferite publicului în clădirile respective și ar trebui să li se dea posibilitatea să facă acest lucru în conformitate cu normele în materie de concurență și de achiziții publice. Asigurarea accesului local la rețelele de comunicații electronice în interiorul sau în jurul unei proprietăți private ori al unei zone publice limitate ca serviciu auxiliar unei alte activități care nu depinde de accesul respectiv, cum ar fi spațiile de tip hotspot RLAN puse la dispoziția clienților altor activități comerciale sau publicului larg din zona respectivă, nu ar trebui să califice un astfel de furnizor drept furnizor de comunicații electronice.
- (29) Punctele de acces fără fir de mică putere și cu rază mică de acțiune sunt echipamente foarte mici și discrete similare cu routerele Wi-Fi pentru utilizare casnică, iar caracteristicile lor ar trebui specificate la nivelul Uniunii pentru ca ele să fie introduse și utilizate în diferite contexte locale supuse autorizației generale, fără restricții necuvenite legate de acordarea unui permis de urbanism individual sau a altor autorizații. Proportionalitatea măsurilor care precizează caracteristicile tehnice pentru ca o astfel de utilizare să beneficieze de autorizarea generală ar trebui asigurată prin caracteristici semnificativ mai restrictive decât pragurile maxime aplicabile prevăzute în măsurile Uniunii cu privire la parametri precum puterea de ieșire.
- (30) Statele membre ar trebui să se asigure că gestionarea spectrului de frecvențe radio la nivel național nu împiedică alte state membre să utilizeze spectrul de frecvențe radio la care au dreptul sau să își respecte obligațiile referitoare la benzile a căror utilizare este armonizată la nivelul Uniunii. Este necesar un mecanism de coordonare, bazat pe activitățile existente ale GPSFR, pentru a garanta că fiecare stat membru are un acces echitabil la spectrul de frecvențe radio și că rezultatele coordonării sunt coerente și executorii.
- (31) Experiența acumulată în cursul punerii în aplicare a cadrului de reglementare al Uniunii indică faptul că dispozițiile existente care prevăd aplicarea coerentă a măsurilor de reglementare, precum și obiectivul de a contribui la dezvoltarea pieței interne nu au creat suficiente stimulente pentru conceperea unor produse de acces pe baza unor standarde și proceduri armonizate, mai ales în cazul rețelelor fixe. Când operează în state membre diferite, operatorilor le este greu să găsească inputuri de acces de o calitate corespunzătoare și niveluri corespunzătoare de interoperabilitate a rețelelor și a serviciilor, iar atunci când sunt disponibile, inputurile respective prezintă caracteristici tehnice diferite. Această situație crește costurile și împiedică furnizarea serviciilor la nivel transfrontalier.

- (32) Integrarea pieței unice a comunicațiilor electronice ar fi accelerată prin instituirea unui cadru care să definească o serie de produse virtuale europene cheie care sunt deosebit de importante pentru ca furnizorii de servicii de comunicații electronice să furnizeze servicii transfrontaliere și să adopte o strategie la nivelul UE într-un mediu axat din ce în ce mai mult integral pe IP, pe baza unor parametri esențiali și a unor caracteristici minime de bază.
- (33) Ar trebui abordate nevoile operaționale vizate de diversele produse virtuale. Produsele europene de acces virtual în bandă largă ar trebui să fie disponibile în cazul în care unui operator cu o putere semnificativă pe piață i s-a solicitat, în conformitate cu directiva-cadru și cu Directiva privind accesul, să asigure accesul în condiții reglementate la un anumit punct de acces din rețeaua sa. În primul rând, ar trebui facilitată o intrare transfrontalieră eficientă prin produse armonizate care să permită furnizorilor transfrontalieri să furnizeze inițial clienților lor finali fără întârziere servicii de o calitate previzibilă și suficientă, inclusiv întreprinderilor clienți care au locuri multiple de desfășurare a activității în diferite state membre, atunci când acest lucru ar fi necesar și proporționat în funcție de analiza pieței. Aceste produse armonizate ar trebui să fie disponibile o perioadă suficientă pentru a permite solicitanților de acces și furnizorilor să planifice investiții pe termen mediu și lung.
- (34) În al doilea rând, produsele sofisticate de acces virtual care necesită investiții mai mari din partea solicitanților de acces și le permit un nivel mai ridicat de control și de diferențiere, mai ales prin furnizarea accesului la un nivel mai apropiat de cel local, sunt esențiale pentru a crea condițiile unei concurențe sustenabile în ansamblul pieței interne. Prin urmare, aceste produse cu ridicata esențiale de acces la rețelele de acces de nouă generație ar trebui și ele armonizate pentru a facilita investițiile transfrontaliere. Aceste produse de acces virtual în bandă largă ar trebui astfel concepute încât să aibă funcționalități echivalente cu cele ale decuplării fizice, pentru a extinde gama potențialelor măsuri corective pentru piața cu ridicata care pot fi examinate de către autoritățile naționale de reglementare în cadrul evaluării proporționalității, în temeiul Directivei 2002/19/CE.
- (35) În al treilea rând, este necesar să se armonizeze un produs de acces cu ridicata pentru segmentele terminale ale liniilor închiriate cu interfețe avansate, pentru a permite furnizarea transfrontalieră de servicii de conectivitate critice din punctul de vedere al misiunii lor pentru utilizatorii profesionali cei mai exigenți.
- (36) În condițiile unei migrări treptate la rețele „bazate integral pe IP”, nedisponibilitatea produselor de conectivitate bazate pe IP pentru diferite clase de servicii de o calitate asigurată care să permită căi de comunicare dincolo de domeniile și frontierele rețelei, atât în interiorul, cât și în exteriorul statelor membre, împiedică dezvoltarea aplicațiilor care se bazează pe accesul la alte rețele, limitând astfel inovarea tehnologică. Mai mult, această situație împiedică difuzarea pe scară mai largă a soluțiilor eficiente asociate cu gestionarea și furnizarea de rețele bazate pe IP și cu produse de conectivitate cu un nivel de calitate asigurată a serviciului, mai ales un grad înalt de securitate, de siguranță și de flexibilitate, rentabilitate și aprovizionare mai rapidă, care generează avantaje pentru operatorii rețelelor, furnizorii de servicii și utilizatorii finali. Este necesară, așadar, o abordare armonizată a conducerii și disponibilității acestor produse, în condiții rezonabile, inclusiv, în cazul în care se impune, posibilitatea aprovizionării încrucișate de către întreprinderile de comunicații electronice implicate.
- (37) Crearea de produse europene de acces virtual în bandă largă în temeiul prezentului regulament ar trebui să se reflecte în evaluarea de către autoritățile naționale de

reglementare a măsurilor corective celor mai potrivite privind accesul la rețelele operatorilor desemnați ca având o putere semnificativă pe piață, evitând totodată suprareglementarea prin multiplicarea inutilă a produselor de acces cu ridicata, indiferent dacă acestea se impun ca urmare a analizei pieței sau dacă sunt furnizate în alte condiții. În particular, introducerea în sine a produselor europene de acces virtual nu ar trebui să ducă la creșterea numărului de produse de acces reglementate impuse unui anumit operator. De asemenea, necesitatea ca autoritățile naționale de reglementare, după adoptarea prezentului regulament, să stabilească dacă în locul măsurilor corective privind accesul cu ridicata ar trebui impus un produs european de acces virtual în bandă largă și să evalueze oportunitatea impunerii unui produs european de acces virtual în bandă largă în contextul viitoarelor analize ale pieței în cazul în care constată existența unei puteri semnificative pe piață nu ar trebui să afecteze responsabilitatea lor de a identifica măsurile corective cele mai potrivite și proporționale pentru a soluționa problema identificată în materie de concurență în conformitate cu articolul 16 din Directiva 2002/21/CE.

- (38) În interesul previzibilității în materie de reglementare, în legislație ar trebui să se reflecte și principalele elemente ale practicii decizionale în curs de evoluție din cadrul juridic actual care afectează condițiile în care produsele de acces cu ridicata, inclusiv produsele europene de acces virtual în bandă largă, sunt puse la dispoziție pentru rețelele NGA. Acestea ar trebui să includă dispoziții care, pentru analiza piețelor de produse de acces cu ridicata și, mai ales, a nevoii de control al prețurilor în materie de acces la rețelele NGA, să reflecte importanța relației dintre constrângerile concurențiale din partea infrastructurilor alternative fixe și fără fir, garanțiile efective privind accesul nediscriminatoriu și gradul existent de concurență din punctul de vedere al prețului, al posibilităților de alegere și al calității la nivelul pieței cu amănuntul. Ultimul considerent determină în cele din urmă avantajele pentru utilizatorii finali. De exemplu, în cursul analizei lor de la caz la caz efectuate în temeiul articolului 16 din Directiva 2002/21/CE și fără a aduce atingere evaluării puterii semnificative pe piață și aplicării normelor UE în materie de concurență, autoritățile naționale de reglementare pot considera că, în prezența a două rețele NGA fixe, condițiile de piață sunt suficient de concurențiale pentru a putea determina modernizarea rețelelor și a evolua către furnizarea de servicii ultrarapide, unul dintre parametrii importanți ai concurenței de pe piața cu amănuntul.
- (39) Este de așteptat ca intensificarea concurenței în cadrul unei piețe unice să ducă, în timp, la reducerea nivelului de reglementare în acest sector pe baza analizei pieței. Într-adevăr, unul dintre rezultatele finalizării pieței unice ar trebui să fie o tendință mai accentuată către o concurență efectivă pe piețele relevante, aplicarea *ex post* a legislației din domeniul concurenței fiind din ce în ce mai mult considerată suficientă pentru a asigura funcționarea pieței. Pentru a asigura claritatea juridică și previzibilitatea abordărilor în materie de reglementare la nivel transfrontalier, ar trebui prevăzute criterii clare și obligatorii cu privire la modalitățile prin care să se stabilească dacă o anumită piață justifică în continuare impunerea de obligații de reglementare *ex ante*, având în vedere persistența blocajelor și perspectivele privind concurența, mai ales concurența bazată pe infrastructură, precum și condițiile de concurență la nivelul pieței cu amănuntul în materie de parametri precum prețul, posibilitățile de alegere și calitatea, care sunt, la urma urmei, elementele relevante pentru utilizatorii finali și pentru competitivitatea mondială a economiei UE. Acest demers ar trebui să stea la baza examinărilor succesive ale listei piețelor susceptibile să facă obiectul reglementării *ex ante* și să ajute autoritățile naționale de reglementare să își axeze eforturile, în mod convergent, asupra domeniilor în care concurența nu este

încă efectivă. Instituirea unei piețe unice veritabile a comunicațiilor electronice poate afecta, de asemenea, sfera geografică a piețelor, atât în scopul reglementării sectoriale pe baza principiilor concurenței, cât și al aplicării legislației din domeniul concurenței.

- (40) Disparitățile privind punerea în aplicare națională a normelor sectoriale de protecție a utilizatorilor finali creează obstacole semnificative în calea pieței unice digitale, mai ales sub forma unor costuri sporite în materie de conformitate pentru furnizorii de comunicații electronice pentru public care doresc să ofere servicii în mai multe state membre. Mai mult, fragmentarea și incertitudinea cu privire la nivelul de protecție acordat în diferite state membre subminează încrederea utilizatorilor finali și îi descurajează să achiziționeze servicii de comunicații electronice din străinătate. Pentru a realiza obiectivul Uniunii de eliminare a obstacolelor din calea pieței interne, este necesar să se înlocuiască actualele măsuri juridice naționale divergente cu o serie unică și armonizată integral de norme sectoriale care să stabilească un nivel comun ridicat de protecție a utilizatorilor finali. Această armonizare integrală a dispozițiilor juridice nu ar trebui să împiedice furnizorii de comunicații electronice pentru public să ofere utilizatorilor finali clauze contractuale care depășesc nivelul de protecție respectiv.
- (41) Având în vedere că prezentul regulament armonizează doar anumite norme sectoriale, nu ar trebui să aducă atingere normelor generale de protecție a consumatorilor stabilite în actele Uniunii și în actele legislative naționale care le transpun.
- (42) Atunci când dispozițiile capitolelor 4 și 5 din prezentul regulament se referă la utilizatorii finali, ele ar trebui să se aplice nu numai consumatorilor, ci și altor categorii de utilizatori finali, în principal microîntreprinderilor. La cerere, alți utilizatori finali decât consumatorii ar trebui să poată conveni, printr-un contract individual, să devieze de la anumite dispoziții.
- (43) Finalizarea pieței unice a comunicațiilor electronice impune și eliminarea obstacolelor care îi împiedică pe utilizatorii finali să aibă acces la servicii de comunicații electronice de pe tot teritoriul Uniunii. Autoritățile publice nu ar trebui, așadar, să creeze obstacole sau să le mențină pe cele existente în calea achiziționării transfrontaliere de astfel de servicii. Furnizorii de comunicații electronice pentru public nu ar trebui să interzică sau să restricționeze accesul utilizatorilor finali ori să îi discrimineze pe baza cetățeniei lor sau a statului lor membru de reședință. Ar trebui să fie posibilă totuși o anumită diferențiere pe baza unor diferențe justificabile obiectiv în materie de costuri, riscuri și condiții de piață precum variațiile cererii și tarifele practicate de concurenți.
- (44) Există în continuare diferențe tarifare extrem de importante, atât pentru comunicațiile fixe, cât și pentru cele mobile, între comunicațiile de voce și SMS naționale și cele care se termină într-un alt stat membru. Deși există variații considerabile între țări, operatori și pachete tarifare, precum și între serviciile mobile și fixe, această situație continuă să afecteze grupurile de consumatori mai vulnerabili și să creeze obstacole în calea comunicării neîngrădite în cadrul Uniunii. Acest lucru se produce în pofida reducerii și a convergenței în termeni absoluți foarte importante a tarifelor de terminare a apelurilor din diferitele state membre, precum și a tarifelor scăzute de pe piețele de tranzit. Mai mult, tranziția către un mediu de comunicații electronice axat integral pe IP ar trebui să determine, în timp util, reduceri suplimentare ale tarifelor. Orice diferențe semnificative între tarifele cu amănuntul ale comunicațiilor la mare distanță fixe naționale care sunt comunicații diferite de cele efectuate în cadrul unei zone locale identificate printr-un cod de zonă geografică în planul național de

numerotare și comunicațiile fixe care se termină în alt stat membru ar trebui, așadar, să fie justificate de criterii obiective. Tarifele cu amănuntul pentru comunicațiile mobile internaționale nu ar trebui să depășească eurotarifele pentru apelurile de voce și, respectiv, mesajele SMS în roaming reglementate prevăzute în Regulamentul (UE) nr. 531/2012, cu excepția cazurilor justificate de criterii obiective. Aceste criterii pot include costurile suplimentare și o marjă aferentă rezonabilă. Alți factori obiectivi pot include diferențele în materie de flexibilitate a tarifelor asociate și faptul că toți utilizatorii finali dispun cu ușurință de tarife alternative din partea unor furnizori de comunicații electronice pentru public care oferă comunicații transfrontaliere în interiorul Uniunii contra unui cost suplimentar scăzut sau fără costuri suplimentare ori de servicii ale societății informației cu funcționalități comparabile, cu condiția ca utilizatorii finali să fie informați activ cu privire la aceste alternative de către furnizorii lor.

- (45) În ultimele decenii, internetul s-a dezvoltat ca o platformă deschisă de inovare cu puține obstacole în calea accesului utilizatorilor finali, al furnizorilor de conținuturi și de aplicații și al furnizorilor de servicii de internet. Cadrul de reglementare existent vizează să promoveze capacitatea utilizatorilor finali de a accesa și a distribui informații sau de a utiliza aplicațiile și serviciile dorite. Cu toate acestea, recent, Raportul privind practicile de gestionare a traficului publicat în mai 2012 de Organismul autorităților europene de reglementare în domeniul comunicațiilor electronice (OAREC) și un studiu, comandat de Agenția Executivă pentru Sănătate și Consumatori și publicat în decembrie 2012, referitor la funcționarea pieței serviciilor de acces la internet și a furnizării acestora din perspectiva consumatorilor au indicat că un număr important de utilizatori finali sunt afectați de practici de gestionare a traficului care blochează sau încetinesc anumite aplicații. Aceste tendințe impun adoptarea unor reguli clare la nivelul Uniunii pentru a menține internetul deschis și a evita fragmentarea pieței unice care rezultă din măsurile existente în fiecare stat membru.
- (46) Libertatea utilizatorilor finali de a accesa și a distribui informații și conținuturi legale, de a utiliza aplicațiile și serviciile dorite este supusă respectării legislației Uniunii și a legislației naționale compatibile. Prezentul regulament definește limitele eventualelor restricții aplicate acestei libertăți de către furnizorii de comunicații electronice pentru public, dar nu aduce atingere altor acte legislative ale Uniunii, printre care normele privind drepturile de autor și Directiva 2000/31/CE.
- (47) În condițiile unui internet deschis, furnizorii de comunicații electronice pentru public, în limitele convenite prin contract privind volumele de date și vitezele serviciilor de acces la internet, nu ar trebui să blocheze, să încetinească, să degradeze sau să discrimineze anumite conținuturi, aplicații, servicii sau categorii specifice ale acestora, cu excepția unui număr limitat de măsuri de gestionare rezonabilă a traficului. Măsurile adoptate ar trebui să fie transparente, proporționale și nediscriminatorii. Gestionarea rezonabilă a traficului cuprinde prevenirea sau împiedicarea unor infracțiuni grave, inclusiv acțiuni voluntare ale furnizorilor de împiedicare a accesului la materiale de pornografie infantilă și a distribuției acestora. Minimizarea efectelor congestionării rețelelor ar trebui considerată rezonabilă, cu condiția ca aceasta să se producă doar temporar sau în condiții excepționale.
- (48) Tarifele bazate pe volum ar trebui să fie considerate compatibile cu principiul unui internet deschis atât timp cât permit utilizatorilor finali să aleagă tariful care corespunde consumului lor normal de date pe baza unor informații transparente referitoare la condițiile și implicațiile alegerii respective. În același timp, aceste tarife

ar trebui să le permită furnizorilor de comunicații electronice pentru public să adapteze mai bine capacitățile rețelelor la volumele de date preconizate. Este esențial ca utilizatorii finali să primească informații complete înainte de a-și exprima acordul cu privire la orice limitare a volumului de date sau a vitezei și la tarifele aplicabile, ca ei să își poată monitoriza permanent consumul și să achiziționeze cu ușurință volume mai mari de date, dacă doresc acest lucru.

- (49) Utilizatorii finali cer, de asemenea, servicii și aplicații ce necesită un nivel mai bun de calitate asigurată a serviciului oferit de furnizorii de comunicații electronice pentru public sau de furnizori de conținuturi, aplicații ori servicii. Aceste servicii pot cuprinde, printre altele, televiziunea prin IP (IP-TV), videoconferințele și anumite aplicații în materie de sănătate. Utilizatorii finali ar trebui, așadar, să fie liberi să încheie acorduri privind furnizarea de servicii specializate cu o calitate mai bună a serviciului fie cu furnizorii de comunicații electronice pentru public, fie cu furnizorii de conținuturi, aplicații sau servicii.
- (50) În plus, furnizorii de conținuturi, aplicații și servicii solicită furnizarea de servicii de transmisie pe baza unor parametri de calitate flexibili, inclusiv a unor niveluri mai scăzute de prioritate a traficului care nu este urgent. Posibilitatea ca furnizorii de conținuturi, aplicații și servicii să negocieze astfel de niveluri flexibile de calitate a serviciului cu furnizorii de comunicații electronice pentru public este necesară pentru furnizarea de servicii specializate și se așteaptă ca ea să joace un rol important în dezvoltarea noilor servicii precum comunicațiile de tip mașină către mașină (*machine to machine* – M2M). În același timp, aceste acorduri ar trebui să permită furnizorilor de comunicații electronice pentru public să echilibreze mai bine traficul și să prevină congestionarea rețelelor. Furnizorii de conținuturi, aplicații și servicii și furnizorii de comunicații electronice pentru public ar trebui, așadar, să fie liberi să încheie acorduri în materie de servicii specializate cu privire la niveluri definite de calitate a serviciului atât timp cât acordurile respective nu diminuează substanțial calitatea generală a serviciilor de acces la internet.
- (51) Autoritățile naționale de reglementare au un rol esențial în asigurarea faptului că utilizatorii finali sunt efectiv în măsură să exercite această libertate de a beneficia de acces la internetul deschis. În acest scop, autoritățile naționale de reglementare ar trebui să aibă obligații de monitorizare și de raportare și ar trebui să asigure conformitatea furnizorilor de comunicații electronice pentru public și disponibilitatea unor servicii de acces la internet nediscriminatorii de înaltă calitate care nu sunt prejudiciate de serviciile specializate. În cadrul evaluării unei posibile deteriorări generale a serviciilor de acces la internet, autoritățile naționale de reglementare ar trebui să țină cont de parametri de calitate precum cei legați de sincronizare și fiabilitate (timp de așteptare, jitter, pierdere de pachete de date), nivelurile și efectele congestionării rețelei, vitezele efective față de cele anunțate în publicitate, performanța serviciilor de acces la internet comparativ cu serviciile specializate și calitatea percepută de utilizatorii finali. Autoritățile naționale de reglementare ar trebui împuternicite să impună cerințe privind calitatea minimă a serviciului tuturor furnizorilor de comunicații electronice pentru public sau fiecăruia dintre aceștia, dacă acest lucru este necesar pentru a preveni scăderea/degradarea generală a calității serviciilor de acces la internet.
- (52) Măsurile destinate să asigure un nivel mai mare de transparentă și de comparabilitate a prețurilor, a tarifelor, a condițiilor și a parametrilor privind calitatea serviciului, inclusiv a celor specifici furnizării de servicii de acces la internet, ar trebui să

amelioreze capacitatea utilizatorilor finali de a optimiza selectarea furnizorilor și, astfel, de a beneficia pe deplin de concurență.

- (53) Utilizatorii finali ar trebui să primească informații corespunzătoare privind prețul și tipul serviciului oferit înainte de a achiziționa un serviciu. Aceste informații ar trebui furnizate și imediat înainte de conectarea unui apel atunci când apelarea unui anumit număr sau serviciu este supusă unor condiții tarifare speciale, cum ar fi apelurile către serviciile cu tarife majorate, care au adesea un preț special. În cazul în care o astfel de obligație este disproporționată, având în vedere durata și costul informării privind tarifele pentru furnizorul serviciului comparativ cu durata medie a apelului și riscul în materie de costuri la este expus utilizatorul final, autoritățile naționale de reglementare pot acorda o derogare. Utilizatorii finali ar trebui să fie informați și în cazul în care un număr de telefon gratuit face obiectul unor costuri suplimentare.
- (54) Furnizorii de comunicații electronice pentru public ar trebui să ofere utilizatorilor finali informații corespunzătoare referitoare la, printre altele, serviciile și tarifele lor, calitatea parametrilor serviciilor, accesul la serviciile de urgență și eventualele limitări, precum și gama de servicii și produse concepute pentru consumatorii cu handicap. Aceste informații ar trebui furnizate într-un mod clar și transparent și ar trebui să fie specifice statelor membre în care sunt furnizate serviciile și, dacă sunt modificate, să fie actualizate. Furnizorii ar trebui să fie scutiți de aceste obligații de informare în cazul ofertelor negociate individual.
- (55) Disponibilitatea unor informații comparabile referitoare la produse și servicii este esențială pentru ca utilizatorii finali să poată face o evaluare independentă a ofertelor. Experiența a demonstrat că disponibilitatea unor informații fiabile și comparabile sporește încrederea utilizatorilor finali în utilizarea serviciilor și dorința lor de a-și exercita libertatea de alegere.
- (56) Contractele sunt un mijloc important pentru a le oferi utilizatorilor finali un nivel ridicat de transparență a informațiilor și de securitate juridică. Furnizorii de comunicații electronice pentru public ar trebui să le ofere utilizatorilor finali informații clare și explicite cu privire la toate elementele esențiale ale contractului înainte ca utilizatorul final să dobândească obligații prin contract. Informațiile ar trebui să fie obligatorii și nu ar trebui să fie modificate decât cu acordul ulterior al utilizatorului final și al furnizorului. Comisia și mai multe autorități naționale de reglementare au identificat recent discrepanțe considerabile între viteza anunțată în publicitate a serviciilor de acces la internet și viteza efectivă de care dispun utilizatorii finali. Furnizorii de comunicații electronice pentru public ar trebui, așadar, să informeze utilizatorii finali, înainte de încheierea contractului, cu privire la viteza și alți parametri ai calității serviciilor pe care îi pot asigura în mod realist în punctul principal în care se află utilizatorul final.
- (57) În ceea ce privește echipamentele terminale, contractele ar trebui să specifice eventualele restricții impuse de furnizor asupra utilizării echipamentelor, de exemplu prin blocarea dispozitivelor mobile pentru a fi utilizate doar cu anumite cartele SIM, precum și eventualele penalități datorate în cazul rezilierii contractului înainte de data de expirare convenită. După expirarea duratei convenite a contractului nu ar trebui impuse penalități.
- (58) Pentru a evita „facturile-șoc”, utilizatorii finali ar trebui să poată defini limite financiare maxime pentru costurile aferente apelurilor efectuate și serviciilor de acces la internet utilizate de ei. Această facilitate ar trebui să fie disponibilă gratuit, cu o notificare corespunzătoare care să poată fi consultată ulterior din nou, atunci când

valoarea se apropie de limită. După ce se atinge limita maximă, utilizatorii finali nu ar trebui să mai beneficieze de serviciile respective sau să fie taxați pentru ele, cu excepția cazului în care solicită expres continuarea furnizării convenite cu furnizorul.

- (59) Experiența din statele membre și cea constatată într-un studiu recent comandat de Agenția Executivă pentru Sănătate și Consumatori au indicat că perioadele lungi de valabilitate a contractelor și prelungirea automată sau tacită a contractelor constituie obstacole semnificative în calea schimbării furnizorului. Este astfel de dorit ca utilizatorii finali să poată rezilia un contract după șase luni de la încheierea sa, fără să suporte niciun cost. Într-un astfel de caz, utilizatorii finali pot fi obligați să își compenseze furnizorii pentru valoarea reziduală a echipamentelor terminale subvenționate sau pentru valoarea *pro rata temporis* a altor promoții. Contractele care au fost prelungite tacit ar trebui să poată fi reziliate cu un preaviz de o lună.
- (60) Ar trebui să se considere că orice modificări semnificative ale condițiilor contractuale impuse de furnizorii de comunicații electronice pentru public în detrimentul utilizatorilor finali, de exemplu în materie de costuri, tarife, limitare a volumului de date, viteze de transmitere a datelor, acoperire sau prelucrarea datelor cu caracter personal, dau utilizatorilor finali dreptul de a rezilia contractul fără să suporte niciun cost.
- (61) Pachetele care cuprind comunicații electronice și alte servicii, cum ar fi cele de radiodifuziune liniară, sunt din ce în ce mai răspândite și constituie un factor important de concurență. Atunci când diferitelor servicii din componența acestor pachete li se aplică clauze contractuale divergente în materie de reziliere a contractului și de schimbare a furnizorului, utilizatorii finali sunt efectiv împiedicați să aleagă alte oferte competitive pentru întregul pachet sau pentru părți ale acestuia. Dispozițiile prezentului regulament referitoare la rezilierea contractului și schimbarea furnizorului ar trebui, așadar, să se aplice tuturor elementelor unui astfel de pachet.
- (62) Pentru a profita pe deplin de mediul concurențial, utilizatorii finali ar trebui să poată face alegeri în cunoștință de cauză și schimba furnizorii atunci când acest lucru este în interesul lor. Utilizatorii finali ar trebui, prin urmare, să își poată schimba furnizorul fără să fie împiedicați de obstacole juridice, tehnice sau procedurale, nici de condiții și penalități contractuale. Portabilitatea numerelor este un factor esențial care facilitează posibilitatea de alegere a consumatorilor și concurența efectivă. Portabilitatea ar trebui realizată într-un timp cât mai scurt, astfel încât numărul să fie activat efectiv în termen de o zi lucrătoare de la încheierea unui acord de transfer. Executarea unei cereri de transfer nu ar trebui să fie condiționată de plata facturilor restante.
- (63) Pentru a sprijini crearea de ghișee unice și a facilita desfășurarea fără probleme pentru utilizatorii finali a procedurii de transfer, aceasta ar trebui gestionată de furnizorul de comunicații electronice pentru public către care se realizează transferul. Furnizorul de comunicații electronice pentru public dinspre care se realizează transferul nu ar trebui să întârzie sau să îngreuneze procedura de transfer. Ar trebui utilizate proceduri automate pe o scară cât mai largă posibil și ar trebui asigurat un nivel ridicat de protecție a datelor cu caracter personal. Disponibilitatea unor informații transparente, precise și furnizate la timp cu privire la schimbarea furnizorului ar trebui să sporească încrederea utilizatorilor finali în această procedură și disponibilitatea lor de a se implica activ în procesul concurențial.
- (64) Contractele încheiate cu furnizorii de comunicații electronice pentru public dinspre care se realizează transferul ar trebui anulate automat după transfer, fără să fie necesare demersuri suplimentare din partea utilizatorilor finali. În cazul serviciilor

preplătite, orice sold creditor necheltuit ar trebui rambursat consumatorului care și-a schimbat furnizorul.

- (65) Este necesar ca utilizatorii finali să beneficieze de continuitate atunci când schimbă elemente importante de identificare precum adresele de poștă electronică. În acest scop și pentru a garanta că nu se pierd comunicațiile prin poșta electronică, utilizatorii finali ar trebui să aibă posibilitatea de a alege, gratuit, o facilitate de redirectionare a mesajelor electronice oferită de furnizorul de servicii de acces la internet în cazurile în care utilizatorul final are o adresă de poștă electronică furnizată de furnizorul dispre care se realizează transferul.
- (66) Autoritățile naționale competente pot stabili procedurile globale de portabilitate a numerelor și de schimbare a furnizorului, ținând cont de dezvoltarea tehnologică și de nevoia de a asigura o procedură de transfer rapidă, eficientă și simplă pentru consumatori. Autoritățile naționale competente ar trebui să poată impune măsuri proporționale pentru a proteja utilizatorii finali în mod corespunzător pe tot parcursul procedurii de schimbare a furnizorului, inclusiv sancțiunile adecvate care sunt necesare pentru a minimiza riscurile de abuz sau de întârziere și riscurile ca utilizatorul final să fie transferat la un alt furnizor fără acordul său. Ele ar trebui, de asemenea, să poată stabili un mecanism de compensare automată a utilizatorilor finali în astfel de situații.
- (67) Autoritățile naționale de reglementare ar trebui să poată lua măsuri eficiente de monitorizare și asigurare a respectării dispozițiilor prezentului regulament și ar trebui să aibă competența de a impune sancțiuni financiare sau administrative în cazul încălcării lor.
- (68) Pentru a ține seama de evoluția pieței și a tehnicii, competența de a adopta acte în conformitate cu articolul 290 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene ar trebui delegată Comisiei în ceea ce privește adaptarea anexelor. Este deosebit de important ca, pe durata lucrărilor sale pregătitoare, Comisia să desfășoare consultări adecvate, inclusiv la nivel de experți. Atunci când pregătește și elaborează acte delegate, Comisia ar trebui să asigure transmiterea simultană, la timp și adecvată a documentelor relevante către Parlamentul European și Consiliu.
- (69) În vederea asigurării unor condiții uniforme pentru punerea în aplicare a prezentului regulament, Comisiei ar trebui să i se confere competențe de executare cu privire la decizia prin care se impune statelor membre să își adapteze planurile de respectare a unui calendar comun de acordare a drepturilor de utilizare și de permitere a utilizării efective.
- (70) Competențele de executare privind armonizarea și coordonarea autorizării utilizării spectrului de frecvențe radio, caracteristicile punctelor de acces fără fir cu rază mică de acțiune, coordonarea măsurilor statelor membre referitoare la alocarea spectrului de frecvențe radio, norme tehnice și metodologice mai detaliate referitoare la produsele europene de acces virtual și garantarea accesului la internet, a gestionării rezonabile a traficului și a calității serviciilor ar trebui să fie exercitate în conformitate cu Regulamentul (UE) nr. 182/2011 al Parlamentului European și al Consiliului²⁵.

²⁵

Regulamentul (UE) nr. 182/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 februarie 2011 de stabilire a normelor și principiilor generale privind mecanismele de control de către statele membre al exercitării competențelor de executare de către Comisie (JO L 55, 28.2.2011, p. 13).

- (71) Pentru a asigura coerența între obiectivul și măsurile necesare pentru finalizarea pieței unice a comunicațiilor electronice în conformitate cu prezentul regulament și o serie de dispoziții legislative specifice existente, precum și pentru a reflecta elementele esențiale ale practicii decizionale în curs de evoluție, Directivele 2002/20/CE, 2002/21/CE și 2002/22/CE și Regulamentul (UE) nr. 531/2012 ar trebui să fie modificate. Acest demers include adoptarea unor dispoziții care să asigure citirea Directivei 2002/21/CE și a directivelor asociate în coroborare cu prezentul regulament, introducerea unor competențe consolidate ale Comisiei pentru a garanta coerența măsurilor corective impuse furnizorilor europeni de comunicații electronice care au o putere semnificativă pe piață în cadrul mecanismului european de consultare, armonizarea criteriilor adoptate pentru evaluarea definiției și competitivității piețelor relevante, adaptarea sistemului de notificare prevăzut în Directiva 2002/20/CE pentru a ține cont de autorizația UE unică, precum și abrogarea dispozițiilor privind armonizarea minimă a drepturilor utilizatorilor finali prevăzute în Directiva 2002/22/CE, care devin redundante ca urmare a armonizării complete prevăzute în prezentul regulament.
- (72) Piața comunicațiilor mobile este în continuare fragmentată în Uniune și nu există nicio rețea de telefonie mobilă care să acopere toate statele membre. În consecință, pentru a furniza servicii de comunicații mobile clienților lor naționali care călătoresc în Uniune, furnizorii de servicii de roaming trebuie să achiziționeze servicii de roaming cu ridicata de la operatorii dintr-un stat membru vizitat. Aceste costuri cu ridicata constituie un impediment important pentru furnizarea de servicii de roaming la niveluri tarifare care să corespundă serviciilor naționale de telefonie mobilă. Prin urmare, ar trebui adoptate măsuri suplimentare pentru a facilita scăderea costurilor respective. Acordurile comerciale sau tehnice dintre furnizorii de servicii de roaming care permit extinderea virtuală a acoperirii rețelei lor în restul Uniunii oferă un mijloc de internalizare a costurilor cu ridicata. Pentru a asigura stimulente corespunzătoare, anumite obligații de reglementare prevăzute în Regulamentul (UE) nr. 531/2012 al Parlamentului European și al Consiliului²⁶ ar trebui adaptate. În special, atunci când furnizorii de servicii de roaming, prin rețelele lor sau prin acorduri de roaming bilaterale sau multilaterale, se asigură că tuturor clienților din Uniune li se oferă automat tarife de roaming la nivelul tarifelor naționale, obligația furnizorilor naționali de a permite clienților lor accesul la serviciile de roaming de voce, SMS și date ale oricărui alt furnizor alternativ de servicii de roaming nu ar trebui să se aplice acestor furnizori, sub rezerva unei perioade de tranziție în cazul în care accesul menționat a fost deja permis.
- (73) Acordurile de roaming bilaterale sau multilaterale pot permite unui operator de telefonie mobilă să trateze utilizarea roamingului de către clienții săi naționali în rețelele partenerilor drept echivalentă în mare măsură cu furnizarea de servicii către acești clienți în propriile sale rețele, cu efecte importante asupra tarifelor sale cu amănuntul practicate pentru această acoperire virtuală în rețeaua sa pe tot teritoriul Uniunii. Un astfel de acord la nivelul costurilor cu ridicata ar putea permite dezvoltarea unor noi produse de roaming și, prin urmare, ar putea spori posibilitățile de alegere și concurența la nivelul costurilor cu amănuntul.
- (74) Obiectivul de politică stabilit în Agenda digitală pentru Europa și în Regulamentul (UE) nr. 531/2012 este ca diferența dintre tarifele de roaming și cele naționale să se

²⁶ Regulamentul (UE) nr. 531/2012 al Parlamentului European și al Consiliului din 13 iunie 2012 privind roamingul în rețelele publice de comunicații mobile în interiorul Uniunii (JO L 172, 30.6.2012, p. 10).

apropie de zero. În practică, acest lucru necesită ca acei consumatori care se încadrează în oricare dintre categoriile largi observabile de consum național, identificate prin referire la diversele pachete cu amănuntul naționale ale unei părți, să aibă încredere să reproducă modelul de consum național tipic asociat cu pachetele lor cu amănuntul naționale respective atunci când călătoresc periodic în cadrul Uniunii, fără costuri suplimentare față de cele suportate într-un context național. Aceste categorii largi pot fi identificate pe baza practicii comerciale actuale prin referire, de exemplu, la diferențierea, în ceea ce privește pachetele cu amănuntul naționale, între clienții cu servicii preplătite și clienții cu servicii postplătite, pachetele exclusiv GSM (adică voce și SMS), pachetele adaptate pentru diferite volume de consum, pachetele pentru întreprinderi și, respectiv, consumatori, pachetele cu amănuntul cu tarifyare pe unitate consumată și cele care oferă „cantități” de unități (de exemplu, minute de voce sau megabytes de date) pentru un preț unic, indiferent de consumul efectiv. Diversitatea planurilor tarifyare și a pachetelor cu amănuntul de care dispun clienții pe piețele naționale de telefonie mobilă din Uniune răspunde cererilor variabile ale utilizatorilor, asociate cu o piață competitivă. Flexibilitatea de pe piețele naționale ar trebui să se reflecte și în mediul de roaming din interiorul Uniunii, ținând cont de faptul că nevoia furnizorilor de servicii de roaming de inputuri cu ridicata din partea operatorilor independenți ai rețelelor din diferitele state membre poate justifica în continuare impunerea anumitor limite prin referirea la utilizarea rezonabilă, dacă în cazul unui astfel de consum de servicii de roaming se aplică tarifyarele naționale.

- (75) Deși este în primul rând sarcina furnizorilor de servicii de roaming să evalueze caracterul rezonabil al volumelor de apeluri, SMS și date în roaming care urmează să fie acoperite la tarifyare naționale în cadrul diverselor lor pachete cu amănuntul, autoritățile naționale de reglementare ar trebui să supravegheze aplicarea de către furnizorii de servicii de roaming a unor astfel de limite de utilizare rezonabilă și să garanteze că acestea sunt definite în mod specific prin referire la informații cuantificate detaliate din contracte formulate clar și transparent pentru clienți. În acest scop, autoritățile naționale de reglementare ar trebui să țină cont în cea mai mare măsură de orientările relevante ale OAREC. În orientările sale, OAREC ar trebui să identifice diverse modele de utilizare pe baza tendințelor de la nivelul Uniunii în materie de utilizare a apelurilor, datelor și SMS-urilor, precum și evoluția așteptărilor privind mai ales consumul de date fără fir.
- (76) În plus, reducerea semnificativă recentă a tarifyarelor de terminare a apelurilor mobile în toată Uniunea ar trebui să permită acum eliminarea costurilor suplimentare de roaming pentru apelurile primite.
- (77) Pentru a asigura stabilitatea și conducerea strategică a activităților OAREC, Consiliul autorităților de reglementare al OAREC ar trebui să fie reprezentat de un președinte cu normă întreagă desemnat de Consiliul autorităților de reglementare, pe baza meritului, a competențelor, a cunoștințelor privind piețele de comunicații electronice și participanții de pe aceste piețe și a experienței în materie de supraveghere și reglementare, în urma unei proceduri deschise de selecție organizate și gestionate de Consiliul autorităților de reglementare, asistat de Comisie. În vederea desemnării primului președinte al Consiliului autorităților de reglementare, Comisia ar trebui, printre altele, să întocmească o listă restrânsă a candidaților selectați pe baza meritului, a competențelor, a cunoștințelor privind piețele de comunicații electronice și participanții de pe aceste piețe și a experienței în materie de supraveghere și reglementare. Pentru desemnările ulterioare, oportunitatea întocmirii de către Comisie a unei liste restrânse a candidaților ar trebui analizată într-un raport care urmează să fie

elaborat în temeiul prezentului regulament. Oficiul OAREC ar trebui, aşadar, să fie alcătuit din preşedintele Consiliului autorităţilor de reglementare, un comitet de gestionare şi un director administrativ.

- (78) Directivele 2002/20/EC, 2002/21/EC şi 2002/22/CE şi Regulamentele (CE) nr. 1211/2009 şi (UE) nr. 531/2012 ar trebui, aşadar, să fie modificate în consecinţă.
- (79) Atunci când consideră că este necesar pentru punerea în aplicare a dispoziţiilor prezentului regulament, Comisia poate solicita avizul OAREC în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 1211/2009.
- (80) Prezentul regulament respectă drepturile fundamentale şi drepturile şi principiile consacrate în Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, în special articolul 8 (protecţia datelor cu caracter personal), articolul 11 (libertatea de exprimare şi de informare), articolul 16 (libertatea de a desfăşura o activitate comercială), articolul 21 (nediscriminarea) şi articolul 38 (protecţia consumatorilor).
- (81) Deoarece obiectivul prezentului regulament, respectiv stabilirea de principii de reglementare şi de norme detaliate necesare pentru finalizarea pieţei unice europene a comunicaţiilor electronice, nu poate fi realizat în mod satisfăcător de statele membre şi, prin urmare, datorită dimensiunilor şi efectelor sale, poate fi realizat mai bine la nivelul Uniunii, Uniunea poate adopta măsuri în conformitate cu principiul subsidiarităţii prevăzut la articolul 5 din Tratatul privind Uniunea Europeană. În conformitate cu principiul proporţionalităţii, astfel cum este prevăzut la articolul menţionat anterior, prezentul regulament nu depăşeşte ceea ce este necesar pentru realizarea acestui obiectiv,

ADOPTĂ PREZENTUL REGULAMENT:

Capitolul I

Dispoziţii generale

Articolul 1 – Obiectivul şi domeniul de aplicare

(1) Prezentul regulament stabileşte principiile de reglementare şi normele detaliate necesare pentru finalizarea unei pieţe unice europene a comunicaţiilor electronice în care:

(a) furnizorii de servicii şi reţele de comunicaţii electronice să aibă dreptul, capacitatea şi motivaţia de a-şi dezvolta, extinde şi opera reţelele şi de a furniza servicii indiferent de locul din Uniune în care este stabilit furnizorul sau în care se află clienţii săi;

(b) cetăţenii şi întreprinderile să aibă dreptul şi posibilitatea de a accesa servicii de comunicaţii electronice competitive, sigure şi fiabile, indiferent de locul din Uniune din care sunt furnizate, fără să fie împiedicaţi de restricţii transfrontaliere sau de costuri suplimentare nejustificate.

(2) Prezentul regulament stabileşte în special principii de reglementare în temeiul cărora Comisia, Organismul autorităţilor europene de reglementare în domeniul comunicaţiilor electronice (OAREC) şi autorităţile naţionale competente acţionează, fiecare în limita competenţelor sale, în coroborare cu dispoziţiile Directivelor 2002/19/CE, 2002/20/CE, 2002/21/CE şi 2002/22/CE:

(a) pentru a asigura condiţii de reglementare simplificate, previzibile şi convergente referitoare la principalii parametri administrativi şi comerciali, inclusiv la proporţionalitatea obligaţiilor individuale care pot fi impuse pe baza analizei pieţei;

(b) pentru a promova concurența durabilă în cadrul pieței unice și competitivitatea Uniunii la nivel mondial, precum și pentru a reduce în consecință reglementarea sectorială a pieței pe măsură ce și când aceste obiective sunt realizate;

(c) pentru a favoriza investițiile și inovarea în infrastructuri de mare capacitate noi și avansate care să acopere întreaga Uniune și să poată satisface cererea în curs de evoluție a utilizatorilor finali;

(d) pentru a facilita furnizarea de servicii inovatoare și de înaltă calitate;

(e) pentru a asigura disponibilitatea și utilizarea foarte eficientă a spectrului de frecvențe radio, în condițiile fie ale unei autorizații generale, fie ale unor drepturi individuale de utilizare, pentru servicii în bandă largă fără fir care să sprijine inovarea, investițiile și crearea de locuri de muncă și să aducă beneficii utilizatorilor finali;

(f) pentru a servi intereselor cetățenilor și ale utilizatorilor finali în materie de conectivitate prin favorizarea condițiilor de investiții menite să sporească posibilitățile de acces la rețea și calitatea acestuia și a serviciilor și prin facilitarea mobilității în cadrul Uniunii, precum și a incluziunii sociale și teritoriale.

(3) Pentru a asigura punerea în aplicare a principiilor globale de reglementare prevăzute la alineatul (2), prezentul regulament stabilește, de asemenea, normele detaliate necesare pentru:

(a) o autorizație UE unică pentru furnizorii europeni de comunicații electronice;

(b) o convergență sporită a condițiilor de reglementare în ceea ce privește necesitatea și proporționalitatea măsurilor corective impuse de autoritățile naționale de reglementare furnizorilor europeni de comunicații electronice;

(c) o furnizare armonizată la nivelul Uniunii a anumitor produse cu ridicata pentru banda largă în condiții de reglementare convergente;

(d) un cadru european coordonat pentru alocarea spectrului armonizat de frecvențe radio pentru serviciile de comunicații în bandă largă fără fir, creând astfel un spațiu fără fir european;

(e) armonizarea normelor referitoare la drepturile utilizatorilor finali și promovarea unei concurențe efective pe piețele cu amănuntul, creând astfel un spațiu european al consumatorilor de comunicații electronice;

(f) eliminarea treptată a suprataxelor nejustificate pentru comunicațiile intra-UE și pentru comunicațiile în roaming din cadrul Uniunii.

Articolul 2 – Definiții

În scopul prezentului regulament, se aplică definițiile prevăzute în Directivele 2002/19/CE, 2002/20/CE, 2002/21/CE, 2002/22/CE și 2002/77/CE.

De asemenea, se aplică următoarele definiții:

1. „furnizor european de comunicații electronice” înseamnă o întreprindere stabilită în Uniune care furnizează sau intenționează să furnizeze rețele sau servicii de comunicații electronice, fie direct, fie prin intermediul uneia sau mai multor filiale, direcționate către mai multe state membre, și care nu poate fi considerată o filială a unui alt furnizor de comunicații electronice;

2. „furnizor de comunicații electronice pentru public” înseamnă o întreprindere care furnizează rețele publice de comunicații electronice sau servicii de comunicații electronice disponibile pentru public;

3. „filială” înseamnă o întreprindere în cadrul căreia o altă întreprindere, direct sau indirect:
- (i) are competența de a exercita mai mult de jumătate dintre drepturile de vot sau
 - (ii) are competența de a numi mai mult de jumătate dintre membrii consiliului de supraveghere, ai consiliului de administrație ori ai organelor care sunt reprezentanții legali ai întreprinderii sau
 - (iii) are dreptul de a gestiona activitățile întreprinderii;
4. „autorizație UE unică” înseamnă cadrul juridic aplicabil unui furnizor european de comunicații electronice în întreaga Uniune pe baza autorizației generale obținute în statul membru de origine și în conformitate cu prezentul regulament;
5. „stat membru de origine” înseamnă statul membru în care furnizorul european de comunicații electronice își are sediul principal;
6. „sediul principal” înseamnă locul de stabilire din statul membru în care se iau deciziile principale privind desfășurarea furnizării de servicii sau rețele de comunicații electronice în Uniune și investițiile în această activitate;
7. „stat membru gazdă” înseamnă orice stat membru diferit de statul membru de origine în care un furnizor european de comunicații electronice furnizează servicii sau rețele de comunicații electronice;
8. „spectru armonizat de frecvențe radio pentru comunicațiile în bandă largă fără fir” înseamnă spectrul de frecvențe radio pentru care condițiile de disponibilitate și utilizare eficientă sunt armonizate la nivelul Uniunii, în special în temeiul Deciziei nr. 676/2002/CE a Parlamentului European și a Consiliului²⁷, și care servește pentru furnizarea de servicii de comunicații electronice, altele decât radiodifuziune;
9. „punct de acces fără fir cu rază mică de acțiune” înseamnă un dispozitiv de acces la rețea fără fir de mică putere și de mici dimensiuni care funcționează într-o zonă limitată, care poate sau nu să facă parte dintr-o rețea terestră publică de comunicații mobile și care poate fi echipat cu una sau mai multe antene cu un impact vizual redus, care permite accesul fără fir al publicului la rețele de comunicații electronice, indiferent de topologia subiacentă a rețelei;
10. „rețea radio locală” (RLAN) înseamnă un sistem de acces fără fir de mică putere, care funcționează într-o zonă limitată, cu un risc scăzut de interferență cu alte sisteme similare utilizate în apropiere de alți utilizatori, ce utilizează în mod neexclusiv un spectru de frecvențe radio pentru care condițiile de disponibilitate și de utilizare eficientă în acest scop sunt armonizate la nivelul Uniunii;
11. „acces virtual în bandă largă” înseamnă un tip de acces cu ridicata la rețelele în bandă largă care constă într-o legătură virtuală de acces cu sediul sau domiciliul clientului în orice arhitectură de rețea de acces, cu excepția decuplării fizice, împreună cu un serviciu de transmisie către un set definit de puncte de predare, și care include elemente de rețea specifice, funcționalități de rețea specifice și sisteme informatice auxiliare;
12. „produs de conectivitate cu calitate asigurată a serviciului (CAS)” înseamnă un produs pus la dispoziție în centrala IP care permite clienților să stabilească o legătură de comunicare IP între un punct de interconectare și unul sau mai multe puncte fixe terminale ale rețelei și permite niveluri definite de performanță a rețelei pentru furnizarea de servicii specifice către

²⁷ Decizia nr. 676/2002/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 7 martie 2002 privind cadrul de reglementare pentru politica de gestionare a spectrului de frecvențe radio în Comunitatea Europeană (Decizia privind spectrul de frecvențe radio) (JO L 108, 24.4.2002, p. 1).

utilizatorii finali pe baza asigurării unei calități garantate specificate a serviciului, bazate la rândul său pe o serie de parametri specificați;

13. „comunicații la mare distanță” înseamnă servicii de voce sau de mesagerie care se termină în afara zonelor de taxare ale centralei locale și ale celor regionale identificate printr-un cod de zonă geografică în planul național de numerotare;

14. „serviciu de acces la internet” înseamnă un serviciu de comunicații electronice disponibil pentru public care asigură conectivitatea la internet și, astfel, conectivitatea dintre, teoretic, toate punctele terminale conectate la internet, indiferent de tehnologia de rețea utilizată;

15. „serviciu specializat” înseamnă un serviciu de comunicații electronice sau orice alt serviciu care asigură capacitatea de a accesa conținuturi, aplicații sau servicii specifice sau o combinație a acestora și ale cărui caracteristici tehnice sunt controlate pe toată linia de comunicație (*end-to-end*) ori care asigură capacitatea de a trimite ori de a primi date de la sau către un anumit număr de părți sau de puncte terminale și care nu este comercializat sau utilizat pe scară largă ca substitut al serviciului de acces la internet;

16. „furnizor de comunicații electronice pentru public către care se realizează transferul” înseamnă furnizorul de comunicații electronice pentru public către care se transferă numărul de telefon sau serviciul;

17. „furnizor de comunicații electronice pentru public dinspre care se realizează transferul” înseamnă furnizorul de comunicații electronice pentru public de la care se transferă un număr de telefon sau un serviciu.

Capitolul II

Autorizația UE unică

Articolul 3 – Libertatea de a furniza comunicații electronice în întreaga Uniune

(1) Un furnizor european de comunicații electronice are dreptul de a furniza rețele și servicii de comunicații electronice în întreaga Uniune și de a exercita drepturile aferente furnizării unor astfel de rețele și servicii în fiecare stat membru în care își desfășoară activitatea în temeiul unei autorizații UE unice care este supusă doar cerințelor de notificare prevăzute la articolul 4.

(2) Furnizorul european de comunicații electronice este supus normelor și condițiilor aplicate în fiecare stat membru în cauză în conformitate cu legislația Uniunii, dacă nu există dispoziții contrare în prezentul regulament și fără a aduce atingere Regulamentului (UE) nr. 531/2012.

(3) Prin derogare de la articolul 12 din Directiva 2002/20/CE, un furnizor european de comunicații electronice poate fi supus unor taxe administrative aplicabile în statul membru gazdă doar dacă are o cifră de afaceri anuală aferentă serviciilor de comunicații electronice furnizate în statul membru respectiv mai mare de 0,5 % din cifra de afaceri națională totală din sectorul comunicațiilor electronice. La perceperea acestor taxe, se ia în considerare numai cifra de afaceri aferentă serviciilor de comunicații electronice furnizate în statul membru în cauză.

(4) Prin derogare de la articolul 13 alineatul (1) litera (b) din Directiva 2002/22/CE, un furnizor european de comunicații electronice poate fi supus obligației de a plăti contribuțiile impuse pentru a împărți costul net al obligațiilor de serviciu universal în statul membru gazdă doar dacă are o cifră de afaceri anuală aferentă serviciilor de comunicații electronice furnizate în statul membru respectiv mai mare de 3 % din cifra de afaceri națională totală din sectorul

comunicațiilor electronice. La perceperea unei astfel de contribuții, se ia în considerare numai cifra de afaceri din statul membru în cauză.

(5) Un furnizor european de comunicații electronice are dreptul la un tratament egal din partea autorităților naționale de reglementare din diferite state membre în situații echivalente din punct de vedere obiectiv.

(6) În cazul unui litigiu între întreprinderi în care este implicat un furnizor european de comunicații electronice cu privire la obligații aplicabile într-un stat membru gazdă în conformitate cu Directivele 2002/19/CE, 2002/20/CE, 2002/21/CE și 2002/22/CE, cu prezentul regulament sau cu Regulamentul (UE) nr. 531/2012, furnizorul european de comunicații electronice poate consulta autoritatea națională de reglementare din statul membru gazdă, care poate emite un aviz în scopul de a asigura dezvoltarea unor practici de reglementare coerente. La soluționarea litigiului, autoritatea națională de reglementare din statul membru gazdă ține cont în cea mai mare măsură de avizul emis de autoritatea națională de reglementare din statul membru de origine.

(7) Furnizorii europeni de comunicații electronice care, la data intrării în vigoare a prezentului regulament, au dreptul să furnizeze rețele și servicii de comunicații electronice în mai multe state membre trimit notificarea prevăzută la articolul 4 până cel târziu la 1 iulie 2016.

Articolul 4 – Procedura de notificare pentru furnizorii europeni de comunicații electronice

(1) Un furnizor european de comunicații electronice trimite o notificare unică în conformitate cu prezentul regulament autorității naționale de reglementare din statul membru de origine înainte de a începe activitatea în cel puțin un stat membru.

(2) Notificarea conține o declarație privind furnizarea sau intenția de a începe furnizarea de rețele și servicii de comunicații electronice și este însoțită numai de următoarele informații:

(a) denumirea furnizorului, statutul său juridic și forma sa juridică, numărul de înregistrare în cazul în care furnizorul este înregistrat în registrul comerțului sau în alt registru public similar, adresa geografică a sediului principal, o persoană de contact, o scurtă descriere a rețelelor sau a serviciilor furnizate sau care se intenționează să fie furnizate, inclusiv identificarea statului membru de origine;

(b) statul (statele) membru(e) gazdă în care sunt furnizate sau se intenționează să fie furnizate serviciile și rețelele, direct sau prin intermediul unor filiale și, în cazul din urmă, denumirea, statutul juridic și forma juridică, adresa geografică, numărul de înregistrare în cazul în care furnizorul este înregistrat în registrul comerțului sau în alt registru public similar în statul membru de origine, precum și punctul de contact al eventualelor filiale în cauză și zonele de operare aferente. Atunci când o filială este controlată în comun de doi sau mai mulți furnizori de comunicații electronice care au sediul principal în state membre diferite, filiala respectivă indică statul membru de origine relevant dintre cele ale societăților-mamă în scopul aplicării prezentului regulament și este notificată în consecință de către societatea-mamă din acel stat membru de origine.

Notificarea se trimite în limba sau limbile aplicabile în statul membru de origine și în orice stat membru gazdă.

(3) Orice modificare a informațiilor prezentate în conformitate cu alineatul (2) se comunică autorității naționale de reglementare din statul membru de origine în termen de o lună de la modificare. În cazul în care modificarea care trebuie notificată se referă la intenția de a furniza rețele sau servicii de comunicații electronice într-un stat membru gazdă care nu face

obiectul unei notificări anterioare, furnizorul european de comunicații electronice își poate începe activitatea statul membru gazdă respectiv din momentul notificării.

(4) Nerespectarea cerinței în materie de notificare prevăzute la prezentul articol constituie o încălcare a condițiilor comune aplicabile furnizorului european de comunicații electronice în statul membru de origine.

(5) Autoritatea națională de reglementare din statul membru de origine transmite informațiile primite în conformitate cu alineatul (2) și eventualele modificări ale acestora primite în conformitate cu alineatul (3) autorităților naționale de reglementare din statele membre gazdă vizate și Oficiului OAREC în termen de o săptămână de la primirea informațiilor sau a modificărilor.

Oficiul OAREC ține un registru accesibil publicului al notificărilor efectuate în conformitate cu prezentul regulament.

(6) La cererea unui furnizor european de comunicații electronice, autoritatea națională de reglementare din statul membru de origine emite o declarație în conformitate cu articolul (9) din Directiva 2002/20/CE, în care precizează că întreprinderea în cauză face obiectul autorizației UE unice.

(7) În cazul în care una sau mai multe autorități naționale de reglementare din diferite state membre consideră că identificarea statului membru de origine dintr-o notificare transmisă în conformitate cu alineatul (2) sau dintr-o eventuală modificare a informațiilor prezentate comunicată în conformitate cu alineatul (3) nu corespunde sau nu mai corespunde cu sediul principal al întreprinderii stabilit în conformitate cu prezentul regulament, autoritățile respective sesizează Comisia, furnizând motivele pe care se bazează evaluarea lor. O copie a sesizării se transmite Oficiului OAREC pentru informare. După ce a dat posibilitatea de a-și exprima punctul de vedere furnizorului european de comunicații electronice în cauză și autorității naționale de reglementare din statul membru de origine care face obiectul litigiului, Comisia emite o decizie prin care stabilește statul membru de origine al întreprinderii respective în conformitate cu prezentul regulament, în termen de trei luni de la sesizare.

Articolul 5 – Conformitatea cu autorizația UE unică

(1) Autoritatea națională de reglementare din fiecare stat membru vizat monitorizează și asigură, în conformitate cu legislația sa națională care transpune procedurile prevăzute la articolul 10 din Directiva 2002/20/CE, respectarea de către furnizorii europeni de comunicații electronice a normelor și condițiilor aplicabile pe teritoriul său în conformitate cu articolul 3.

(2) Autoritatea națională de reglementare dintr-un stat membru gazdă transmite autorității naționale de reglementare din statul membru de origine orice informații relevante referitoare la măsurile individuale adoptate în cazul unui furnizor european de comunicații electronice pentru a asigura respectarea normelor și condițiilor aplicabile pe teritoriul său în conformitate cu articolul 3.

Articolul 6 – Suspendarea și retragerea drepturilor furnizorilor europeni de comunicații electronice de a furniza comunicații electronice

(1) Fără a aduce atingere măsurilor referitoare la suspendarea sau retragerea drepturilor de utilizare a spectrului de frecvențe radio sau a numerelor acordate de orice stat membru vizat și măsurilor temporare adoptate în conformitate cu alineatul (3), autoritatea națională de reglementare din statul membru de origine este singura care poate suspenda sau retrage drepturile unui furnizor european de comunicații electronice de a furniza rețele sau servicii de

comunicații electronice în întreaga Uniunea sau în anumite părți ale acesteia în conformitate cu legislația națională care transpune articolul 10 alineatul (5) din Directiva 2002/20/CE.

(2) În cazul unor încălcări grave sau repetate ale normelor și condițiilor aplicabile într-un stat membru gazdă în conformitate cu articolul 3, atunci când măsurile de asigurare a conformității adoptate de autoritatea națională de reglementare din statul membru gazdă în conformitate cu articolul 5 au eșuat, aceasta informează autoritatea națională de reglementare din statul membru de origine și îi solicită să adopte măsurile prevăzute la alineatul (1).

(3) Până când autoritatea națională de reglementare din statul membru de origine adoptă o decizie definitivă cu privire la o solicitare transmisă în conformitate cu alineatul (2), autoritatea națională de reglementare din statul membru gazdă poate adopta măsuri temporare urgente în conformitate cu legislația națională care transpune articolul 10 alineatul (6) din Directiva 2002/20/CE atunci când are dovezi privind încălcarea normelor și condițiilor aplicabile pe teritoriul său în conformitate cu articolul 3. Prin derogare de la termenul-limită de trei luni prevăzut la articolul 10 alineatul (6) din Directiva 2002/20/CE, măsurile temporare respective pot fi valabile până în momentul în care autoritatea națională de reglementare din statul membru de origine adoptă o decizie definitivă.

Comisia, OAREC și autoritățile naționale de reglementare din statul membru de origine și din statele membre gazdă sunt informate în timp util cu privire la măsurile temporare adoptate.

(4) Atunci când intenționează să adopte o decizie de suspendare sau de retragere a drepturilor unui furnizor european de comunicații electronice în conformitate cu alineatul (1), fie din proprie inițiativă, fie la cererea autorității naționale de reglementare dintr-un stat membru gazdă, autoritatea națională de reglementare din statul membru de origine își notifică intenția autorităților naționale de reglementare din toate statele membre gazdă afectate de o astfel de decizie. Autoritatea națională de reglementare dintr-un stat membru gazdă poate emite un aviz în termen de o lună.

(5) Ținând cont în cea mai mare măsură de eventualele avize ale autorităților naționale de reglementare din statele membre gazdă implicate, autoritatea națională de reglementare din statul membru de origine adoptă o decizie definitivă și o comunică Comisiei, OAREC și autorităților naționale de reglementare din statele membre gazdă afectate de decizie în termen de o săptămână de la adoptarea sa.

(6) Atunci când autoritatea națională de reglementare din statul membru de origine a decis să suspende sau să retragă drepturile unui furnizor european de comunicații electronice în conformitate cu alineatul (1), autoritățile naționale de reglementare din statele membre gazdă afectate iau măsurile necesare pentru a împiedica furnizorul european de comunicații electronice să furnizeze în continuare serviciile sau rețelele vizate de decizia respectivă pe teritoriul lor.

Articolul 7 – Coordonarea măsurilor de executare

(1) Atunci când aplică articolul 6, autoritatea națională de reglementare din statul membru de origine ia măsuri de supraveghere sau de executare referitoare la un serviciu sau o rețea de comunicații electronice furnizată în alt stat membru ori care a provocat prejudicii în alt stat membru cu aceeași diligență ca în cazul în care serviciul sau rețeaua de comunicații electronice în cauză ar fi furnizată în statul membru de origine.

(2) Statele membre se asigură că pe teritoriul lor este posibilă notificarea sau comunicarea actelor legale aferente măsurilor adoptate în conformitate cu articolele 5 și 6.

Capitolul III

Inputuri europene

Secțiunea 1 — Coordonarea utilizării spectrului de frecvențe radio în cadrul pieței unice

Articolul 8 – Domeniu de aplicare și dispoziții generale

(1) Prezenta secțiune se aplică spectrului armonizat de frecvențe radio pentru comunicațiile în bandă largă fără fir.

(2) Prezenta secțiune nu aduce atingere dreptului statelor membre de a beneficia de taxe impuse pentru a asigura utilizarea optimă a resurselor spectrului de frecvențe radio în conformitate cu articolul 13 din Directiva 2002/20/CE și de a organiza și utiliza spectrul lor de frecvențe radio pentru ordinea publică, securitatea publică și apărare.

(3) În exercitarea atribuțiilor conferite în prezenta secțiune, Comisia ține seama în cea mai mare măsură de orice aviz relevant emis de Grupul pentru politica în domeniul spectrului de frecvențe radio (RSPG), înființat prin Decizia 2002/622/CE a Comisiei²⁸.

Articolul 9 – Utilizarea spectrului de frecvențe radio pentru comunicații în bandă largă fără fir: principii de reglementare

(1) Autoritățile naționale competente în materie de spectru de frecvențe radio contribuie la dezvoltarea unui spațiu al comunicațiilor fără fir în care investițiile și condițiile de concurență pentru comunicațiile în bandă largă fără fir de mare viteză sunt convergente și care permite planificarea și furnizarea de rețele și servicii integrate multiteritoriale și de economii de scară, încurajând astfel inovarea, creșterea economică și beneficiul pe termen lung pentru utilizatorii finali.

Autoritățile naționale competente se abțin de la aplicarea unor proceduri sau de la impunerea unor condiții pentru utilizarea spectrului de frecvențe radio care poate împiedica în mod neîntemeiat pe furnizorii europeni de comunicații electronice să furnizeze rețele și servicii de comunicații electronice integrate în mai multe state membre sau în întreaga Uniune.

(2) Autoritățile naționale competente aplică sistemul de autorizare cel mai puțin costisitor posibil pentru a permite utilizarea spectrului de frecvențe radio, pe baza unor criterii obiective, transparente, nediscriminatorii și proporționale, în așa fel încât să maximizeze flexibilitatea și eficiența utilizării spectrului de frecvențe radio și să promoveze condiții comparabile pe întreg teritoriul Uniunii pentru investițiile și operațiunile integrate multiteritoriale efectuate de furnizorii europeni de comunicații electronice.

(3) Atunci când stabilesc condițiile și procedurile de autorizare pentru utilizarea spectrului de frecvențe radio, autoritățile naționale competente au în vedere în special egalitatea de tratament între operatorii existenți și potențiali și între furnizorii europeni de comunicații electronice și alte întreprinderi.

(4) Fără a aduce atingere alineatului (5), autoritățile naționale competente iau în considerare și, dacă este necesar, reconciliază următoarele principii de reglementare atunci când stabilesc condițiile și procedurile de autorizare pentru drepturile de utilizare a spectrului de frecvențe radio:

²⁸ Decizia 2002/622/CE a Comisiei din 26 iulie 2002 de instituire a unui Grup pentru politica în domeniul spectrului de frecvențe radio (JO L 198, 27.7.2002, p. 49).

- (a) maximizarea interesului utilizatorului final, inclusiv a interesului utilizatorilor finali, atât în ceea ce privește investițiile eficiente pe termen lung și inovarea în rețelele și serviciile fără fir, cât și concurența efectivă;
 - (b) asigurarea utilizării celei mai eficiente și a gestionării eficiente a spectrului de frecvențe radio;
 - (c) asigurarea unor condiții previzibile și comparabile pentru a permite planificarea investițiilor în rețele și a serviciilor legate de rețele pe o bază multiteritorială și realizarea de economii de scară;
 - (d) asigurarea necesității și a proporționalității condițiilor impuse, inclusiv evaluând în mod obiectiv dacă este justificat sau nu să se impună condiții suplimentare care ar putea fi în favoarea sau în detrimentul anumitor operatori;
 - (e) asigurarea unei vaste acoperiri teritoriale a rețelelor de bandă largă pe suport radio de mare viteză și a unui nivel înalt de penetrare și de consum pentru serviciile conexe.
- (5) Atunci când analizează dacă este necesar să se impună oricare dintre condițiile specifice referitoare la drepturile de utilizare a spectrului de frecvențe radio prevăzute la articolul 10, autoritățile naționale competente au în vedere în special criteriile prevăzute la articolul respectiv.

Articolul 10 – Criterii relevante care trebuie luate în considerare pentru utilizarea spectrului de frecvențe radio

(1) Atunci stabilesc numărul și tipul spectrului de frecvențe radio care urmează să fie alocat în cadrul unei anumite proceduri de acordare a drepturilor de utilizare a spectrului de frecvențe radio, autoritățile naționale competente au în vedere următoarele:

- (a) caracteristicile tehnice ale diferitelor benzi de frecvență radio disponibile;
- (b) posibila combinare într-o singură procedură a benzilor complementare și
- (c) relevanța portofoliilor coerente ale drepturilor de utilizare a spectrului de frecvențe radio în diferite state membre pentru furnizarea de rețele sau de servicii destinate întregii piețe a Uniunii sau unei părți semnificative a acesteia.

(2) Atunci când decid să precizeze sau nu orice număr minim sau maxim de frecvențe radio, care ar fi definit în virtutea unui drept de utilizare într-o anumită bandă sau într-o combinație de benzi complementare, autoritățile naționale competente trebuie să asigure:

- (a) cea mai eficientă utilizare a spectrului de frecvențe radio în conformitate cu articolul 9 alineatul (4) litera (b), ținând seama de caracteristicile benzii sau benzilor respective;
- (b) investiții eficiente în rețele, în conformitate cu articolul 9 alineatul (4) litera (b).

Prezentul alineat nu aduce atingere aplicării alineatului (5) în ceea ce privește condițiile care definesc numărul maxim de frecvențe radio.

(3) Autoritățile naționale competente se asigură că taxele pentru drepturile de utilizare a spectrului de frecvențe radio, în cazul în care există:

- (a) reflectă în mod adecvat valoarea socială și economică a spectrului de frecvențe radio, inclusiv efectele pozitive asupra societății și economiei în ansamblu;
- (b) evită subutilizarea și favorizează investițiile în capacitatea, gradul de acoperire și calitatea rețelelor și serviciilor;

(c) evită discriminarea și asigură egalitatea șanselor între operatori, inclusiv între operatorii existenți și potențiali;

(d) duc la o distribuție optimă între plățile imediate și, dacă este cazul, plățile periodice, având în vedere în special nevoia de a stimula extinderea rapidă a rețelelor și utilizarea spectrului de frecvențe radio, în conformitate cu articolul 9 alineatul (4) literele (b) și (e).

Prezentul alineat nu aduce atingere aplicării alineatului (5) în ceea ce privește orice condiții care au drept rezultat introducerea unor taxe diferențiate între operatori care sunt prevăzute cu scopul de a promova o concurență efectivă.

(4) Autoritățile naționale competente pot impune obligații pentru a ajunge la o acoperire teritorială minimă numai în cazul în care acestea sunt necesare și proporționale, în conformitate cu articolul 9 alineatul (4) litera (d), pentru a realiza obiective specifice de interes general stabilite la nivel național. Atunci când impun aceste obligații, autoritățile naționale competente au în vedere următoarele:

(a) orice acoperire preexistentă a teritoriului național de către serviciile relevante sau de către alte servicii de comunicații electronice;

(b) reducerea la minim a numărului de operatori care pot face obiectul unor astfel de obligații;

(c) posibilitatea de repartizare a sarcinilor și de reciprocitate între diferiți operatori, inclusiv furnizori de alte servicii de comunicații electronice;

(d) investițiile necesare pentru a realiza o astfel de acoperire și necesitatea de a reflecta aceste investiții în taxele aplicabile;

(e) adecvarea tehnică a benzilor relevante pentru furnizarea eficientă a unei largi acoperiri teritoriale;

(5) Atunci când stabilesc dacă este necesar să impună oricare dintre măsurile de promovare a concurenței efective prevăzute la articolul 5 alineatul (2) din Decizia nr. 243/2012/CE a Parlamentului European și a Consiliului,²⁹ autoritățile naționale competente își întemeiază decizia pe o evaluare obiectivă și prospectivă a următoarelor aspecte, luând în considerare condițiile de piață și etaloanele disponibile:

(a) probabilitatea menținerii sau realizării concurenței efective în absența unor astfel de măsuri și

(b) efectul probabil al unor astfel de măsuri temporare asupra investițiilor existente și viitoare efectuate de către operatorii de pe piață.

(6) Autoritățile naționale competente stabilesc condițiile în care întreprinderile pot transfera sau închiria parțial sau integral drepturile lor individuale de utilizare a spectrului de frecvențe radio către alte întreprinderi, inclusiv utilizarea în comun a spectrului de frecvențe radio respectiv. Atunci când stabilesc aceste condiții, autoritățile naționale competente au în vedere următoarele:

(a) optimizarea utilizării eficiente a spectrului de frecvențe radio în conformitate cu articolul 9 alineatul (4) litera (b);

(b) permiterea exploatării oportunităților benefice de utilizare în comun;

(c) reconcilierea intereselor titularilor de drepturi existenți și potențiali;

²⁹ Decizia nr. 243/2012/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 14 martie 2012 de instituire a unui program multianual pentru politica în domeniul spectrului de frecvențe radio (JO L 81, 21.3.2012, p. 7).

(d) crearea unei piețe mai fluide și cu o mai bună funcționare pentru accesul la spectrul de frecvențe radio.

Prezentul alineat nu aduce atingere aplicării normelor în materie de concurență în cazul întreprinderilor.

(7) Autoritățile naționale competente autorizează utilizarea în comun a infrastructurii pasive și active și implementarea în comun a infrastructurii pentru comunicații în bandă largă fără fir, luând în considerare:

- (a) situația concurenței bazate pe infrastructură și a oricărei concurențe bazate pe servicii;
- (b) cerințele referitoare la utilizarea eficientă a spectrului de frecvențe radio;
- (c) posibilități de alegere sporite și o mai mare calitate a serviciilor pentru utilizatorii finali;
- (d) inovarea tehnologică.

Prezentul alineat nu aduce atingere aplicării normelor în materie de concurență în cazul întreprinderilor.

Articolul 11 – Dispoziții suplimentare referitoare la condițiile de utilizare a spectrului de frecvențe radio

(1) În cazul în care condițiile tehnice pentru disponibilitatea și utilizarea eficientă a spectrului armonizat de frecvențe radio pentru comunicațiile în bandă largă fără fir permit utilizarea spectrului de frecvențe radio relevant în cadrul unui regim de autorizare generală, autoritățile naționale competente evită impunerea oricărei condiții suplimentare și se asigură că nicio utilizare alternativă nu împiedică aplicarea efectivă a unui astfel de regim armonizat.

(2) Autoritățile naționale competente stabilesc condiții de autorizare prin care o autorizație individuală sau un drept de utilizare poate fi revocată (revocat) sau anulată (anulat) în caz de nerespectare repetată a utilizării spectrului de frecvențe radio relevant. Revocarea sau anularea poate face obiectul unei compensări adecvate atunci când incapacitatea de a utiliza spectrul de frecvențe radio este cauzată de motive independente de voința operatorului și se justifică în mod obiectiv.

(3) Autoritățile naționale competente analizează necesitatea de a stabili, în conformitate cu normele în materie de concurență și în vederea eliberării în timp util sau utilizării în comun a unui spectru suficient de frecvențe radio armonizate în benzi rentabile pentru serviciile în bandă largă fără fir de mare capacitate:

- (a) compensații sau plăți stimulative adecvate pentru utilizatorii existenți sau deținătorii de drepturi de utilizare a spectrului de frecvențe radio, printre altele, prin includerea în sistemul de licitație sau o sumă forfetară pentru acordarea drepturilor de utilizare; sau
- (b) plăți stimulative care urmează a fi plătite de utilizatorii existenți sau de deținătorii de drepturi de utilizare a spectrului de frecvențe radio.

(4) Autoritățile naționale competente iau în considerare necesitatea de a stabili niveluri de performanță adecvate, corespunzătoare tehnologiei minime, pentru diferite benzi în conformitate cu articolul 6 alineatul (3) din Decizia nr. 243/2012/CE în vederea îmbunătățirii eficienței spectrale și fără a aduce atingere măsurilor adoptate în temeiul Deciziei nr. 676/2002.

Atunci când stabilesc nivelurile respective, acestea trebuie, în special:

- (a) să aibă în vedere ciclurile de dezvoltare tehnologică și de reînnoire a echipamentelor, în special a echipamentelor terminale; și

(b) să aplice principiul neutralității tehnologice pentru a atinge nivelul de performanță specificat, în conformitate cu articolul 9 din Directiva 2002/21/CE.

Articolul 12 — Armonizarea anumitor condiții de autorizare referitoare la comunicațiile în bandă largă fără fir

(1) Autoritățile naționale competente stabilesc calendare pentru acordarea sau reatribuirea drepturilor de utilizare sau pentru reînnoirea drepturilor respective în condițiile drepturilor existente, care se aplică spectrului armonizat de frecvențe radio pentru comunicațiile în bandă largă fără fir.

Perioada de valabilitate a drepturilor de utilizare sau datele pentru reînnoirea ulterioară a acestora se stabilesc cu mult timp înaintea procedurii relevante incluse în calendarul menționat la primul paragraf. Calendarele, perioadele de valabilitate și ciclurile de reînnoire iau în considerare necesitatea existenței unui mediu de investiții previzibil, posibilitatea efectivă de a elibera orice benzi armonizate ale noului spectru de frecvențe radio relevant pentru comunicații în bandă largă fără fir și perioada de amortizare a investițiilor aferente în condiții concurențiale.

(2) Pentru a asigura o punere în aplicare coerentă a alineatului (1) în întreaga Uniune și în special pentru a permite disponibilitatea sincronizată a serviciilor fără fir în interiorul Uniunii, Comisia poate, prin intermediul unor acte de punere în aplicare:

(a) să stabilească un calendar comun pentru Uniune în ansamblul său sau calendare adecvate circumstanțelor diferitelor categorii de state membre, data sau datele până la care se acordă drepturile individuale de utilizare pentru o bandă armonizată sau o combinație de benzi armonizate complementare și se permite utilizarea efectivă a spectrului de frecvențe radio pentru furnizarea exclusivă sau partajată de comunicații în bandă largă fără fir pe întreg teritoriul Uniunii;

(b) să determine o perioadă minimă de valabilitate pentru drepturile acordate cu privire la benzile armonizate;

(c) să determine, în cazul drepturilor care nu au o perioadă de valabilitate nedeterminată, o dată sincronizată de expirare sau de reînnoire pentru Uniune în ansamblul său;

(d) să stabilească data expirării oricăror drepturi existente de utilizare a benzilor armonizate, altele decât pentru comunicații în bandă largă fără fir, sau, în cazul drepturilor cu o perioadă de valabilitate nedeterminată, data până la care dreptul de utilizare trebuie modificat, pentru a permite furnizarea de comunicații în bandă largă fără fir.

Respectivele acte de punere în aplicare se adoptă în conformitate cu procedura de examinare menționată la articolul 33 alineatul (2).

(3) De asemenea, Comisia poate adopta acte de punere în aplicare de armonizare a datei expirării sau reînnoirii drepturilor individuale de utilizare a spectrului de frecvențe radio pentru conexiunile în bandă largă fără fir în benzi armonizate care există deja la data adoptării unor astfel de acte, în vederea sincronizării în întreaga Uniune a datei de reînnoire sau de reatribuire a drepturilor de utilizare pentru astfel de benzi, inclusiv posibila sincronizare cu data reînnoirii sau a reatribuirii altor benzi armonizate prin măsuri de punere în aplicare adoptate în conformitate cu alineatul (2) sau cu prezentul alineat. Respectivele acte de punere în aplicare se adoptă în conformitate cu procedura de examinare menționată la articolul 33 alineatul (2).

În cazul în care actele de punere în aplicare prevăzute la prezentul alineat definesc o dată armonizată de reînnoire sau de reatribuire a drepturilor de utilizare a spectrului de frecvențe

radio care este ulterioară datei expirării sau reînnoirii oricăror drepturi individuale existente de utilizare a spectrului de frecvențe radio în oricare dintre statele membre, autoritățile naționale competente prelungesc drepturile existente până la data armonizată în conformitate cu aceleași condiții de autorizare de fond aplicabile anterior, inclusiv orice taxe aplicabile periodice.

În cazul în care perioada de prelungire acordată în conformitate cu paragraful al doilea este semnificativă în comparație cu durata inițială a drepturilor de utilizare, autoritățile naționale competente pot condiționa prelungirea drepturilor de orice adaptări ale condițiilor de autorizare aplicabile anterior care sunt necesare în lumina circumstanțelor schimbate, inclusiv impunerea unor taxe suplimentare. Aceste taxe suplimentare se bazează pe o aplicare *pro rata temporis* a oricărei taxe inițiale pentru drepturile originale de utilizare care a fost în mod expres calculată prin raportare la durata prevăzută inițial.

Actele de punere în aplicare prevăzute la prezentul alineat nu impun reducerea perioadei de valabilitate a drepturilor de utilizare existente în orice stat membru, cu excepția cazului în care acest lucru are loc în conformitate cu articolul 14 alineatul (2) din Directiva 2002/20/CE, și nu se aplică drepturilor existente cu o perioadă de valabilitate nedeterminată.

În cazul în care Comisia adoptă un act de punere în aplicare în temeiul alineatului (2), ea poate aplica dispozițiile prezentului alineat *mutatis mutandis* oricăror drepturi de utilizare a benzii armonizate în cauză pentru conexiunile în bandă largă fără fir.

(4) Atunci când adoptă actele de punere în aplicare prevăzute la alineatele (2) și (3), Comisia are în vedere:

(a) principiile de reglementare prevăzute la articolul 9;

(b) variațiile obiective pe teritoriul Uniunii în ceea ce privește necesitățile în materie de spectru de frecvențe radio suplimentar pentru furnizarea de conexiuni în bandă largă fără fir, luând în același timp în considerare necesitățile în materie de spectru de frecvențe radio comun pentru rețelele integrate care acoperă mai multe state membre;

(c) previzibilitatea condițiilor de operare pentru utilizatorii spectrului de frecvențe radio existenți;

(d) ciclurile de adoptare, dezvoltare și investiții ale generațiilor succesive de tehnologii în bandă largă fără fir;

(e) cererea de comunicații în bandă largă fără fir de mare capacitate la nivelul utilizatorilor finali.

În cursul stabilirii calendarelor pentru diferitele categorii de state membre care nu au acordat deja drepturi individuale de utilizare și nu au permis deja utilizarea efectivă a benzii armonizate în cauză, Comisia ține seama în mod corespunzător de observațiile prezentate de statele membre cu privire la modul în care drepturile de utilizare a spectrului de frecvențe radio au fost acordate în mod tradițional, de motivele de restricție prevăzute la articolul 9 alineatele (3) și (4) din Directiva 2002/21/CE, de necesitatea eventuală de a elibera banda în cauză, de efectele asupra concurenței sau de constrângerile de ordin geografic sau tehnic, ținând seama de efectul asupra pieței interne. Comisia se asigură că punerea în aplicare a măsurilor nu este amânată în mod nejustificat și că orice variație în materie de calendare între statele membre nu duce la diferențe nejustificate în ceea ce privește situațiile legate de concurență sau de reglementare între statele membre.

(5) Alineatul (2) nu aduce atingere dreptului statelor membre de a acorda drepturi de utilizare pentru și de a permite utilizarea efectivă a benzii armonizate înainte de adoptarea unui act de punere în aplicare referitor la banda respectivă, sub rezerva conformității cu paragraful al

doilea al prezentului alineat, sau înainte de data armonizată stabilită de un act de punere în aplicare pentru banda respectivă.

În cazul în care autoritățile naționale competente acordă drepturi de utilizare într-o bandă armonizată înainte de adoptarea unui act de punere în aplicare referitor la banda respectivă, ele definesc condițiile de acordare a acestor drepturi și în special cele referitoare la perioada de valabilitate, astfel încât beneficiarii drepturilor de utilizare să fie informați cu privire la posibilitatea adoptării de către Comisie a unor acte de punere în aplicare în conformitate cu alineatul (2) care să stabilească perioada minimă de valabilitate a acestor drepturi sau a unui ciclu de expirare sau de reînnoire sincronizat pentru Uniune în ansamblu. Prezentul paragraf nu se aplică acordării drepturilor cu o perioadă de valabilitate nedeterminată.

(6) Pentru benzile armonizate pentru care a fost stabilit un calendar comun de acordare a drepturilor de permitere a utilizării efective într-un act de punere în aplicare adoptat în conformitate cu alineatul (2), autoritățile naționale competente furnizează în timp util informații suficiente de detaliate Comisiei privind planurile lor de a asigura conformitatea. Comisia poate adopta acte de punere în aplicare care definesc formatul și procedurile pentru furnizarea acestor informații. Respectivele acte de punere în aplicare se adoptă în conformitate cu procedura de examinare menționată la articolul 33 alineatul (2).

În cazul în care Comisia consideră, în cadrul revizuirii unor astfel de planuri detaliate furnizate de un stat membru, că este improbabil ca statul membru în cauză să poată respecta calendarul care i se aplică, Comisia poate adopta o decizie prin intermediul unui act de punere în aplicare prin care să solicite statului membru respectiv să își adapteze planurile în mod corespunzător pentru a asigura respectarea calendarului.

Articolul 13 – Coordonarea procedurilor de autorizare și a condițiilor de utilizare a spectrului de frecvențe radio pentru comunicațiile în bandă largă fără fir pe piața internă

(1) În cazul în care o autoritate națională competentă intenționează să supună utilizarea spectrului de frecvențe radio unei autorizații generale sau să acorde drepturi individuale de utilizare a spectrului de frecvențe radio sau să modifice drepturile și obligațiile în ceea ce privește utilizarea spectrului de frecvențe radio în conformitate cu articolul 14 din Directiva 2002/20/CE, aceasta pune simultan proiectul său de măsură, împreună cu raționamentul care stă la baza acestuia, la dispoziția Comisiei și a autorităților competente pentru spectrul de frecvențe radio din celelalte state membre, la finalizarea consultării publice menționate la articolul 6 din Directiva 2002/21/CE, dacă este cazul, și, în orice caz, numai într-o etapă a elaborării sale care îi permite să furnizeze Comisiei și autorităților competente din celelalte state membre informații suficiente și stabile privind toate aspectele relevante.

Autoritatea națională competentă furnizează informații care includ cel puțin următoarele aspecte, după caz:

- (a) tipul procesului de autorizare;
- (b) calendarul procesului de autorizare;
- (c) perioada de valabilitate a drepturilor de utilizare;
- (d) tipul și numărul de frecvențe radio disponibile, în ansamblu sau pentru o anumită întreprindere;
- (e) valoarea și structura oricăror taxe care trebuie plătite;
- (f) indemnizații sau stimulente cu privire la eliberarea sau utilizarea în comun a spectrului de frecvențe radio de către utilizatorii existenți;

- (g) obligații de acoperire;
- (h) acces cu ridicata, cerințe în materie de roaming la nivel național sau regional;
- (i) rezervarea spectrului de frecvențe radio pentru anumite tipuri de operatori sau excluderea anumitor tipuri de operatori;
- (j) condiții legate de alocarea, transferul sau acumularea de drepturi de utilizare;
- (k) posibilitatea utilizării spectrului de frecvențe radio în comun;
- (l) utilizarea în comun a infrastructurii;
- (m) nivelurile minime de performanță a tehnologiei;
- (n) restricții aplicate în conformitate cu articolul 9 alineatele (3) și (4) din Directiva 2002/21/CE;
- (o) o revocare sau retragere a unuia sau a mai multor drepturi de utilizare sau o modificare a drepturilor sau condițiilor conexe acestor drepturi care nu poate fi considerată minoră în sensul articolului 14 alineatul (1) din Directiva 2002/20/CE.

(2) Autoritățile naționale competente și Comisia pot prezenta observații autorității competente în cauză în termen de două luni. Termenul de două luni nu poate fi prelungit.

Atunci când evaluează proiectul de măsură în conformitate cu prezentul articol, Comisia are în vedere în special:

- (a) dispozițiile Directivelor 2002/20/CE și 2002/21/CE și ale Deciziei nr. 243/2012/CE;
- (b) principiile de reglementare prevăzute la articolul 9;
- (c) criteriile relevante pentru anumite condiții specifice prevăzute la articolul 10 și dispozițiile suplimentare stabilite la articolul 11;
- (d) orice act de punere în aplicare adoptat în conformitate cu articolul 12;
- (e) coerența cu procedurile recente, în curs sau planificate în alte state membre, precum și efectele posibile asupra schimburilor comerciale dintre statele membre.

În cazul în care, în această perioadă, Comisia informează autoritatea competentă că proiectul de măsură ar crea un obstacol pentru piața internă sau că are îndoieli serioase cu privire la compatibilitatea acestuia cu legislația Uniunii, proiectul de măsură nu se adoptă pentru o nouă perioadă de două luni. Comisia informează, de asemenea, autoritățile competente ale celorlalte state membre cu privire la poziția pe care a luat-o în legătură cu proiectul de măsură într-un astfel de caz.

(3) În cursul perioadei de două luni menționate la alineatul (2), Comisia și autoritatea competentă în cauză cooperează îndeaproape în scopul identificării măsurii celei mai adecvate și eficiente în lumina criteriilor menționate la articolul 2, luând în considerare în mod adecvat opiniile participanților la piață și necesitatea de a asigura dezvoltarea unei practici de reglementare consecvente.

(4) În orice etapă a procedurii, autoritatea competentă poate modifica sau retrage proiectul de măsură, ținând seama în cea mai mare măsură de notificarea Comisei menționată la alineatul (2).

(5) În cursul perioadei suplimentare de două luni menționate la alineatul (2), Comisia poate:

- a) să prezinte un proiect de decizie Comitetului pentru comunicații prin care să solicite autorității competente în cauză retragerea proiectului de măsură. Proiectul de decizie este însoțit de o analiză detaliată și obiectivă a motivelor pentru care Comisia consideră că

proiectul de măsură nu ar trebui adoptat astfel cum a fost notificat, împreună cu propunerile specifice de modificare a proiectului de măsură; sau

b) să ia o decizie de modificare a poziției sale în legătură cu proiectul de măsură în cauză.

(6) În cazul în care Comisia nu a prezentat un proiect de decizie menționat la alineatul (5) litera (a) sau ia o decizie menționată la alineatul (5) litera (b), autoritatea competentă în cauză poate adopta proiectul de măsură.

În cazul în care Comisia a prezentat un proiect de decizie la care se face referire în conformitate cu alineatul (5) litera (a), proiectul de măsură nu se adoptă de către autoritatea competentă pentru o perioadă de maximum șase luni de la notificarea trimisă autorității competente în temeiul alineatului (2).

Comisia poate decide să își schimbe poziția în legătură cu proiectul de măsură în cauză în orice etapă a procedurii, inclusiv după prezentarea unui proiect de decizie Comitetului pentru comunicații.

(7) Comisia adoptă orice decizie prin care se solicită autorității competente să își retragă proiectul de măsură prin intermediul unor acte de punere în aplicare. Respectivele acte de punere în aplicare se adoptă în conformitate cu procedura de examinare menționată la articolul 33 alineatul (2).

(8) În cazul în care Comisia a adoptat o decizie în conformitate cu alineatul (7), autoritatea competentă modifică sau retrage proiectul de măsură în termen de șase luni de la data notificării deciziei Comisiei. În cazul în care proiectul de măsură se modifică, autoritatea competentă întreprinde o consultare publică, după caz, și pune proiectul de măsură modificat la dispoziția Comisiei în conformitate cu alineatul (1).

(9) Autoritatea competentă vizată ține seama în cea mai mare măsură de orice observații ale autorităților competente din celelalte state membre și ale Comisiei și poate, cu excepția cazurilor care intră sub incidența alineatului (2) paragraful al treilea, a alineatului (6) paragraful al doilea și a alineatului (7), să adopte proiectul de măsură final și, în acest caz, comunică acest lucru Comisiei.

(10) Autoritatea competentă informează Comisia cu privire la rezultatele procedurii la care se referă măsura sa după încheierea procedurii respective.

Articolul 14 – Accesul la rețelele radio locale

(1) Autoritățile naționale competente permit furnizarea accesului prin rețelele radio locale la rețeaua unui furnizor de comunicații electronice pentru public, precum și utilizarea spectrului de frecvențe radio armonizate pentru furnizarea respectivă, care este supusă doar unei autorizații generale.

(2) Autoritățile naționale competente nu împiedică furnizorii de comunicații electronice pentru public să permită accesul publicului la rețelele lor, prin rețelele radio locale, care pot să fie amplasate la locația unui utilizator final, sub rezerva respectării condițiilor de autorizare generală și a acordului prealabil, exprimat în cunoștință de cauză, al utilizatorului final.

(3) Furnizorii de comunicații electronice pentru public nu restricționează unilateral:

a) dreptul utilizatorilor finali de a avea acces la rețelele radio locale la care doresc să aibă acces furnizate de terți;

b) dreptul utilizatorilor finali de a permite în mod reciproc sau mai general accesul altor utilizatori finali la rețelele furnizorilor respectivi prin rețele radio locale, inclusiv pe baza unor

inițiative ale terților care se grupează și pun la dispoziția publicului rețelele radio locale ale diferiților utilizatori finali.

(4) Autoritățile naționale competente nu restricționează dreptul utilizatorilor finali de a permite în mod reciproc sau mai general accesul altor utilizatori finali la rețelele lor radio locale, inclusiv pe baza unor inițiative ale terților care se grupează și pun la dispoziția publicului rețelele radio locale ale diferiților utilizatori finali.

(5) Autoritățile naționale competente nu restricționează furnizarea accesului public la rețelele radio locale:

(a) de către autoritățile publice la sediul sau în imediata vecinătate a sediului autorităților publice respective, atunci când acesta este auxiliar serviciilor publice furnizate în astfel de locații;

(b) prin inițiative ale organizațiilor neguvernamentale sau ale autorităților publice de a se regrupa și de a permite în mod reciproc sau mai general accesul diferiților utilizatori finali la rețelele radio locale, inclusiv, după caz, la rețelele radio locale la care accesul publicului se acordă în conformitate cu litera (a).

(6) O întreprindere, o autoritate publică sau alt utilizator final nu se consideră a fi un furnizor de comunicații electronice pentru public exclusiv în virtutea furnizării de acces public la rețelele radio locale, în cazul în care această furnizare nu are un caracter comercial sau este doar auxiliară altei activități comerciale sau altui serviciu public care nu depinde de transmiterea de semnale prin astfel de rețele.

Articolul 15 – Instalarea și exploatarea unor puncte de acces fără fir cu rază mică de acțiune

(1) Autoritățile naționale competente permit instalarea, conectarea și exploatarea unor puncte de acces fără fir discrete cu rază mică de acțiune în temeiul regimului general de autorizare și nu restricționează în mod nejustificat instalarea, conectarea sau exploatarea acestor puncte de acces prin acordarea unor permise de urbanism individuale sau în orice alt mod, ori de câte ori o astfel de utilizare este conformă cu măsurile de punere în aplicare adoptate în temeiul alineatului (2).

Prezentul alineat nu aduce atingere regimului de autorizare pentru spectrul de frecvențe radio utilizat pentru exploatarea punctelor de acces fără fir cu rază mică de acțiune.

(2) În scopul aplicării uniforme a regimului de autorizare generală pentru instalarea, conectarea și exploatarea punctelor de acces fără fir cu rază mică de acțiune în temeiul alineatului (1), Comisia poate, prin intermediul unui act de punere în aplicare, să precizeze caracteristicile tehnice pentru proiectarea, instalarea și exploatarea punctelor de acces fără fir cu rază mică de acțiune, a căror respectare asigură caracterul lor discret atunci când sunt utilizate în diferite contexte locale. Comisia precizează aceste caracteristici tehnice făcând trimitere la dimensiunea, puterea și caracteristicile electromagnetice maxime și la impactul vizual ale punctelor de acces fără fir cu rază mică de acțiune instalate. Aceste caracteristici tehnice pentru utilizarea punctelor de acces fără fir cu rază mică de acțiune respectă cel puțin

cerințele prevăzute în Directiva 2013/35/UE³⁰ și pragurile definite în Recomandarea nr. 1999/519/CE a Consiliului³¹.

Caracteristicile specificate pentru ca instalarea, conectarea și exploatarea punctelor de acces fără fir cu rază mică de acțiune să beneficieze de alineatul (1) nu aduc atingere cerințelor esențiale prevăzute de Directiva 1999/5/CE a Parlamentului European și a Consiliului cu privire la introducerea pe piață a unor astfel de produse³².

Respectivele acte de punere în aplicare se adoptă în conformitate cu procedura de examinare menționată la articolul 33 alineatul (2).

Articolul 16 – Coordonarea între statele membre în domeniul spectrului de frecvențe radio

(1) Fără a aduce atingere obligațiilor care le revin în temeiul acordurilor internaționale relevante, inclusiv al reglementărilor UIT privind radiocomunicațiile, autoritățile naționale competente se asigură că utilizarea spectrului de frecvențe radio este organizată pe teritoriul lor și, în special, iau toate măsurile necesare privind alocarea sau atribuirea de frecvențe radio, pentru ca niciun alt stat membru să nu fie împiedicat să permită pe teritoriul său utilizarea unei benzi specifice armonizate în conformitate cu legislația Uniunii.

(2) Statele membre cooperează în ceea ce privește coordonarea transfrontalieră a utilizării spectrului de frecvențe radio pentru a asigura conformitatea cu alineatul (1) și pentru a garanta că niciunui stat membru nu îi este refuzat accesul echitabil la spectrul de frecvențe radio.

(3) Orice stat membru în cauză poate invita Grupul pentru politica în domeniul spectrului de frecvențe radio să își ofere bunele oficii pentru a sprijini statul respectiv și orice alt stat membru în vederea conformării cu prezentul articol.

Comisia poate adopta măsuri de punere în aplicare pentru a se asigura că rezultatele coordonate respectă cerința referitoare la accesul echitabil la spectrul de frecvențe radio între statele membre relevante, pentru a rezolva orice inconsecvențe practice între diferite rezultate coordonate între diferite state membre sau pentru a asigura aplicarea de soluții coordonate în temeiul legislației Uniunii. Actele respective de punere în aplicare se adoptă în conformitate cu procedura de examinare menționată la articolul 33 alineatul (2).

Secțiunea 2 – Produse europene de acces virtual

Articolul 17 – Produse europene de acces virtual în bandă largă

(1) Furnizarea unui produs de acces virtual în bandă largă impusă în conformitate cu articolele 8 și 12 din Directiva 2002/19/CE se consideră ca fiind furnizarea unui produs european de acces virtual în bandă largă în cazul în care se realizează în conformitate cu parametrii minimi enumerați în una dintre ofertele stabilite în anexa I și îndeplinește cumulativ următoarele cerințe de fond:

³⁰ Directiva 2013/35/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 iunie 2013 privind cerințele minime de sănătate și securitate referitoare la expunerea lucrătorilor la riscuri generate de agenții fizici (câmpuri electromagnetice) [a douăzecea directivă specială în sensul articolului 16 alineatul (1) din Directiva 89/391/CEE] și de abrogare a Directivei 2004/40/CE (JO L 179, 29.6.2013, p. 1).

³¹ Recomandarea 1999/519/CE a Consiliului din 12 iulie 1999 privind limitarea expunerii publicului larg la câmpuri electromagnetice (0 Hz până la 300 GHz) (JO L 199, 30.7.1999, p. 59).

³² Directiva 1999/5/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 9 martie 1999 privind echipamentele hertziene și echipamentele terminale de telecomunicații și recunoașterea reciprocă a conformității acestora (JO L 91, 7.4.1999, p. 10).

- (a) capacitatea de a fi oferit ca produs de înaltă calitate oriunde în Uniune;
 - (b) grad maxim de interoperabilitate a rețelei și a serviciilor și gestionare nediscriminatorie a rețelei între operatori în mod consecvent cu topologia rețelei;
 - (c) capacitatea de a deservi utilizatorii finali în condiții competitive;
 - (d) eficiență din punct de vedere al costurilor, ținând seama de capacitatea de a fi pus în aplicare în rețelele existente și în cele recent constituite și de a coexista cu alte produse de acces care pot fi furnizate în aceeași infrastructură a rețelei;
 - (e) eficacitate operațională, în special în ceea ce privește limitarea pe cât posibil a obstacolelor în calea punerii în aplicare și a costurilor de instalare pentru furnizorii de acces virtual în bandă largă și pentru solicitanții de acces virtual în bandă largă;
 - (f) respectarea normelor privind protecția vieții private, a datelor cu caracter personal, a securității și a integrității rețelelor și a transparenței în conformitate cu legislația Uniunii.
- (2) Comisia este împuternicită să adopte acte delegate în conformitate cu articolul 32, în scopul adaptării anexei I în lumina evoluției pieței și a evoluției tehnologice, astfel încât să fie îndeplinite în continuare cerințele de fond menționate la alineatul (1).

Articolul 18 – Condiții de reglementare referitoare la produsele europene de acces virtual în bandă largă

(1) O autoritate națională de reglementare care, în conformitate cu articolele 8 și 12 din Directiva 2002/19/CE, a impus anterior unui operator orice obligație de a oferi acces cu ridicata la o rețea de generație următoare, evaluează dacă ar fi oportun și proporționat să impună, în schimb, o obligație de a furniza un produs european de acces virtual în bandă largă care oferă cel puțin funcționalități echivalente produsului de acces cu ridicata impus în prezent.

Autoritățile naționale de reglementare menționate la primul paragraf realizează evaluarea necesară a măsurilor corective existente privind accesul cu ridicata în cel mai scurt timp posibil după intrarea în vigoare a prezentului regulament, indiferent de momentul analizei piețelor relevante în conformitate cu articolul 16 alineatul (6) din Directiva 2002/21/CE.

În cazul în care o autoritate națională de reglementare care a impus anterior o obligație de a furniza acces virtual în bandă largă consideră, în urma evaluării sale efectuate în temeiul primului paragraf, că un produs european de acces virtual în bandă largă nu este adecvat în circumstanțele specifice, aceasta furnizează o explicație motivată în proiectul său de măsură în conformitate cu procedura prevăzută la articolele 6 și 7 din Directiva 2002/21/CE.

(2) În cazul în care o autoritate națională de reglementare intenționează să impună unui operator obligația de a furniza acces cu ridicata la o rețea de generație următoare în conformitate cu articolele 8 și 12 din Directiva 2002/19/CE, ea evaluează în special, în plus față de factorii stabiliți la articolul 12 alineatul (2) din directiva în cauză, avantajele instituirii

(i) unui input cu ridicata pasiv, cum ar fi accesul fizic neîngrădit la bucla sau la sub-bucla locală;

(ii) unui input cu ridicata virtual (care nu este fizic) care oferă funcționalități echivalente și în special un produs european de acces virtual în bandă largă care satisface cerințele de fond și parametrii prevăzuți la articolul 17 alineatul (1) din prezentul regulament și în anexa I punctul 1 la prezentul regulament.

(3) Prin derogare de la articolul 12 alineatul (3) din Directiva 2002/19/CE, în cazul în care o autoritate națională de reglementare intenționează să impună unui operator obligația de a

furniza acces virtual în bandă largă în conformitate cu articolele 8 și 12 din directiva respectivă, aceasta impune obligația de a furniza un produs european de acces virtual în bandă largă care prezintă funcționalitățile cele mai relevante pentru a răspunde necesității de reglementare identificate în evaluarea sa. În cazul în care o autoritate națională de reglementare consideră că un produs european de acces virtual în bandă largă nu ar fi adecvat în circumstanțele specifice, aceasta furnizează o explicație motivată în proiectul său de măsură în conformitate cu procedura prevăzută la articolele 6 și 7 din Directiva 2002/21/CE.

(4) Atunci când evaluează în temeiul alineatelor (1), (2) sau (3) dacă este necesar să impună un produs european de acces virtual în bandă largă în locul oricărui alt produs posibil de acces cu ridicata, autoritatea națională de reglementare are în vedere interesul de a avea măsuri corective privind accesul cu ridicata în condiții de reglementare convergente în întreaga Uniune, situația actuală și prospectivă a concurenței bazate pe infrastructură și evoluția condițiilor de pe piață către furnizarea de rețele de generație următoare concurente, respectiv, investițiile realizate de către operatorul desemnat ca având o putere semnificativă pe piață și, respectiv, de către solicitanții de acces și perioada de amortizare pentru astfel de investiții.

Autoritatea națională de reglementare stabilește o perioadă de tranziție pentru înlocuirea unui produs de acces cu ridicata existent cu un produs european de acces virtual în bandă largă în cazul în care este necesar.

(5) Prin derogare de la articolul 9 alineatul (3) din Directiva 2002/19/CE, în cazul în care un operator are, în temeiul articolelor 8 și 12 din directiva menționată, obligații de a furniza un produs european de acces virtual în bandă largă, autoritățile naționale de reglementare asigură publicarea unei oferte de referință care cuprinde cel puțin elementele prevăzute în anexa I punctul 1, punctul 2 sau punctul 3, după caz.

(6) Prin derogare de la articolul 16 alineatul (3) din Directiva 2002/21/CE, o autoritate națională de reglementare nu impune o perioadă obligatorie de notificare înainte de a retrage o obligație impusă anterior de a oferi un produs european de acces virtual în bandă largă care satisface cerințele și parametrii de bază prevăzuți la articolul 17 alineatul (1) din prezentul regulament și în anexa I punctul 2 la acesta, în cazul în care operatorul în cauză se angajează în mod voluntar să pună la dispoziție un astfel de produs la cererea unor părți terțe în condiții corecte și rezonabile pentru o perioadă suplimentară de trei ani.

(7) Atunci când o autoritate națională de reglementare analizează, în contextul unei evaluări în temeiul alineatelor (2) sau (3), dacă este sau nu necesar să impună sau să mențină controale ale prețurilor în conformitate cu articolul 13 din Directiva 2002/19/CE pentru accesul cu ridicata la rețelele de generație următoare, fie prin intermediul unuia dintre produsele europene de acces virtual în bandă largă, fie în alt mod, ea ia în considerare situația concurenței în ceea ce privește prețurile, diversitatea și calitatea produselor oferite la nivelul pieței cu amănuntul. Aceasta ia în considerare eficacitatea protecției împotriva discriminării la nivelul pieței cu ridicata și situația concurenței bazate pe infrastructură din alte rețele fixe sau fără fir, acordând importanța cuvenită rolului concurenței bazate pe infrastructură existente între rețelele de generație următoare în stimularea îmbunătățirii în continuare a calității pentru utilizatorii finali, pentru a stabili dacă în cazul respectiv controlul prețurilor pentru accesul cu ridicata nu ar fi necesar sau proporțional.

Articolul 19 – Produse de conectivitate cu calitate asigurată a serviciului (CAS)

(1) Orice operator are dreptul de a oferi un produs european de conectivitate CAS astfel cum se specifică la alineatul (4).

(2) Orice operator răspunde oricărei solicitări rezonabile de a oferi un produs european de conectivitate CAS, astfel cum se specifică la alineatul (4), transmise în scris de către un furnizor autorizat de comunicații electronice. Orice refuz de a oferi un produs european CAS se bazează pe criterii obiective. Operatorul menționează motivele oricărui refuz în termen de o lună de la solicitarea scrisă.

Se consideră a fi un motiv obiectiv de refuz faptul că partea care solicită furnizarea unui produs european de conectivitate CAS nu este în măsură sau nu este dispusă să pună la dispoziția părții solicitate, fie în interiorul Uniunii, fie în țări terțe, un produs european de conectivitate CAS în condiții rezonabile, în cazul în care aceasta din urmă solicită acest lucru.

(3) În cazul în care cererea este respinsă sau nu s-a ajuns la un acord privind termenii și condițiile specifice, inclusiv prețul, în termen de două luni de la solicitarea scrisă, oricare dintre părți are dreptul de a prezenta problema autorității naționale de reglementare competente în temeiul articolului 20 din directiva 2002/21/CE. În acest caz, se poate aplica articolul 3 alineatul (6) din prezentul regulament.

(4) Furnizarea unui produs de conectivitate se consideră a fi furnizarea unui produs european de conectivitate CAS în cazul în care produsul este furnizat în conformitate cu parametrii minimi enumerați în anexa II și îndeplinește cumulativ următoarele cerințe de fond:

(a) capacitatea de a fi oferit ca produs de înaltă calitate oriunde în Uniune;

(b) permite prestatorilor de servicii să răspundă nevoilor utilizatorilor lor finali;

(c) rentabilitate, luând în considerare soluțiile existente care pot fi oferite în același rețele;

(d) eficacitate operațională, în special în ceea ce privește limitarea pe cât posibil a obstacolelor în calea punerii în aplicare și a costurilor de instalare pentru clienți; și

(e) garantarea faptului că sunt respectate normele privind protecția vieții private, a datelor cu caracter personal, a securității și a integrității rețelelor și a transparenței în conformitate cu legislația Uniunii.

(5) Comisia este împuternicită să adopte acte delegate în conformitate cu articolul 32, în scopul adaptării anexei II în lumina evoluției pieței și a evoluției tehnologice, astfel încât să fie îndeplinite în continuare cerințele de fond menționate la alineatul (4).

Articolul 20 – Măsuri legate de produsele europene de acces

(1) Comisia adoptă până la 1 ianuarie 2016 acte de punere în aplicare de stabilire a unor norme uniforme tehnice și metodologice de implementare a unui produs european de acces virtual în bandă largă în sensul articolului 17 și al anexei I punctul 1, în conformitate cu criteriile și parametrii menționați și pentru a asigura echivalența funcționalității unui astfel de produs de acces virtual cu ridicata în rețelele de generație următoare cu cea a unui produs de acces fizic necondiționat. Respectivele acte de punere în aplicare se adoptă în conformitate cu procedura de examinare menționată la articolul 33 alineatul (2).

(2) Comisia poate adopta acte de punere în aplicare de stabilire a normelor uniforme tehnice și metodologice pentru implementarea unuia sau a mai multor produse europene de acces în sensul articolelor 17 și 19 și al anexei I punctele 2 și 3 și al anexei II, în conformitate cu criteriile și parametrii respectivi prevăzuți în acestea. Respectivele acte de punere în aplicare se adoptă în conformitate cu procedura de examinare menționată la articolul 33 alineatul (2).

Capitolul IV

Drepturile armonizate ale utilizatorilor finali

Articolul 21 – Eliminarea restricțiilor și a discriminării

(1) Libertatea utilizatorilor finali de a utiliza rețele publice de comunicații electronice sau servicii de comunicații electronice accesibile publicului furnizate de o întreprindere stabilită în alt stat membru nu este restricționată de autoritățile publice.

(2) Furnizorii de comunicații electronice pentru public nu aplică utilizatorilor finali cerințe sau condiții de acces sau de utilizare discriminatorii, pe baza naționalității sau a locului de reședință al utilizatorului final, cu excepția cazului în care astfel de diferențe sunt justificate în mod obiectiv.

(3) Furnizorii de comunicații electronice pentru public nu aplică pentru comunicațiile intra-UE încheiate în alt stat membru, cu excepția cazului în care acest lucru este justificat în mod obiectiv, tarife care:

(a) în ceea ce privește comunicațiile fixe, sunt mai mari decât tarifele pentru comunicațiile la mare distanță naționale;

(b) în ceea ce privește comunicațiile mobile, sunt mai mari decât eurotarifele pentru comunicațiile reglementate de voce și, respectiv, prin SMS în roaming stabilite în Regulamentul (UE) nr. 531/2012.

Articolul 22 — Soluționarea litigiilor transfrontaliere

Procedurile extrajudiciare instituite în conformitate cu articolul 34 alineatul (1) din Directiva 2002/22/CE se aplică, de asemenea, litigiilor referitoare la contractele încheiate între consumatori (și alți utilizatori finali în măsura în care astfel de proceduri extrajudiciare sunt disponibile și pentru ei) și furnizorii de comunicații electronice destinate publicului care sunt stabiliți în alt stat membru. În cazul litigiilor care intră sub incidența Directivei 2013/11/UE³³, se aplică dispozițiile directivei respective.

Articolul 23 — Libertatea de a furniza și de a beneficia de acces la internetul deschis și gestionarea rezonabilă a traficului

(1) Utilizatorii finali au libertatea de a accesa și de a distribui informații și conținut și de a utiliza aplicații și servicii la alegerea acestora prin intermediul serviciului lor de acces la internet.

Utilizatorii finali au libertatea de a încheia acorduri privind volumele de date și vitezele cu furnizorii de servicii de acces la internet și, în conformitate cu orice astfel de acorduri referitoare la volumele de date, să beneficieze de orice oferte ale furnizorilor de conținut, aplicații și servicii de internet.

³³ Directiva 2013/11/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 21 mai 2013 privind soluționarea alternativă a litigiilor în materie de consum și de modificare a Regulamentului (CE) nr. 2006/2004 și a Directivei 2009/22/CE, JO L 165, 18.6.2013, p. 63.

(2) Utilizatorii finali au, de asemenea, libertatea de a conveni prestarea de servicii specializate cu o calitate mai bună a serviciilor, fie cu furnizorii de comunicații electronice pentru public, fie cu furnizorii de conținuturi, aplicații și servicii.

Pentru a permite furnizarea unor servicii specializate către utilizatorii finali, furnizorii de conținut, aplicații și servicii și furnizorii de comunicații electronice pentru public au libertatea de a încheia acorduri între ei pentru a transmite volumele de date conexe sau traficul conexe ca servicii specializate cu o calitate a serviciului definită sau cu o capacitate dedicată. Furnizarea de servicii specializate nu afectează în mod repetat sau continuu calitatea generală a serviciilor de acces la internet.

(3) Prezentul articol nu aduce atingere legislației Uniunii sau legislației naționale legate de legalitatea informațiilor, conținutului, aplicațiilor sau serviciilor transmise.

(4) Exercițarea libertăților prevăzute la alineatele (1) și (2) este facilitată prin furnizarea de informații complete în conformitate cu articolul 25 alineatul (1), articolul 26 alineatul (2) și articolul 27 alineatele (1) și (2).

(5) În limitele oricăror volume de date sau viteze convenite prin contract pentru serviciile de acces la internet, furnizorii de servicii de acces la internet nu limitează libertățile prevăzute la alineatul (1) prin blocarea, încetinirea, degradarea sau discriminarea unui anumit conținut sau a anumitor aplicații sau servicii sau a anumitor clase ale acestora, cu excepția cazurilor în care este necesar să se aplice măsuri rezonabile de gestionare a traficului. Măsurile rezonabile de gestionare a traficului sunt transparente, nediscriminatorii, proporționale și necesare pentru:

(a) a pune în aplicare o dispoziție legislativă sau o hotărâre judecătorească sau pentru a preveni sau a împiedica infracțiuni grave;

(b) a menține integritatea și securitatea rețelei, ale serviciilor furnizate prin intermediul acestei rețele și ale terminalelor utilizatorilor finali;

(c) a preveni transmiterea de comunicări nesolicitate utilizatorilor finali care și-au exprimat consimțământul prealabil cu privire la aceste măsuri restrictive;

(d) a reduce la minim efectele congestionării temporare sau excepționale a rețelei cu condiția ca tipurile echivalente de trafic să fie tratate în mod egal.

Gestionarea rezonabilă a traficului implică doar prelucrarea datelor care sunt necesare și proporționale pentru a realiza obiectivele menționate la prezentul alineat.

Articolul 24 — Garanții pentru calitatea serviciilor

(1) Autoritățile naționale de reglementare monitorizează îndeaproape și garantează capacitatea efectivă a utilizatorilor finali de a beneficia de libertățile prevăzute la articolul 23 alineatele (1) și (2), respectarea articolului 23 alineatul (5) și disponibilitatea continuă a serviciilor de acces la internet nediscriminatorii la niveluri de calitate care reflectă evoluția tehnologică și care nu sunt afectate de serviciile specializate. În cooperare cu alte autorități naționale competente, ele monitorizează și efectele serviciilor specializate asupra diversității culturale și a inovării. Autoritățile naționale de reglementare prezintă un raport anual Comisiei și OAREC cu privire la monitorizarea și constatările lor.

(2) Pentru a împiedica scăderea generală a calității serviciilor de acces la internet sau pentru a menține capacitatea utilizatorilor finali de a accesa și de a distribui conținuturi sau informații sau de a utiliza aplicații și servicii la alegerea acestora, autoritățile naționale de reglementare

au competența de a impune cerințe minime privind calitatea serviciilor pentru furnizorii de comunicații electronice pentru public.

Autoritățile naționale de reglementare furnizează Comisiei, în timp util înainte de impunerea unor astfel de cerințe, un rezumat privind motivele acțiunii, cerințele preconizate și acțiunea propusă. Aceste informații se pun, de asemenea, la dispoziția OAREC. Comisia poate, după examinarea acestor informații, să facă observații sau recomandări pe marginea lor, în special pentru a se asigura că cerințele preconizate nu afectează negativ funcționarea pieței interne. Cerințele preconizate nu se adoptă timp de două luni de la primirea informațiilor complete de către Comisie, cu excepția cazului în care s-a convenit altfel între Comisie și autoritatea națională de reglementare sau Comisia a informat autoritatea națională de reglementare cu privire la reducerea perioadei de examinare ori Comisia a formulat observații sau recomandări. Autoritățile naționale de reglementare țin seama în cea mai mare măsură de observațiile sau de recomandările Comisiei și comunică cerințele adoptate Comisiei și OAREC.

(3) Comisia poate adopta acte de punere în aplicare care definesc condiții uniforme pentru punerea în aplicare a obligațiilor autorităților naționale competente în temeiul prezentului articol. Respectivul acte de punere în aplicare se adoptă în conformitate cu procedura de examinare menționată la articolul 33 alineatul (2).

Articolul 25 - Transparența și publicarea informațiilor

(1) Furnizorii de comunicații electronice pentru public publică, cu excepția unor oferte care sunt negociate în mod individual, informații transparente, comparabile, adecvate și actualizate cu privire la:

(a) numele, adresa și informațiile lor de contact;

(b) serviciile oferite și parametrii relevanți de calitate a serviciului, prețurile aplicabile (pentru consumatori, inclusiv taxele) și orice tarife aplicabile (pentru acces, utilizare, întreținere și orice costuri suplimentare), precum și costurile legate de echipamentul terminal, pentru fiecare plan tarifar;

(c) tarifele aplicabile referitoare la orice număr sau serviciu care face obiectul unor condiții tarifare speciale;

(d) calitatea serviciilor lor, în conformitate cu actele de punere în aplicare prevăzute la alineatul (2);

(e) serviciile de acces la internet, în cazul în care sunt oferite, precizând următoarele:

(i) viteza de transmitere a datelor disponibilă efectiv pentru descărcare și încărcare în statul membru de reședință al utilizatorului final, inclusiv la orele de vârf;

(ii) nivelul limitărilor aplicabile referitoare la volumul datelor, dacă acestea există; prețurile pentru creșterea volumului de date disponibil ad hoc sau în mod permanent; viteza de transmitere a datelor, precum și costul său, disponibilă după consumul integral al volumului de date aplicabil, în cazul în care există o limită în acest sens; și mijloacele de care dispun utilizatorii finali pentru a monitoriza, în orice moment, nivelul actual al consumului lor;

(iii) o explicație clară și ușor de înțeles privind modul în care orice limitare a volumului datelor, viteza efectiv disponibilă și alți parametri de calitate, precum și utilizarea simultană a

unor servicii specializate cu o mai bună calitate a serviciilor pot influența în practică utilizarea conținutului, a aplicațiilor și a serviciilor;

(iv) informațiile cu privire la orice proceduri aplicate de furnizor pentru măsurarea și structurarea traficului în așa fel încât să se evite congestionarea unei rețele, precum și la modul în care aceste proceduri ar putea influența calitatea serviciului și protecția datelor cu caracter personal;

(f) măsurile luate pentru a asigura echivalența în ceea ce privește accesul pentru utilizatorii finali cu handicap, inclusiv informații actualizate în mod regulat privind detaliile produselor și serviciilor concepute pentru aceștia;

(g) clauzele și condițiile lor contractuale standard, inclusiv durata minimă a contractului, condițiile privind rezilierea anticipată a contractului și orice taxe datorate în acest caz, procedurile și tarifele directe legate de schimbarea furnizorului și transferabilitatea numerelor și a altor identificatori, precum și mecanismele de compensare pentru întârzierea sau abuzul în materie de schimbare a furnizorului;

(h) accesul la servicii de urgență și la informații de localizare a apelantului pentru toate serviciile oferite, orice limitări în materie de furnizare a serviciilor de urgență în temeiul articolului 26 din Directiva 2002/22/CE, precum și orice modificări ale acestora;

(i) drepturile în ceea ce privește serviciul universal, inclusiv, după caz, facilitățile și serviciile prevăzute în anexa I la Directiva 2002/22/CE.

Aceste informații se publică într-o formă clară, completă și ușor accesibilă în limba (limbile) oficială (oficiale) a (ale) statului membru în care serviciul este oferit și se actualizează în mod regulat. Aceste informații sunt transmise înainte de publicare, la cerere, autorităților naționale de reglementare relevante. Orice diferențiere în ceea ce privește condițiile aplicate consumatorilor și altor utilizatori finali trebuie să fie explicitată.

(2) Comisia poate adopta acte de punere în aplicare în care să precizeze metodele pentru măsurarea vitezei serviciilor de acces la internet, parametrii privind calitatea serviciului și metodele pentru măsurarea acestora, precum și conținutul, forma și modul de publicare a informațiilor, inclusiv posibilele mecanisme de certificare a calității. Comisia poate lua în considerare parametrii, definițiile și metodele de măsurare prevăzute în anexa III la Directiva 2002/22/CE. Respectivele acte de punere în aplicare se adoptă în conformitate cu procedura de examinare menționată la articolul 33 alineatul (2).

(3) Utilizatorii finali au acces la instrumente independente de evaluare care să le permită să compare performanța accesului la rețeaua de comunicații electronice și a serviciilor de comunicații electronice și costurile structurilor alternative de utilizare. În acest scop, statele membre instituie un sistem voluntar de certificare pentru site-urile și ghidurile interactive sau instrumentele similare. Certificarea se acordă pe baza unor cerințe obiective, transparente și proporționale, în special pe baza independenței față de orice furnizor de comunicații electronice pentru public, a utilizării unui limbaj simplu, a furnizării de informații complete și actualizate și a aplicării unei proceduri eficiente de soluționare a plângerilor. Dacă nu sunt disponibile pe piață gratuit sau la un preț rezonabil sisteme de comparare certificate, autoritățile naționale de reglementare sau alte autorități naționale competente pun la dispoziție astfel de facilități ele însele sau prin intermediul unor terți, cu respectarea cerințelor de certificare. Informațiile publicate de furnizorii de comunicații electronice pentru public sunt accesibile și gratuite în scopul de a pune la dispoziție facilități de comparare.

(4) La cererea autorităților publice relevante, furnizorii de comunicații electronice pentru public distribuie gratuit informații de interes public către utilizatorii finali, atunci când este cazul, prin aceleași mijloace care sunt utilizate în mod normal de acestea pentru comunicarea cu utilizatorii finali. În acest caz, astfel de informații sunt furnizate de autoritățile publice relevante furnizorilor de comunicații electronice pentru public într-un format standardizat și pot viza, *inter alia*, următoarele subiecte:

(a) cele mai frecvente utilizări ale serviciilor de comunicații electronice în scopul comiterii de activități ilegale sau pentru a disemina conținuturi dăunătoare, în special atunci când acestea pot aduce atingere respectării drepturilor și libertăților celorlalți, inclusiv încălcări ale drepturilor legate de protecția datelor, ale drepturilor de autor și ale drepturilor conexe, precum și consecințele juridice ale acestora; și

(b) mijloacele de protecție împotriva riscurilor la adresa securității personale și a accesului ilegal la date cu caracter personal atunci când se utilizează servicii de comunicații electronice.

Articolul 26 — Cerințe referitoare la informarea pentru contracte

(1) Înainte ca un contract privind furnizarea de conexiune la o rețea publică de comunicații electronice sau de servicii de comunicații electronice disponibile în mod public să devină obligatoriu, furnizorii de comunicații electronice pentru public furnizează consumatorilor (și altor utilizatori finali, cu excepția cazului în care au convenit în mod explicit altfel), cel puțin următoarele informații:

(a) identitatea, adresa și informațiile de contact ale furnizorului și, dacă acestea sunt diferite, adresa și datele de contact pentru eventualele plângeri;

(b) principalele caracteristici ale serviciilor furnizate, inclusiv, în special:

(i) pentru fiecare plan tarifar, tipurile de servicii oferite, volumele de comunicații incluse și toți parametrii relevanți de calitate a serviciului, inclusiv timpul necesar pentru conectarea inițială;

(ii) dacă se oferă acces la servicii de urgență și la informații de localizare a apelantului și statele membre în care se oferă accesul respectiv, precum și orice limitări legate de furnizarea serviciilor de urgență în conformitate cu articolul 26 din Directiva 2002/22/CE;

(iii) tipurile de servicii post-vânzare, de servicii de întreținere și de servicii de asistență pentru clienți furnizate, condițiile și tarifele pentru aceste servicii, precum și mijloacele de contactare a acestor servicii;

(iv) orice restricții impuse de către furnizor privind utilizarea echipamentului terminal furnizat, inclusiv informații referitoare la deblocarea echipamentelor terminale și la orice taxe implicate în cazul în care contractul este reziliat înainte de încheierea perioadei contractuale minime;

(c) detalii privind prețurile și tarifele (pentru consumatori, inclusiv taxele și costurile suplimentare datorate eventual) și mijloacele prin care sunt puse la dispoziție informații actualizate privind toate tarifele și taxele aplicabile;

(d) metodele de plată oferite și orice diferențe de cost datorate metodei de plată, precum și sistemele disponibile pentru a garanta transparența facturării și a monitoriza nivelul consumului;

(e) durata contractului și condițiile de reînnoire și de reziliere a acestuia, inclusiv:

(i) orice utilizare sau durată minimă necesară pentru a beneficia de condiții promoționale;

(ii) orice taxe legate de schimbarea furnizorului și de portabilitatea numerelor și a altor identificatori, inclusiv mecanisme de compensare pentru întârziere sau abuz în materie de schimbare a furnizorului;

(iii) orice taxe datorate în cazul rezilierii anticipate a contractului, inclusiv orice recuperare a costurilor în ceea ce privește echipamentul terminal (pe baza metodelor uzuale de amortizare) și alte avantaje promoționale (pe o bază *pro rata temporis*);

(f) orice mecanisme de compensare și de rambursare, inclusiv o trimitere explicită la drepturile legale ale utilizatorului final, care se aplică în cazul în care nivelurile de calitate a serviciilor prevăzute de contract nu sunt îndeplinite;

(g) atunci când există o obligație în temeiul articolului 25 din Directiva 2002/22/CE, opțiunile utilizatorilor finali privind includerea sau nu a datelor lor cu caracter personal într-o listă a abonaților telefonici, precum și datele vizate;

(h) pentru utilizatorii finali cu handicap, detalii privind produsele și serviciile care li se adresează;

(i) metodele de inițiere a procedurilor de soluționare a litigiilor, inclusiv a litigiilor transfrontaliere, în conformitate cu articolul 34 din Directiva 2002/22/CE și cu articolul 22 din prezentul regulament;

(j) tipul de acțiune care ar putea fi întreprinsă de către furnizor ca răspuns la incidentele sau amenințările și vulnerabilitățile în materie de securitate sau de integritate.

(2) În plus față de alineatul (1), furnizorii de comunicații electronice pentru public oferă utilizatorilor finali, cu excepția cazului în care se convine altfel de către un utilizator final care nu este un consumator, cel puțin următoarele informații cu privire la serviciile lor de acces la internet:

(a) nivelul limitărilor aplicabile referitoare la volumul datelor, dacă acestea există; prețurile pentru creșterea volumului de date disponibil pe o bază ad hoc sau pe o bază permanentă; viteza de transmitere a datelor, precum și costul său, disponibilă după consumul integral al volumului de date aplicabil, în cazul în care există o limită în acest sens; și modul în care utilizatorii finali pot monitoriza în orice moment nivelul actual al consumului lor;

(b) viteza de transmitere a datelor disponibilă efectiv pentru descărcare și încărcare la punctul principal în care se află utilizatorul final, inclusiv intervalele vitezei efective, viteza medie și viteza la orele de vârf, inclusiv impactul potențial al permiterii accesului unor terți printr-o rețea radio locală;

(c) alți parametri de calitate a serviciului;

(d) informații cu privire la orice proceduri aplicate de furnizor pentru măsurarea și modelarea traficului în așa fel încât să se evite congestionarea unei rețele, precum și informații privind modul în care aceste proceduri ar putea influența calitatea serviciului și protecția datelor cu caracter personal;

(e) o explicație clară și ușor de înțeles privind modul în care orice limitare a volumului datelor, viteza efectiv disponibilă și alți parametri de calitate a serviciului, precum și utilizarea simultană a unor servicii specializate cu o calitate mai bună a serviciilor pot influența în practică utilizarea conținutului, a aplicațiilor și a serviciilor.

(3) Informațiile menționate la alineatele (1) și (2) sunt furnizate într-o formă clară, completă și ușor accesibilă și într-o limbă oficială a statului membru de reședință al utilizatorului final și sunt actualizate în mod regulat. Ele fac parte integrantă din contract și nu pot fi modificate

decât în cazul în care părțile contractante convin altfel în mod expres. Utilizatorul final primește o copie a contractului în scris.

(4) Comisia poate adopta acte de punere în aplicare care să specifice detaliile privind cerințele în materie de informare menționate la alineatul (2). Respectivele acte de punere în aplicare se adoptă în conformitate cu procedura de examinare menționată la articolul 33 alineatul (2).

(5) Contractul include, de asemenea, la cererea autorităților publice relevante, orice informații furnizate de aceste autorități în acest scop cu privire la utilizarea rețelelor și a serviciilor de comunicații electronice în vederea participării la activități ilegale sau a diseminării de conținuturi dăunătoare, precum și cu privire la mijloacele de protecție împotriva riscurilor la adresa securității personale și împotriva prelucrării ilegale a datelor cu caracter personal, menționate la articolul 25 alineatul (4) și relevante pentru serviciul furnizat.

Articolul 27 – Controlul consumului

(1) Furnizorii de comunicații electronice pentru public oferă utilizatorilor finali posibilitatea de a opta, cu titlu gratuit, pentru un sistem care furnizează informații privind consumul cumulat de diferite servicii de comunicații electronice exprimate în moneda în care este emisă factura către utilizatorul final. Un astfel de sistem garantează că, fără consimțământul utilizatorului final, cheltuielile acumulate de-a lungul unei perioade specificate de utilizare nu depășesc o limită financiară specificată stabilită de către utilizatorul final.

(2) Furnizorii de comunicații electronice pentru public se asigură că utilizatorul final primește o notificare adecvată atunci când consumul de servicii a ajuns la 80 % din limita financiară stabilită în conformitate cu alineatul (1). Notificarea indică procedura care trebuie urmată pentru a continua furnizarea acestor servicii, inclusiv costul acestora. Furnizorul încetează să furnizeze serviciile specificate și să perceapă plata pentru aceste servicii utilizatorului final în cazul în care limita financiară ar fi astfel depășită, cu excepția cazului în care și până când utilizatorul final solicită continuarea sau reluarea furnizării serviciilor respective. După ce au atins limita financiară, utilizatorii finali continuă să fie în măsură să primească apeluri și mesaje SMS și să aibă acces la numere gratuite și la serviciile de urgență prin apelarea gratuită a numărului european unic pentru apeluri de urgență 112 până la sfârșitul perioadei de facturare convenite.

(3) Imediat înainte de conectarea apelului, furnizorii de comunicații electronice pentru public permit utilizatorilor finali accesul ușor și gratuit la informații despre tarifele aplicabile cu privire la orice număr sau serviciu care face obiectul unor condiții de tarifare speciale, cu excepția cazului în care autoritatea națională de reglementare a acordat o derogare prealabilă din motive de proporționalitate. Orice informații de acest tip sunt furnizate într-un mod comparabil pentru toate aceste numere sau servicii.

(4) Furnizorii de comunicații electronice pentru public le oferă utilizatorilor finali posibilitatea de a opta în mod gratuit pentru primirea de facturi detaliate.

Articolul 28 — Rezilierea contractului

(1) Contractele încheiate între consumatori și furnizorii de comunicații electronice pentru public nu prevăd o durată minimă mai mare de 24 de luni. Furnizorii de comunicații electronice pentru public le oferă utilizatorilor finali posibilitatea de a încheia un contract cu o durată de cel mult 12 luni.

(2) Consumatorii (și alți utilizatori finali, cu excepția cazului în care au convenit altfel) au dreptul de a rezilia un contract cu un preaviz de o lună, în cazul în care au trecut cel puțin șase

luni de la încheierea contractului. Nu este datorată nicio despăgubire, cu excepția celei pentru valoarea reziduală a echipamentelor care fac obiectul unor subvenții legate de contract în momentul încheierii contractului și a unei rambursări *pro rata temporis* pentru orice alte avantaje promoționale marcate ca atare în momentul încheierii contractului. Orice restricție de utilizare a echipamentelor terminale în alte rețele este ridicată, în mod gratuit, de către furnizor cel târziu în momentul achitării unei astfel de compensări.

(3) În cazul în care contractele sau dreptul intern prevăd perioade de contract care urmează să fie extinse în mod tacit, furnizorul de comunicații electronice pentru public informează utilizatorul final în timp util astfel încât acesta să aibă cel puțin o lună la dispoziție pentru a se opune unei prelungiri tacite. În cazul în care utilizatorul final nu se opune, contractul se consideră a fi un contract pe durată nedeterminată, care poate fi reziliat de către utilizatorul final în orice moment cu un preaviz de o lună și fără a suporta vreun cost.

(4) Utilizatorii finali au dreptul de a rezilia contractul lor fără a suporta vreun cost în urma primirii notificării privind modificările aduse condițiilor contractuale propuse de către furnizorul de comunicații electronice pentru public, cu excepția cazului în care modificările propuse sunt exclusiv în beneficiul utilizatorului final. Furnizorii transmit utilizatorilor finali o notificare adecvată, cu cel puțin o lună înainte, cu privire la orice astfel de modificări și îi informează în același timp cu privire la dreptul lor de a rezilia contractul, fără a suporta vreun cost în cazul în care nu acceptă noile condiții. Alineatul (2) se aplică *mutatis mutandis*.

(5) Orice discrepanță semnificativă și care nu are caracter temporar între performanța reală în ceea ce privește viteza sau alți parametri de calitate și performanța indicată de furnizorul de comunicații electronice pentru public în conformitate cu articolul 26 este considerată ca fiind o neconformitate de performanță în scopul determinării căilor de atac de care dispune utilizatorul final în conformitate cu legislația națională.

(6) Un abonament la servicii suplimentare oferite de același furnizor de comunicații electronice pentru public nu duce la reînceperea perioadei inițiale a contractului, cu excepția cazului în care prețul serviciului (serviciilor) suplimentar(e) depășește în mod semnificativ prețul serviciilor inițiale sau serviciile suplimentare sunt oferite la un preț promoțional special legat de reînnoirea contractului existent.

(7) Furnizorii de comunicații electronice pentru public aplică proceduri și condiții de reziliere a contractului care nu ridică obstacole în calea schimbării furnizorului de servicii sau nu reprezintă elemente descurajante în acest sens.

Articolul 29 — Oferte „la pachet”

În cazul în care un pachet de servicii oferit consumatorilor cuprinde cel puțin o conexiune la o rețea de comunicații electronice sau un serviciu de comunicații electronice, articolele 28 și 30 din prezentul regulament se aplică tuturor elementelor din pachet.

Capitolul V

Facilitarea schimbării furnizorilor

Articolul 30 - Schimbarea furnizorului și portabilitatea numerelor

(1) Toți utilizatorii finali cu numere dintr-un plan național de numerotare telefonică care solicită acest lucru au dreptul să-și păstreze numărul (numerele) indiferent de furnizorul de comunicații electronice pentru public care furnizează serviciul, în conformitate cu partea C din anexa I la Directiva 2002/22/CE, cu condiția ca prestatorul să fie un furnizor de comunicații electronice în statul membru la care se referă planul național de numerotare sau

să fie un furnizor european de comunicații electronice care a notificat autorității de reglementare competente din statul membru de origine faptul că furnizează sau intenționează să furnizeze astfel de servicii în statul membru la care se referă planul național de numerotare.

(2) Tarifarea practică între furnizorii de comunicații electronice pentru public în legătură cu furnizarea portabilității numerelor este orientată în funcție de costuri, iar taxele directe plătibile de către utilizatorii finali, în cazul în care există, nu reprezintă un factor care să îi descurajeze pe utilizatorii finali să își schimbe furnizorul.

(3) Portabilitatea numerelor și activarea acestora sunt executate în cel mai scurt timp posibil. Pentru utilizatorii finali care au încheiat un acord pentru transferul unui număr către un nou furnizor, numărul respectiv este activat în termen de o zi lucrătoare de la încheierea unui astfel de acord. În eventualitatea în care serviciul devine indisponibil în timpul procesului de portabilitate, această indisponibilitate nu poate depăși o zi lucrătoare.

(4) Furnizorul de comunicații electronice pentru public către care se realizează transferul numărului gestionează schimbarea furnizorului și portabilitatea numărului. Utilizatorii finali primesc informații adecvate referitoare la schimbarea furnizorului înainte și în timpul procesului de schimbare și, de asemenea, imediat după ce acesta se încheie. Utilizatorii finali nu pot fi transferați către alt furnizor împotriva voinței lor.

(5) Contractele utilizatorilor finali cu furnizorii de comunicații electronice pentru public dinspre care se realizează transferul numărului se reziliază automat după încheierea procesului de schimbare a furnizorului. Furnizorii de comunicații electronice pentru public dinspre care se realizează transferul numărului rambursează creditul restant consumatorilor care utilizează servicii preplătite.

(6) Furnizorii de comunicații electronice pentru public care întârzie sau care comit abuzuri în ceea ce privește schimbarea furnizorului, inclusiv nepunând la dispoziție în timp util informațiile necesare pentru transfer, sunt obligați să despăgubească utilizatorii finali care sunt expuși la o astfel de amânare sau la un astfel de abuz.

(7) În cazul în care un utilizator final care se transferă către un nou furnizor de servicii de acces la internet are o adresă de e-mail oferită de furnizorul dinspre care se realizează transferul numărului, acesta din urmă, la cererea utilizatorului final, redirecționează către orice adresă de e-mail indicată de către utilizatorul final, gratuit, toate comunicările prin e-mail care sosesc pe adresa de e-mail anterioară a utilizatorului final pentru o perioadă de 12 luni. Acest serviciu de redirecționare a mesajelor electronice include un mesaj de răspuns automat către toți expeditorii de mesaje electronice prin care aceștia sunt informați cu privire la noua adresă de e-mail a utilizatorului final. Utilizatorul final are posibilitatea de a solicita ca noua adresă de e-mail să nu fie comunicată în mesajul de răspuns automat.

După perioada inițială de 12 luni, furnizorul de comunicații electronice pentru public dinspre care se realizează transferul numărului oferă utilizatorului final opțiunea de a prelungi perioada de redirecționare a mesajelor electronice, percepând o taxă în cazul în care este necesar. Furnizorul de comunicații electronice pentru public dinspre care se realizează transferul numărului nu alocă adresa de e-mail inițială a utilizatorului final înainte de o perioadă de doi ani de la rezilierea contractului și, în orice caz, nu în perioada în care a fost prelungită redirecționarea mesajelor electronice.

(8) Autoritățile naționale competente pot stabili procesele globale de schimbare a furnizorului și de portabilitate, inclusiv aplicarea unor sancțiuni corespunzătoare furnizorilor și oferirea de compensații utilizatorilor finali. Autoritățile naționale competente iau în considerare protecția necesară a utilizatorului final pe parcursul procesului de schimbare a furnizorului și necesitatea de a asigura eficacitatea unui astfel de proces.

Capitolul VI

Dispoziții organizatorice și finale

Articolul 31 - Sancțiuni

Statele membre stabilesc normele privind sancțiunile care se aplică în cazul încălcării dispozițiilor prezentului regulament și iau toate măsurile necesare pentru a asigura punerea în aplicare a acestora. Sancțiunile prevăzute trebuie să fie eficiente, proporționale și disuasive. Statele membre notifică dispozițiile respective Comisiei până cel târziu la 1 iulie 2016 și îi notifică, fără întârziere, orice altă modificare ulterioară referitoare la acestea.

Referitor la furnizorii europeni de comunicații electronice, sunt impuse sancțiuni în conformitate cu capitolul II privind competențele respective ale autorităților naționale de reglementare din statele membre de origine și din statele membre gazdă.

Articolul 32 – Delegarea competențelor

(1) Competența de a adopta acte delegate este conferită Comisiei în condițiile prevăzute în prezentul articol.

(2) Competența de a adopta acte delegate, menționată la articolul 17 alineatul (2) și la articolul 19 alineatul (5), se conferă Comisiei pe o perioadă de timp nedeterminată începând cu [data intrării în vigoare a prezentului regulament].

(3) Delegarea competenței menționate la articolul 17 alineatul (2) și la articolul 19 alineatul (5) poate fi revocată în orice moment de către Parlamentul European sau de către Consiliu. O decizie de revocare duce la încetarea delegării competenței specificate în decizia respectivă. Decizia produce efecte din ziua următoare datei publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* sau de la o dată ulterioară menționată în decizie. Aceasta nu aduce atingere valabilității actelor delegate care sunt deja în vigoare.

(4) De îndată ce adoptă un act delegat, Comisia îl notifică simultan Parlamentului European și Consiliului.

(5) Un act delegat adoptat în temeiul articolului 17 alineatul (2) și al articolului 19 alineatul (5) intră în vigoare numai în cazul în care Parlamentul European sau Consiliul nu a exprimat nicio obiecție în termen de două luni de la notificarea actului respectiv Parlamentului European și Consiliului sau dacă, înainte de expirarea acestui termen, atât Parlamentul European, cât și Consiliul au informat Comisia că nu vor formula obiecții. Termenul respectiv se prelungește cu două luni la inițiativa Parlamentului European sau a Consiliului.

Articolul 33 – Procedura comitetului

(1) Comisia este sprijinită de Comitetul pentru comunicații instituit prin articolul 22 alineatul (1) din Directiva 2002/21/CE. Comitetul respectiv este un comitet în sensul Regulamentului (UE) nr. 182/2011.

(2) Atunci când se face trimitere la prezentul alineat, se aplică articolul 5 din Regulamentul (UE) nr. 182/2011.

Articolul 34 – Modificări aduse Directivei 2002/20/CE

La articolul 3 alineatul (2), paragraful al doilea se elimină.

Articolul 35 – Modificări aduse Directivei 2002/21/CE

Directiva 2002/21/CE se modifică după cum urmează:

1. La articolul 1 se adaugă următorul alineat (6):

„Prezenta directivă și directivele specifice sunt interpretate și aplicate în coroborare cu dispozițiile Regulamentului nr. [XX/2014].”

2. Articolul 7a se modifică după cum urmează:

– (a) la alineatul (1), primul paragraf se înlocuiește cu următorul text:

„(1) Atunci când o măsură preconizată vizată de articolul 7 alineatul (3) are drept obiectiv să impună, să modifice sau să retragă o obligație care îi revine unui operator în aplicarea articolului 16 din prezenta directivă, coroborat cu articolul 5 și cu articolele 9-13 din Directiva 2002/19/CE (Directiva privind accesul), precum și cu articolul 17 din Directiva 2002/22/CE (Directiva privind serviciul universal), Comisia poate, în termenul de o lună prevăzut la articolul 7 alineatul (3) din prezenta directivă, să notifice autorității naționale de reglementare în cauză și OAREC motivele pentru care consideră că proiectul de măsură ar crea un obstacol pentru piața unică sau îndoielile sale serioase cu privire la compatibilitatea acestuia cu legislația Uniunii, luând în considerare, după caz, orice recomandare adoptată în temeiul articolului 19 alineatul (1) din prezenta directivă în ceea ce privește aplicarea armonizată a dispozițiilor specifice ale prezentei directive și ale directivelor specifice. Într-un astfel de caz, proiectul de măsură nu se adoptă în următoarele trei luni de la notificarea Comisiei.”

– (b) alineatul (2) se înlocuiește cu următorul text:

„(2) În perioada de trei luni menționată la alineatul (1), Comisia, OAREC și autoritatea națională de reglementare în cauză cooperează îndeaproape în scopul identificării măsurii celei mai adecvate și eficace în lumina obiectivelor prevăzute la articolul 8, luând în considerare în mod corespunzător opiniile participanților la piață și necesitatea de a asigura dezvoltarea unei practici de reglementare consecvente. Atunci când măsura preconizată vizează să impună, să modifice sau să retragă o obligație care îi revine unui furnizor european de comunicații electronice în sensul Regulamentului [XXX/2014] într-un stat membru gazdă, autoritatea națională de reglementare din statul membru de origine poate participa, de asemenea, la procesul de cooperare.”

– (c) la alineatul (5), se introduce următoarea literă (aa):

„(aa) lua o decizie prin care să solicite autorității naționale de reglementare în cauză retragerea proiectului de măsură, împreună cu propunerile specifice de modificare a acestuia, atunci când măsura propusă vizează să impună, să modifice sau să retragă o obligație care îi revine unui furnizor european de comunicații electronice în sensul Regulamentului [XXX/2014].”

– (d) la alineatul (6), se adaugă următorul paragraf:

„Articolul 7 alineatul (6) se aplică în cazurile în care Comisia ia o decizie în conformitate cu alineatul (5) litera (aa).”

3. Articolul 15 se modifică după cum urmează:

– (a) următorul paragraf se inserează între primul și al doilea paragraf de la alineatul (1):

„Atunci când evaluează dacă o anumită piață are caracteristicile care ar putea justifica impunerea de obligații de reglementare ex ante și, prin urmare, trebuie să fie inclusă în

recomandare, Comisia are în vedere în special necesitatea unei reglementări convergente în întreaga Uniune, necesitatea de a promova investițiile eficace și inovarea în interesul utilizatorilor finali și al competitivității globale a economiei Uniunii, precum și relevanța pieței în cauză, alături de alți factori precum concurența bazată pe infrastructură existentă la nivelul pieței cu amănuntul, concurența în ceea ce privește prețurile, diversitatea și calitatea produselor oferite utilizatorilor finali. Comisia ia în considerare toate constrângerile concurențiale relevante, indiferent dacă rețelele, serviciile sau aplicațiile care impun astfel de constrângeri sunt considerate a fi rețele de comunicații electronice, servicii de comunicații electronice sau alte tipuri de servicii sau de aplicații care sunt comparabile din punctul de vedere al utilizatorului final, în scopul de a stabili dacă, în general în Uniune sau într-o parte semnificativă a acesteia, următoarele trei criterii sunt îndeplinite în mod cumulativ:

(a) prezența unor obstacole structurale, juridice sau de reglementare importante și netranzitorii în calea intrării pe piață;

(b) structura pieței nu tinde către o concurență efectivă într-un orizont de timp relevant, având în vedere situația concurenței bazate pe infrastructură și a altor tipuri de concurență dincolo de obstacolele în calea intrării pe piață;

(c) legislația în domeniul concurenței nu este suficientă ca atare pentru a aborda în mod adecvat disfuncționalitatea (disfuncționalitățile) identificată (identificate) a (ale) pieței.

– (b) la alineatul (3), se adaugă următorul paragraf:

„În exercitarea competențelor care îi revin în temeiul articolului 7, Comisia verifică dacă cele trei criterii enunțate la alineatul (1) sunt îndeplinite în mod cumulativ atunci când examinează compatibilitatea cu legislația Uniunii a unui proiect de măsură care concluzionează:

(a) că o anumită piață care nu este identificată în recomandare are caracteristici care justifică impunerea unor obligații de reglementare, în circumstanțele naționale specifice; sau

(b) că o piață identificată în recomandare nu necesită reglementare în circumstanțele naționale specifice.”

4. Articolul 19 alineatul (1) se modifică după cum urmează:

„Fără a aduce atingere articolului 9 din prezenta directivă și articolelor 6 și 8 din Directiva 2002/20/CE (Directiva privind autorizarea), în cazul în care Comisia constată că divergențele privind punerea în aplicare de către autoritățile naționale de reglementare a sarcinilor de reglementare prevăzute în prezenta directivă, precum și în directivele specifice și în Regulamentul nr. [XX/2014] pot crea un obstacol în calea pieței interne, Comisia, ținând cont în cea mai mare măsură posibilă de avizul OAREC, poate emite o recomandare sau o decizie privind aplicarea armonizată a dispozițiilor prezentei directive, ale directivei specifice și ale Regulamentului nr. [XX/2014] cu scopul de a sprijini îndeplinirea obiectivelor stabilite la articolul 8.”

Articolul 36 – Modificări aduse Directivei 2002/22/CE

(1) Începând cu 1 iulie 2016, Directiva 2002/22/CE se modifică după cum urmează:

1. La articolul 1 alineatul (3), se elimină prima teză.

2. Se elimină articolele 20, 21, 22 și 30.

(2) Statele membre mențin în vigoare până la 1 iulie 2016 toate măsurile de transpunere a dispozițiilor menționate la alineatul (1).

Regulamentul (UE) nr. 531/2012 se modifică după cum urmează:

1. La articolul 1 alineatul (1) se adaugă un al treilea paragraf, după cum urmează:

„Prezentul regulament se aplică serviciilor de roaming furnizate în Uniune utilizatorilor finali ai căror furnizor național este un prestator de comunicații electronice pentru public într-un stat membru.”

2. La articolul 2 alineatul (2) se adaugă următoarea literă (r):

„(r) «acord de roaming bilateral sau multilateral» înseamnă unul sau mai multe acorduri comerciale sau tehnice între furnizorii de servicii de roaming care permit extinderea virtuală a acoperirii rețelei din țara de origine și furnizarea durabilă de către fiecare furnizor de servicii de roaming de servicii de roaming cu amănuntul reglementate la același nivel de preț ca cel al serviciilor lor respective de comunicații mobile naționale.”

3. La articolul 4 se adaugă următorul alineat (7):

„(7) Prezentul articol nu se aplică furnizorilor de servicii de roaming care furnizează servicii de roaming cu amănuntul reglementate în conformitate cu articolul 4a.”

4. Se inserează următorul articol 4a:

„Articolul 4a

(1) Prezentul articol se aplică furnizorilor de servicii de roaming care:

(a) aplică, automat și în toate pachetele lor respective de servicii cu amănuntul care includ servicii de roaming reglementate, tariful aplicabil serviciilor naționale atât în cazul serviciilor naționale, cât și în cazul serviciilor de roaming reglementate în întreaga Uniune, ca și cum serviciile de roaming reglementate ar fi consumate în rețeaua din țara de origine și

(b) garantează, fie prin rețelele proprii, fie prin acorduri de roaming bilaterale sau multilaterale încheiate cu alți furnizori de servicii de roaming că dispozițiile literei (a) sunt respectate de cel puțin un furnizor de servicii de roaming în toate statele membre.

(2) Alineatele (1), (6) și (7) nu împiedică limitarea de către un furnizor de servicii de roaming a consumului de servicii de roaming cu amănuntul reglementate la tariful aplicabil serviciilor naționale prin referință la un criteriu de utilizare rezonabilă. Orice criteriu de utilizare rezonabilă se aplică în așa fel încât consumatorii care beneficiază de diferite pachete de servicii naționale cu amănuntul ale furnizorului de servicii de roaming să fie în măsură să reproducă cu încredere modelul tipic de consum intern aferent pachetelor lor respective servicii naționale cu amănuntul în timp ce călătoresc în mod periodic în interiorul Uniunii. Un furnizor de servicii de roaming care beneficiază de această posibilitate publică, în conformitate cu articolul 25 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul XXX/2014, și include în contractele sale, în conformitate cu articolul 26 alineatul (1) literele (b) și (c) din respectivul regulament, informații detaliate cuantificate cu privire la modul în care este aplicat criteriul de utilizare rezonabilă, cu trimitere la principalele tarife, la volum și la alți parametri ai pachetului cu amănuntul în cauză.

Până la 31 decembrie 2014, OAREC, în urma consultării părților interesate și în strânsă cooperare cu Comisia, elaborează orientări generale de aplicare a criteriilor de utilizare rezonabilă în contractele cu amănuntul furnizate de către furnizorii de servicii de roaming care invocă prezentul articol. OAREC elaborează aceste orientări cu referire la obiectivul

global prevăzut la primul paragraf și are în vedere în special evoluția prețurilor și a modelelor de consum în statele membre, gradul de convergență al nivelurilor prețurilor naționale în întreaga Uniune, orice efect observabil al furnizării de servicii de roaming la tarife naționale asupra evoluției acestor tarife și evoluția tarifelor cu ridicata ale serviciilor de roaming pentru un trafic dezechilibrat între furnizorii de servicii de roaming.

Autoritatea națională de reglementare competentă monitorizează și supraveghează aplicarea criteriilor de utilizare rezonabilă, ținând seama în cea mai mare măsură de orientările generale ale OAREC, de îndată ce sunt adoptate, și se asigură că nu sunt aplicate condiții nerezonabile.

(3) Utilizatorii finali individuali deserviți de un furnizor de servicii de roaming care invocă prezentul articol pot, la cererea lor, să facă alegerea deliberată și explicită de a renunța la beneficiul reprezentat de aplicarea tarifului aplicabil serviciilor naționale la serviciile de roaming reglementate în cadrul unui anumit pachet cu amănuntul în schimbul altor avantaje oferite de furnizorul respectiv. Furnizorul de servicii de roaming reamintește utilizatorilor finali respectivi natura avantajelor în materie de roaming la care renunță. Autoritățile naționale de reglementare monitorizează în special dacă furnizorii de servicii de roaming care invocă prezentul articol participă la practici comerciale care ar putea reprezenta o eludare a regimului standard.

(4) Tarifele de roaming cu amănuntul reglementate prevăzute la articolele 8, 10 și 13 nu se aplică serviciilor de roaming oferite de un furnizor de servicii de roaming care invocă prezentul articol în măsura în care acestea sunt percepute la nivelul tarifului aplicabil serviciilor naționale.

În cazul în care un furnizor de servicii de roaming care invocă prezentul articol aplică tarife care sunt diferite de tariful aplicabil serviciilor naționale pentru consumul de servicii de roaming reglementate care depășesc utilizarea rezonabilă a unor astfel de servicii în conformitate cu alineatul (2) sau în cazul în care un utilizator final individual renunță în mod explicit la avantajul tarifelor naționale pentru serviciile de roaming reglementate în conformitate cu alineatul (3), tarifele pentru aceste servicii de roaming reglementate nu depășesc tarifele de roaming cu amănuntul prevăzute la articolele 8, 10 și 13.

(5) Un furnizor de servicii de roaming care dorește să invoce prezentul articol notifică Biroului OAREC declarația sa și orice acorduri bilaterale sau multilaterale prin care îndeplinește condițiile prevăzute la alineatul (1) și orice modificări ale acestora. Furnizorul care efectuează notificarea include în aceasta dovada acceptării sale de către orice partener contractual la acordurile de roaming bilaterale sau multilaterale notificate.

(6) În perioada 1 iulie 2014 - 30 iunie 2016, prezentul articol se aplică furnizorilor de servicii de roaming care nu îndeplinesc condițiile prevăzute la alineatul (1), în cazul în care respectă următoarele condiții:

(a) furnizorul de servicii de roaming notifică Biroului OAREC declarația sa și orice acord de roaming bilateral sau multilateral relevant, în conformitate cu alineatul (5), făcând referire în mod specific la prezentul alineat;

(b) furnizorul de servicii de roaming garantează, fie prin rețelele sale proprii, fie prin acordurile de roaming bilaterale sau multilaterale încheiate cu alți furnizori de servicii de roaming, respectarea condițiilor de la literele (c), (d) și (e) în cel puțin 17 state membre, reprezentând 70 % din populația Uniunii;

(c) fiecare furnizor de servicii de roaming și fiecare partener contractual în sensul literei (b) se angajează să pună la dispoziție și să ofere în mod activ, cel târziu de la 1 iulie 2014 sau de la data notificării, oricare dintre acestea survine mai târziu, cel puțin un pachet cu amănuntul

cu o opțiune tarifară conform căreia tariful aplicabil serviciilor naționale se aplică atât serviciilor naționale, cât și serviciilor de roaming reglementate în întreaga Uniune, ca și cum serviciile de roaming reglementate respective ar fi consumate în rețeaua din țara de origine;

(d) fiecare furnizor de servicii de roaming și fiecare partener contractual în sensul literei (b) se angajează să pună la dispoziție și să ofere în mod activ, cel târziu de la 1 iulie 2015 sau de la data notificării, oricare dintre acestea survine mai târziu, opțiuni tarifare în pachetele cu amănuntul care, la data de 1 ianuarie din anul respectiv, au fost utilizate de cel puțin 50 % din baza lor respectivă de clienți;

(e) fiecare furnizor de servicii de roaming și fiecare partener contractual în sensul literei (b) se angajează să respecte, cel târziu de la 1 iulie 2016, alineatul (1) litera (b) în toate pachetele lor respective cu amănuntul.

Furnizorul de servicii de roaming care invocă prezentul articol și orice partener contractual în sensul literei (b) pot, ca alternativă la angajamentul menționat la litera (d), să se angajeze, începând cu 1 iulie 2015 sau de la data notificării, oricare dintre acestea survine mai târziu, ca orice suprataxă privind serviciile de roaming aplicată în plus față de tariful aplicabil serviciilor naționale în diferitele sale pachete cu amănuntul să nu fie, în mod global, mai mare de 50 % din cele aplicabile în pachetele respective la 1 ianuarie 2015, indiferent dacă astfel de suprataxe sunt calculate pe bază de unități, cum ar fi minutele de voce sau megabiții, de perioade precum zile sau săptămâni de roaming, sau prin orice alt mijloc sau combinație de astfel de elemente. Furnizorii de servicii de roaming care invocă prezenta literă demonstrează autorității naționale de reglementare faptul că respectă cerința privind reducerea cu 50 % și furnizează toate dovezile justificative necesare solicitate de aceasta.

În cazul în care furnizorul de servicii de roaming care invocă prezentul articol notifică Biroului OAREC declarația sa și orice acord de roaming bilateral sau multilateral relevant, în temeiul primului paragraf litera (a), și, prin urmare, intră sub incidența prezentului alineat, furnizorul de servicii de roaming care efectuează notificarea și orice partener contractual în sensul literei (b) sunt obligați să își respecte angajamentele asumate în conformitate cu primul paragraf literele (c), (d) și (e), inclusiv orice angajament alternativ față de cel prevăzut la primul paragraf litera (d) cel puțin până la 1 iulie 2018.

(7) În perioada 1 iulie 2014 - 30 iunie 2016, prezentul articol se aplică furnizorilor de servicii de roaming care nu îndeplinesc condițiile prevăzute la alineatul (1), în cazul în care respectă următoarele condiții:

(a) furnizorul de servicii de roaming notifică Biroului OAREC declarația sa și orice acord de roaming bilateral sau multilateral relevant, în conformitate cu alineatul (5), făcând referire în mod specific la prezentul alineat;

(b) furnizorul de servicii de roaming garantează, fie prin rețelele proprii, fie prin acordurile de roaming bilaterale sau multilaterale încheiate cu alți furnizori de servicii de roaming, respectarea condițiilor de la alineatul (1) litera (a) în cel puțin 10 state membre, reprezentând 30 % din populația Uniunii, cel târziu începând de la 1 iulie 2014 sau de la data notificării, oricare dintre acestea survine mai târziu;

(c) furnizorul de servicii de roaming garantează, fie prin rețelele proprii, fie prin acordurile de roaming bilaterale sau multilaterale încheiate cu alți furnizori de servicii de roaming, respectarea condițiilor de la alineatul (1) litera (a) în cel puțin 14 state membre, reprezentând 50 % din populația Uniunii, cel târziu începând de la 1 iulie 2015 sau de la data notificării, oricare dintre acestea survine mai târziu;

(d) furnizorul de servicii de roaming garantează, fie prin rețelele proprii, fie prin acordurile de roaming bilaterale sau multilaterale încheiate cu alți furnizori de servicii de roaming,

respectarea condițiilor de la alineatul (1) litera (a) în cel puțin 17 state membre, reprezentând 70 % din populația Uniunii, cel târziu de la 1 iulie 2016.

În cazul în care un furnizor de servicii de roaming care invocă prezentul articol notifică Biroului OAREC declarația sa și orice acord de roaming bilateral sau multilateral relevant în temeiul primului paragraf litera (a) și, prin urmare, intră sub incidența prezentului alineat, furnizorul de servicii de roaming care efectuează notificarea și orice partener contractual în sensul literei (b) sunt obligați să își respecte angajamentele de a respecta condițiile prevăzute la alineatul (1) litera (a) cel puțin până la 1 iulie 2018.

(8) Furnizorii de servicii de roaming poartă cu bună credință negocierile menite să ducă la încheierea de acorduri de roaming bilaterale sau multilaterale, în condiții corecte și rezonabile, având în vedere obiectivul ca astfel de acorduri cu alți furnizori de servicii de roaming să permită extinderea virtuală a acoperirii rețelei din țara de origine și furnizarea durabilă de către fiecare furnizor de servicii de roaming care invocă prezentul articol de servicii de roaming cu amănuntul reglementate la același nivel de preț ca cel al serviciilor lor respective de comunicații mobile naționale.

(9) Prin derogare de la alineatul (1), după 1 iulie 2016 prezentul articol se aplică furnizorilor de servicii de roaming care invocă prezentul articol atunci când respectivii furnizori de servicii de roaming demonstrează că au încercat cu bună credință să încheie sau să prelungească un acord de roaming bilateral sau multilateral pe baza unor condiții corecte și rezonabile în toate statele membre în care nu îndeplinesc încă cerințele de la alineatul (1) și nu au fost în măsură să încheie niciun acord de roaming bilateral sau multilateral cu un furnizor de servicii de roaming în unul sau mai multe state membre, cu condiția să respecte acoperirea minimă menționată la alineatul (6) litera (b) și toate celelalte dispoziții relevante ale prezentului articol. În aceste cazuri, furnizorii de servicii de roaming care invocă prezentul articol încearcă în continuare să stabilească condiții rezonabile pentru încheierea unui acord de roaming cu un furnizor de servicii de roaming din orice stat membru nereprezentat.

(10) În cazul în care unui furnizor alternativ de servicii de roaming i-a fost deja acordat accesul la clienții unui furnizor național în temeiul articolului 4 alineatul (1) și a efectuat deja investițiile necesare pentru a deservi acești clienți, articolul 4 alineatul (7) nu se aplică unui astfel de furnizor național în cursul unei perioade de tranziție de trei ani. Perioada de tranziție nu aduce atingere necesității de a respecta orice perioadă contractuală mai lungă convenită cu furnizorul alternativ de servicii de roaming.

(11) Prezentul articol nu aduce atingere aplicării normelor Uniunii în materie de concurență în cazul acordurilor de roaming bilaterale sau multilaterale.”

5. La articolul 8, alineatul (2) se modifică după cum urmează:

(a) primul paragraf se înlocuiește cu următorul text:

„(2) Începând cu 1 iulie 2013, tariful cu amănuntul (fără TVA) al eurotarifului pentru apeluri vocale pe care un furnizor de servicii de roaming îl poate percepe clientului serviciilor de roaming pentru furnizarea unui apel în roaming reglementat poate varia pentru orice apel în roaming, însă nu poate depăși 0,24 EUR pe minut pentru orice apel efectuat sau 0,07 EUR pe minut pentru orice apel primit. Tariful maxim cu amănuntul pentru apelurile efectuate se reduce la 0,19 EUR la 1 iulie 2014. Începând cu 1 iulie 2014, furnizorii de servicii de roaming nu percep niciun tarif de la clienții serviciilor de roaming pentru apelurile primite, fără a aduce atingere măsurilor adoptate pentru a preveni utilizarea anormală sau frauduloasă. Fără a aduce atingere articolului 19, tarifele cu amănuntul maxime pentru eurotariful pentru apeluri vocale rămân în vigoare până la 30 iunie 2017.”

(b) paragraful al treilea se înlocuiește cu următorul text:

„Fiecare furnizor de servicii de roaming facturează la secundă clienții serviciilor sale de roaming pentru furnizarea oricărui apel în roaming reglementat cărui i se aplică un eurotarif pentru apeluri vocale.”

6. La articolul 14 se inserează următorul alineat (1a):

„(1a) Atunci când consumul de servicii de roaming cu amănuntul reglementate la tariful aplicabil serviciilor naționale este limitat prin referință la un criteriu de utilizare rezonabilă în conformitate cu articolul 4a alineatul (2), furnizorii de servicii de roaming avertizează clienții serviciilor de roaming atunci când consumul de apeluri și de mesaje SMS în roaming a atins limita de utilizare rezonabilă și, în același timp, le oferă clienților serviciului de roaming informații personalizate de bază privind tarifele de roaming aplicabile pentru efectuarea unui apel vocal sau trimiterea unui mesaj SMS în afara tarifului sau pachetului aplicabil serviciilor naționale în conformitate cu alineatul (1) paragrafele al doilea, al patrulea și al cincilea din prezentul articol.”

7. La articolul 15 se inserează următorul alineat (2a):

„(2a). Atunci când consumul de servicii de roaming cu amănuntul reglementate la tariful aplicabil serviciilor naționale este limitat prin referință la un criteriu de utilizare rezonabilă în conformitate cu articolul 4a alineatul (2), furnizorii de servicii de roaming avertizează clienții serviciilor de roaming atunci când consumul de servicii de comunicații de date în roaming a atins limita de utilizare rezonabilă și, în același timp, le oferă clienților serviciului de roaming informații personalizate de bază privind tarifele de roaming aplicabile serviciilor de comunicații de date în roaming în afara tarifului sau pachetului aplicabil serviciilor naționale în conformitate cu alineatul (2) din prezentul articol. Alineatul (3) din prezentul articol se aplică serviciilor de comunicații de date în roaming consumate în afara tarifelor sau pachetelor aplicabile serviciilor naționale menționate la articolul 4a alineatul (2).”

8. Articolul 19 se modifică după cum urmează:

(a) alineatul (1) se modifică după cum urmează:

(i) prima teză se înlocuiește cu următorul text:

„Comisia reexaminează funcționarea prezentului regulament și, după efectuarea unei consultări publice, prezintă un raport în acest sens Parlamentului European și Consiliului cel târziu până la 31 decembrie 2016.”

(ii) litera (g) se înlocuiește cu următorul text:

„(g) măsura în care punerea în aplicare a măsurilor structurale prevăzute la articolele 3 și 4 și a regimului alternativ prevăzut la articolul 4a a dat rezultate în ceea ce privește dezvoltarea concurenței pe piața internă a serviciilor de roaming, astfel încât să nu existe nicio diferență efectivă între tarifele de roaming și cele naționale;”

(iii) se introduce următoarea literă (i):

„(i) eventuala măsură în care evoluția tarifelor naționale cu amănuntul este afectată, în mod observabil, de aplicarea, de către furnizorii de servicii de roaming, a tarifului național atât serviciilor naționale, cât și serviciilor de roaming reglementate în ansamblul Uniunii.”

(b) alineatul (2) se modifică după cum urmează:

(i) prima teză se înlocuiește cu următorul text:

„În cazul în care raportul arată că opțiunile tarifare în cazul cărora tariful aplicabil serviciului național se aplică atât serviciilor naționale, cât și serviciilor de roaming

reglementate, nu sunt furnizate în toate pachetele cu amănuntul pentru o utilizare rezonabilă de către cel puțin un furnizor de servicii de roaming în fiecare stat membru sau că ofertele furnizorilor alternativi de roaming nu au facilitat accesul consumatorilor în întreaga Uniune la tarife de roaming cu amănuntul echivalente în mod substanțial, Comisia prezintă până la aceeași dată propuneri corespunzătoare Parlamentului European și Consiliului pentru a remedia situația și a garanta că nu există nicio diferență între tarifele naționale și cele de roaming în cadrul pieței interne.”

(ii) litera (d) se înlocuiește cu următorul text:

„(d) modificarea duratei sau reducerea nivelului plafoanelor maxime ale tarifelor cu ridicata prevăzute la articolele 7, 9 și 12, în vederea consolidării capacității tuturor furnizorilor de servicii de roaming de a pune la dispoziție în pachetele lor respective de servicii cu amănuntul pentru o utilizare rezonabilă opțiuni tarifare aplicabile în cazul cărora tariful aplicabil serviciilor naționale se aplică atât serviciilor naționale, cât și serviciilor de roaming reglementate, ca și cum acestea din urmă ar fi consumate în rețeaua din țara de origine.”

Articolul 38 – Modificări aduse Regulamentului (CE) nr. 1211/2009

Regulamentul (CE) nr. 1211/2009 se modifică după cum urmează:

1. La articolul 1, alineatul (2) se înlocuiește cu următorul text:

„(2) OAREC acționează în cadrul domeniului de aplicare al Directivei 2002/21/CE (directiva-cadru) și al Directivelor 2002/19/CE, 2002/20/CE, 2002/22/CE și 2002/58/CE (directivele specifice), precum și al Regulamentelor (UE) nr. 531/2012 și nr. XX/2014.”

2. La articolul 4, alineatele (4) și (5) se elimină.

3. Se inserează următorul articol 4a:

„Articolul 4a – Desemnarea și sarcinile președintelui”

(1) Consiliul autorităților de reglementare este reprezentat de un președinte, care este un specialist independent cu normă întreagă.

Președintele este angajat ca agent temporar al Oficiului în temeiul articolului 2 litera (a) din Regimul aplicabil celorlalți agenți.

Președintele este responsabil de pregătirea activității Consiliului autorităților de reglementare și prezidează, fără drept de vot, reuniunile Consiliului autorităților de reglementare și ale comitetului de gestionare.

Fără a aduce atingere rolului Consiliului autorităților de reglementare în ceea ce privește atribuțiile președintelui, președintele nu solicită și nu acceptă instrucțiuni din partea niciunui guvern și a niciunei ANR, din partea Comisiei sau a altei entități publice sau private.

(2) Președintele este desemnat de Consiliul autorităților de reglementare pe baza meritului, a competențelor, a cunoștințelor privind piețele de comunicații electronice și participanții de pe aceste piețe și a experienței în materie de supraveghere și de reglementare, în urma unei proceduri deschise de selecție.

Înainte de a fi desemnat, candidatul selectat de Consiliul autorităților de reglementare poate fi invitat să facă o declarație în fața comisiei competente a Parlamentului European și să răspundă la întrebările adresate de membrii acesteia.

Desemnarea președintelui este efectivă numai după aprobarea comitetului de gestionare.

Consiliul autorităților de reglementare alege, de asemenea, din rândul membrilor săi, un vicepreședinte care îndeplinește funcțiile președintelui în absența sa.

(3) Mandatul președintelui este de 3 ani și poate fi reînnoit o singură dată.

(4) În cursul celor 9 luni care preced sfârșitul mandatului de 3 ani al președintelui, Consiliul autorităților de reglementare evaluează:

(a) rezultatele obținute în cursul primului mandat și modul în care au fost obținute;

(b) îndatoririle și obligațiile Consiliului autorităților de reglementare pentru anii următori.

Consiliul autorităților de reglementare informează Parlamentul European dacă intenționează să prelungească mandatul președintelui. În perioada de o lună ce precede o astfel de prelungire, președintele poate fi invitat să facă o declarație în fața comisiei competente a Parlamentului European și să răspundă la întrebările adresate de membrii acesteia.

(5) Președintele poate fi demis din funcție numai pe baza deciziei Consiliului autorităților de reglementare, care acționează la propunerea Comisiei, și după aprobarea comitetului de gestionare.

Președintele nu poate împiedica Consiliul autorităților de reglementare și comitetul de gestionare să discute chestiuni legate de persoana sa, în special necesitatea demiterii sale, și nu poate fi implicat în deliberări referitoare la astfel de chestiuni.”

4. Articolul 6 se modifică după cum urmează:

(a) la alineatul (2), a patra liniuță se elimină;

(b) alineatul (3) se modifică după cum urmează:

„(3) Oficiul este alcătuit din:

(a) Președintele Consiliului autorităților de reglementare;

(b) un comitet de gestionare;

(c) un director administrativ.”

5. Articolul 7 se modifică după cum urmează:

(a) alineatul (2) se modifică după cum urmează:

„(2) Comitetul de gestionare desemnează un director administrativ și, după caz, îi prelungește mandatul sau îl demite din funcție în conformitate cu articolul 8. Directorul administrativ desemnat nu participă la procesul de pregătire sau de votare a unei astfel de decizii.”

(b) alineatul (4) se elimină.

6. Articolul 8 alineatele (2), (3) și (4) se elimină și se înlocuiesc cu următorul text:

„(2) Directorul administrativ este angajat ca agent temporar al Oficiului în temeiul articolului 2 litera (a) din Regimul aplicabil celorlalți agenți.

(3) Directorul administrativ este desemnat de comitetul de gestionare dintr-o listă de candidați propuși de Comisie, în urma unei proceduri de selecție deschise și transparente.

În scopul încheierii contractului cu directorul administrativ, Oficiul este reprezentat de președintele comitetului de gestionare.

Înainte de a fi desemnat, candidatul selectat de comitetul de gestionare poate fi invitat să facă o declarație în fața comisiei competente a Parlamentului European și să răspundă la întrebările adresate de membrii acesteia.

(4) Mandatul directorului administrativ este de cinci ani. La sfârșitul acestei perioade, Comisia efectuează o analiză care ține de cont de evaluarea activității directorului administrativ și de sarcinile și provocările viitoare ale Oficiului.

(5) Comitetul de gestionare, acționând la propunerea Comisiei, care ține cont de analiza menționată la alineatul (4), poate prelungi mandatul directorului administrativ o singură dată, pentru cel mult cinci ani.

(6) Comitetul de gestionare informează Parlamentul European dacă intenționează să prelungească mandatul directorului administrativ. În perioada de o lună ce precede o astfel de prelungire, directorul administrativ poate fi invitat să facă o declarație în fața comisiei competente a Parlamentului European și să răspundă la întrebările adresate de membrii acesteia.

(7) Un director administrativ cărui mandat a fost prelungit nu poate participa la o altă procedură de selecție pentru același post la sfârșitul perioadei totale.

(8) Directorul administrativ poate fi demis din funcție numai pe baza deciziei comitetului de gestionare, care acționează la propunerea Comisiei.

(9) Comitetul de gestionare adoptă deciziile privind desemnarea, prelungirea mandatului sau demiterea din funcție a directorului administrativ cu o majoritate de două treimi dintre membrii săi cu drept de vot.”

7. La articolul 9, alineatul (2) se modifică după cum urmează:

„(2) Directorul administrativ îl asistă pe președintele Consiliului autorităților de reglementare la pregătirea ordinii de zi a Consiliului autorităților de reglementare, a comitetului de gestionare și a grupurilor de lucru ale experților. Directorul administrativ participă, fără drept de vot, la lucrările Consiliului autorităților de reglementare și ale comitetului de gestionare.”

8. Articolul 10 se modifică după cum urmează:

„(1) Personalului Oficiului, inclusiv președintelui Consiliului autorităților de reglementare și directorului administrativ, i se aplică Statutul funcționarilor și Regimul aplicabil celorlalți agenți împreună cu normele adoptate de comun acord de instituțiile Uniunii pentru a pune în aplicare Statutul funcționarilor și Regimul aplicabil celorlalți agenți.

(2) Comitetul de gestionare adoptă norme corespunzătoare pentru a pune în aplicare Statutul funcționarilor și Regimul aplicabil celorlalți agenți în conformitate cu articolul 110 din Statutul funcționarilor.

(3) În conformitate cu alineatul (4), în ceea ce privește personalul Oficiului, comitetul de gestionare exercită competențele conferite de Statutul funcționarilor autorității împuternicite să facă numiri, iar de Regimul aplicabil celorlalți agenți autorității abilitate să încheie contractele de muncă («competențele autorității împuternicite să facă numiri»).

(4) În conformitate cu articolul 110 din Statutul funcționarilor, comitetul de gestionare adoptă o decizie în temeiul articolului 2 alineatul (1) din Statutul funcționarilor și al articolului 6 din Regimul aplicabil celorlalți agenți prin care delegă competențele relevante ale autorității împuternicite să facă numiri directorului administrativ și definește condițiile în care delegarea competențelor poate fi suspendată. Directorul administrativ este autorizat să subdelege competențele respective.

Atunci când circumstanțe excepționale impun acest lucru, comitetul de gestionare poate, printr-o decizie, să suspende temporar delegarea competențelor autorității împuternicite să facă numiri către directorul administrativ și cele subdelegate de acesta din urmă și le poate

exercita el însuși sau le poate delega unuia dintre membrii săi sau unui membru al personalului, altul decât directorul administrativ.”

9. Se introduce următorul articol 10a:

„Articolul 10a – Experți naționali detașați și alte categorii de personal

(1) Oficiul poate utiliza serviciile unor experți naționali detașați sau ale altor categorii de personal care nu sunt angajate de Oficiu.

(2) Comitetul de gestionare adoptă o decizie în care stabilește normele privind detașarea experților naționali la Oficiu.”

Articolul 39 – Clauza de revizuire

Comisia transmite Parlamentului European și Consiliului, la intervale regulate, rapoarte privind evaluarea și revizuirea prezentului regulament. Primul raport se transmite până cel târziu la 1 iulie 2018. Ulterior, următoarele rapoarte se transmit o dată la patru ani. Comisia prezintă, dacă este necesar, propuneri corespunzătoare în vederea modificării prezentului regulament și a alinierii altor instrumente juridice, ținând seama în special de evoluțiile din domeniul tehnologiei informațiilor și de progresele în domeniul societății informaționale. Rapoartele se fac publice.

Articolul 40 – Intrarea în vigoare

(1) Prezentul regulament intră în vigoare în a douăzecea zi de la data publicării în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene.

(2) Se aplică de la 1 iulie 2014.

Cu toate acestea, articolele 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29 și 30 se aplică de la 1 iulie 2016.

Prezentul regulament este obligatoriu în toate elementele sale și se aplică direct în toate statele membre.

Adoptat la Bruxelles,

*Pentru Parlamentul European,
Președintele*

*Pentru Consiliu,
Președintele*

ANEXA I

PARAMETRI MINIMI PENTRU OFERTELE DE PRODUSE EUROPENE DE ACCES VIRTUAL ÎN BANDĂ LARGĂ

1. OFERTA 1 — Produs de acces cu ridicata la rețeaua fixă oferit în rețele de generație următoare la nivelul 2 al modelului cu șapte niveluri al Organizației Internaționale de Standardizare pentru protocoale de comunicații („nivelul legătură de date”), care oferă funcționalități echivalente degrupării fizice, cu puncte de predare la un nivel care este mai aproape de sediul sau domiciliul clientului decât nivelul național sau regional.

1.1 Elemente ale rețelei și informații aferente:

- (a) o descriere a accesului la rețea care urmează să fie asigurat, inclusiv caracteristicile tehnice (cuprinzând informații cu privire la configurația rețelei, dacă este necesar, pentru o utilizare efectivă a accesului la rețea);
- (b) locațiile unde va fi oferit accesul la rețea;
- (c) orice standarde tehnice relevante pentru accesul la rețea, inclusiv orice restricții de utilizare și alte aspecte legate de securitate;
- (d) specificații tehnice pentru interfața de la punctele de predare și punctele terminus ale rețelei (la locația clientului);
- (e) specificațiile echipamentului care urmează a fi utilizat în rețea; și
- (f) detalii privind testele de interoperabilitate.

1.2 Funcționalități ale rețelei:

- (a) alocare flexibilă a rețelelor locale virtuale (VLAN) pe baza unor specificații tehnice comune;
- (b) conectivitate care nu variază în funcție de diferitele aplicații utilizate, permițând controlul vitezelor traficului de descărcare și de încărcare;
- (c) activarea securității;
- (d) alegerea flexibilă a echipamentului de la locația clientului (în măsura în care acest lucru este posibil din punct de vedere tehnic);
- (e) acces la distanță la echipamentul de la locația clientului; și
- (f) funcționalitate multicast, în cazul în care există cerere și o astfel de funcționalitate este necesară pentru a asigura reproductibilitatea tehnică a ofertelor cu amănuntul concurente.

1.3 Proces operațional și comercial:

- (a) procese de stabilire a cerinței de eligibilitate pentru comandă și furnizare;
- (b) informații cu privire la facturare;
- (c) proceduri pentru migrare, mutări și întreruperi ale funcționării; și
- (d) intervale de timp specifice pentru reparații și întreținere.

1.4 Servicii și sisteme informatice auxiliare:

- (a) informații și condiții privind oferirea de colocare și de transport al traficului (*backhaul*);
- (b) specificații pentru accesul la și utilizarea de sisteme informatice auxiliare pentru sisteme de asistență operațională, sisteme de informații și baze de date pentru cereri de precomenzi,

aprovizionare, comenzi, întreținere și reparații, precum și facturarea acestora, inclusiv restricțiile lor de utilizare și procedurile de acces la aceste servicii.

2. OFERTA 2: Produs de acces cu ridicata la rețeaua fixă oferit la nivelul 3 al modelului cu șapte niveluri al Organizației Internaționale de Standardizare pentru protocoale de comunicații („nivelul rețea”), la nivelul fluxului de date IP (*IP bitstream*), cu puncte de predare care oferă un grad mai ridicat de agregare a resurselor, de exemplu la nivel național și/sau regional

2.1 Elemente ale rețelei și informații aferente:

- (a) caracteristicile legăturii de conectare oferite la punctele de predare (în ceea ce privește viteza, calitatea serviciului etc.);
- (b) o descriere a rețelei în bandă largă care conectează locația clientului de punctele de predare, în ceea ce privește transportul traficului (*backhaul*) și arhitecturile rețelei de acces;
- (c) localizarea punctului (punctelor) de predare; și
- (d) specificațiile tehnice pentru interfețe la punctele de predare.

2.2 Funcționalități ale rețelei:

Capacitatea de a suporta diferite niveluri de calitate a serviciului (de exemplu, QoS 1, 2 și 3) în ceea ce privește:

- (i) întârzierea;
- (ii) jitter;
- (iii) pierderea pachetelor de date; și
- (iv) raportul de partajare (*contention ratio*).

2.3 Proces operațional și comercial:

- (a) procese de stabilire a cerinței de eligibilitate pentru comandă și furnizare;
- (b) informații cu privire la facturare;
- (c) proceduri pentru migrare, deplasări și întreruperi ale funcționării; și
- (d) intervale de timp specifice pentru reparații și întreținere.

2.4 Sisteme informatice auxiliare:

Specificații pentru accesul la și utilizarea de sisteme informatice auxiliare pentru sisteme de asistență operațională, sisteme de informații și baze de date pentru cereri de precomenzi, aprovizionare, comenzi, întreținere și reparații, precum și facturarea acestora, inclusiv restricțiile lor de utilizare și procedurile de acces la aceste servicii.

3. OFERTA 3: Segmentele terminale ale liniilor închiriate cu ridicata cu o mai bună interfață pentru utilizarea exclusivă a solicitantului de acces care furnizează o capacitate simetrică permanentă fără restricții în ceea ce privește utilizarea și cu acorduri privind nivelul de servicii, prin intermediul unei conexiuni punct la punct și cu interfețe de rețea din nivelul 2 al modelului cu șapte niveluri al Organizației Internaționale de Standardizare pentru protocoale de comunicații („nivelul legătură de date”).

3.1 Elemente ale rețelei și informații aferente:

- (a) o descriere a accesului la rețea care urmează să fie asigurat, inclusiv caracteristicile tehnice (cuprinzând informații cu privire la configurația rețelei, dacă este necesar, pentru o utilizare efectivă a accesului la rețea);

- (b) locațiile unde va fi oferit accesul la rețea;
- (c) diferitele viteze și lungimea maximă oferite;
- (d) orice standarde tehnice relevante pentru accesul la rețea (inclusiv orice restricții de utilizare și alte aspecte legate de securitate);
- (e) detalii privind testele de interoperabilitate;
- (f) specificațiile echipamentului permis în rețea;
- (g) interfața de la rețea la rețea (*network-to-network* - NNI) disponibilă;
- (h) dimensiunea maximă a cadrului permisă, în biți.

3.2 Funcționalități ale rețelei și ale produselor:

- (a) acces dedicat, de o calitate constantă și simetric;
- (b) conectivitate care nu variază în funcție de diferitele aplicații utilizate, permițând controlul vitezelor traficului și al simetriei;
- (c) transparența protocolului, alocarea flexibilă a rețelelor locale virtuale (VLAN-uri) pe baza specificațiilor tehnice comune;
- (d) parametrii de calitate a serviciului (întârziere, instabilități, pierderea pachetelor de date) care permit obținerea unei performanțe fundamentale pentru funcționare.

3.3 Proces operațional și comercial:

- (a) procese de stabilire a cerinței de eligibilitate pentru comandă și furnizare;
- (b) proceduri pentru migrare, mutări și întreruperi ale funcționării;
- (c) calendare specifice pentru reparații și întreținere;
- (d) modificări ale sistemelor informatice (în măsura în care acestea afectează operatorii alternativi); și
- (e) taxe, condiții de plată și proceduri de facturare relevante.

3.4 Acorduri privind nivelul serviciului

- (a) valoarea compensației datorate de o parte altei părți pentru neexecutarea angajamentelor contractuale, inclusiv timpul de furnizare și de reparație, precum și condițiile de eligibilitate pentru compensații;
- (b) o definiție și o limitare a răspunderii și a indemnizației;
- (c) proceduri în caz de modificări propuse în ceea ce privește ofertele de servicii, de exemplu, lansarea de noi servicii, modificări aduse serviciilor existente sau modificarea prețurilor;
- (d) detalii privind orice drepturi de proprietate intelectuală relevante;
- (e) detalii privind durata și renegocierea acordurilor.

3.5 Sisteme informatice auxiliare:

specificații pentru accesul la și utilizarea de sisteme informatice auxiliare pentru sisteme de asistență operațională, sisteme de informații și baze de date pentru cereri de precomenzi, aprovizionare, comenzi, întreținere și reparații, precum și facturarea acestora, inclusiv restricțiile lor de utilizare și procedurile de acces la aceste servicii.

ANEXA II

PARAMETRI MINIMI AI PRODUSELOR EUROPENE DE CONECTIVITATE CAS

Elemente ale rețelei și informații aferente

- O descriere produsului de conectivitate care urmează să fie furnizat într-o rețea fixă, inclusiv a caracteristicilor tehnice și adoptarea oricăror standarde relevante.

Funcționalități ale rețelei:

- acord de conectivitate care să asigure calitatea serviciului pe toată linia de comunicație (*end-to-end*), pe baza parametrilor comuni specificați care permit furnizarea cel puțin a următoarelor categorii de servicii:

- apeluri de voce și video;
- transmisiunea de conținut audiovizual; și
- aplicații de date critice.